

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาที่มีต่อ
ทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF ORGANIZING LEARNING BY USING CONSTRUCTIVE CONTROVERSY
APPROACH AND CASE STUDIES ON TEAMWORK SKILLS OF FOURTH GRADE
STUDENTS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Elementary Education

Department of Curriculum and Instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2019

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4
โดย	น.ส.เบญจรัตน์ ใจบาน
สาขาวิชา	ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	อาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ วัฒนวรรณ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิชา แดงจำรูญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ วัฒนวรรณ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวิณี โสธายะเพ็ชร)

เบญจรัตน์ ใจบาน : ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4. (EFFECTS OF ORGANIZING LEARNING BY USING CONSTRUCTIVE CONTROVERSY APPROACH AND CASE STUDIES ON TEAMWORK SKILLS OF FOURTH GRADE STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาหลัก : อ. ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรธนกร

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาและ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา ตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา จำนวน 16 แผน แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม และแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา มีทักษะการทำงานกลุ่มหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษามีการเปลี่ยนแปลงทั้ง 5 ทักษะ โดยทักษะที่พัฒนามากที่สุด คือ ทักษะการวางแผน รองลงมา คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

สาขาวิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2562

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6083824127 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEYWORD: CONSTRUCTIVE CONTROVERSY, CASE STUDIES, TEAMWORK SKILLS,
ELEMENTARY STUDENTS

Benjarat Jaiban : EFFECTS OF ORGANIZING LEARNING BY USING
CONSTRUCTIVE CONTROVERSY APPROACH AND CASE STUDIES ON TEAMWORK
SKILLS OF FOURTH GRADE STUDENTS. Advisor: instructor CHATTRAWAN
LANCHWATHANAKORN, Ph.D.

The objectives of the study were 1) to compare teamwork skills of the students before and after implementing the constructive controversy along with the case studies and 2) to study the students' behaviors of those who participated in constructive controversy along with the case study learning activities. The participants of this study were 30 students of Prathom 4/1 who were studying at Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Elementary) during 2019 academic year. The research instruments included 16 constructive controversy and case studies lesson plans, teamwork skills assessment form, and teamwork skills behavior recording form. The data were analyzed by using mean score, standard deviation and t-test.

The results showed that 1) the students' teamwork skills had increased after participating in the constructive controversy along with the case study learning activities at a significant level of .05 and 2) the students' behaviors in 5 skills also improved. The most improved skill was Planning. Following by communication, interaction, problem-solving and conflict resolution skills.

Field of Study: Elementary Education

Student's Signature .....

Academic Year: 2019

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรธนะกร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเสนอแนะข้อคิดเห็น ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้ความกระจ่างชัดในทุกประเด็น ปัญหาและอุปสรรคที่พบ เพื่อช่วยให้งานวิจัยสมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความรัก ความเมตตา และความรู้ที่อาจารย์มอบให้ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อภิชา แดงจำรูญ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวิณี โสธายะเพ็ชร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์และถูกต้องมากยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ อันได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ สุขสัตย์ อาจารย์ ดร.ดวงใจ สีเขียว และ อาจารย์ ดร.กิริติ คุวานนท์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) คณะผู้บริหาร คณาจารย์ นักเรียนและผู้ปกครองทุกท่านที่คอยช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาประถมศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และคำแนะนำ รวมทั้งเพื่อนๆ ในสาขาวิชาประถมศึกษาทุกคนที่เป็นกัลยาณมิตรที่ดีโดยเฉพาะคุณครูลักขมี แป้นสุข ที่คอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยเสมอมา

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัวที่คอยดูแลห่วงใย และให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณ คุณบุญชู จันทะวาลย์และน้องฟูจิ ผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ คอยให้ความสนับสนุนในทุกๆ ด้าน และเป็นกำลังใจที่สำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยผ่านพ้นอุปสรรคต่างๆ ไปได้ และขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

เบญจรัตน์ ใจบาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมติฐานการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ตอนที่ 1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์	13
ตอนที่ 2 การใช้กรณีศึกษา	20
ตอนที่ 3 ทักษะการทำงานกลุ่ม	34
ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	59
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
การดำเนินการวิจัย	60

ประชากรและตัวอย่างในการวิจัย	60
การทดลองและเก็บข้อมูล.....	69
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	70
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่างในการวิจัย	72
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย	74
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	115
สรุปผลการวิจัย.....	116
อภิปรายผลการวิจัย	116
ข้อเสนอแนะ.....	129
บรรณานุกรม	131
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	137
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	139
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	152
ภาคผนวก ง คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	188
ภาคผนวก จ ตัวอย่างผลงานนักเรียน	192
ภาคผนวก ฉ รูปภาพขณะทำกิจกรรม	198
ในชั้นตอนที่ 7 การจัดทำกรอบความคิดและสรุปผลการเรียนรู้.....	198
ประวัติผู้เขียน	202

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ ..	16
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ขั้นตอนการใช้กรณีศึกษา.....	29
ตารางที่ 3 การสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการทำงานกลุ่ม (Teamwork skills)	44
ตารางที่ 4 ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มของ Nembhard and Edmonson (2012)	47
ตารางที่ 5 ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มของ University of Wisconsin – Stout (2018)	49
ตารางที่ 6 ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมของมหาวิทยาลัยฟลอริดา (2018)	50
ตารางที่ 7 ตัวอย่างแบบประเมินตนเอง ของ McMahon, Luca, and John (2007)	52
ตารางที่ 8 แบบแผนการทดลอง One Group Pretest – Posttest Design	61
ตารางที่ 9 ข้อเสนอแนะในการปรับแก้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ	64
ตารางที่ 10 ค่าสถิติข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่าง	73
ตารางที่ 11 ค่าสถิติบรรยายคะแนนทักษะการทำงานกลุ่ม	73
ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มก่อนและหลังการทดลองจากการประเมินตนเอง.....	75
ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มก่อนและหลังการทดลองจากการประเมินโดยเพื่อน	76
ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มก่อนและหลังการทดลองจากการประเมินโดยครู.....	76
ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มทั้ง 5 ทักษะของนักเรียน	77
ตารางที่ 16 การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล.....	78

ตารางที่ 17 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม
(ประเมินโดยผู้อื่น)..... 189

ตารางที่ 18 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม
(ประเมินตนเอง)..... 190

ตารางที่ 19 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม .. 191

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ช่วงเวลาการใช้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	62
ภาพที่ 2 ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม (ประเมินโดยนักเรียน)	66
ภาพที่ 3 ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม (ประเมินโดยครู)	67
ภาพที่ 4 ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม (ประเมินตนเอง)	67
ภาพที่ 5 ตัวอย่างแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	69

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคดิจิทัล วิทยาการและเทคโนโลยีเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คนในสังคมจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนการเรียนรู้จากวิธีการเรียนรู้แบบบรรยายไปสู่การนำเทคโนโลยีและสารสนเทศต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเตรียมคนให้มีศักยภาพพร้อมเผชิญกับสภาพแวดล้อมและปัญหาที่หลากหลายจึงเป็นเรื่องสำคัญ การก้าวเข้าสู่สังคมดิจิทัลมาพร้อมกับความท้าทายสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) การพึ่งพากันในระดับโลกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว 2) จำนวนประเทศประชาธิปไตยทั่วโลกเพิ่มมากขึ้น 3) ความต้องการผู้ประกอบการที่มีความคิดสร้างสรรค์ และ 4) ความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงานร่วมกัน (Johnson & Johnson, 1989) สอดคล้องกับทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาความเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการทำงานอย่างรวมพลัง ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะอาชีพและทักษะการใช้ชีวิต และทักษะการใช้ชีวิตในวัฒนธรรมข้ามชาติ การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นหลักสำคัญของการพัฒนาและส่งเสริมทักษะพื้นฐานเหล่านี้ให้แก่คนในสังคม โดยเน้นรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning Community) เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้แบบรวมพลัง (Co-operative and Collaborative Learning)

การทำงานกลุ่มเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือและรวมพลังในการสร้างความรู้ ชำนาญ หรือแก้ปัญหา การร่วมมือเป็นทักษะสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องมีโดยผู้สอนสามารถใช้การทำงานกลุ่มเพื่อฝึกให้ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของตนเองและสมาชิกคนอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รู้จักการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น ยอมรับซึ่งกันและกัน ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นได้ ทำให้การเรียนรู้เต็มไปด้วยความสนุกสนาน มีชีวิตชีวา ส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างลึกซึ้งและจดจำได้นาน นอกจากนี้การเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านการทำงานเป็นกลุ่มจะทำให้เกิดความเข้าใจได้ดีกว่าการเรียนจากครูเพียงอย่างเดียวหรือทำงานเป็นรายบุคคล เพราะภาษาที่ผู้เรียนใช้พูดกันทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน สำหรับคนที่เรียนเก่งก็จะช่วยสอนคนที่เรียนอ่อนหรือปานกลาง ทำให้คนที่เรียนเก่งได้

ทบทวนและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ซึ่งจะทำให้เข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น การเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้แบบรวมพลังจะทำให้คนที่เรียนเก่งยอมรับคนที่เรียนอ่อนและลดความเห็นแก่ตัวลง ในทางกลับกันคนที่เรียนอ่อนก็เห็นคุณค่าของคนที่เรียนเก่งด้วย (Young, 1972 อ้างถึงใน ปี ยะนันท์ บุญโพธิ์, 2554) ดังนั้น การศึกษาจึงควรปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้แบบรวมพลัง ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้โดยมีเป้าหมายร่วมกัน ใช้ทักษะการทำงานกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ จากข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) มีผลการสำรวจทักษะของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 พบว่าเด็กไทยมีทักษะการเรียนรู้ที่ดีแต่ยังขาดทักษะชีวิต เช่น ทักษะการสื่อสาร ภาวะผู้นำ และขาดทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น จากข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่าควรมีการพัฒนาทักษะดังกล่าว ซึ่งทักษะการสื่อสาร ภาวะผู้นำนั้นเป็นทักษะย่อยที่อยู่ภายใต้ทักษะการทำงานกลุ่ม (สุวิพิชญ์ เกษมสุข, 2560) ดังนั้น การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มจึงมีความจำเป็นมากสำหรับผู้เรียนในยุคดิจิทัล การเรียนการสอนจึงควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

ทักษะการทำงานกลุ่ม (Teamwork skills) เป็นพฤติกรรมในการทำงานร่วมกันของผู้เรียนซึ่งมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน โดยปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองในการทำงานเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ (นิพิฐพร โกมลิกิตต์ศักดิ์, 2553) ทักษะสำคัญในการทำงานกลุ่ม ประกอบด้วยทักษะย่อยที่สำคัญ ได้แก่ 1) ทักษะการวางแผน ทั้งหัวหน้ากลุ่มและสมาชิกภายในกลุ่มต้องร่วมกันวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน ร่วมกันเสนอหรือวางระเบียบในการปฏิบัติกิจกรรม รวมถึงการทำความเข้าใจในเป้าหมายของการปฏิบัติกิจกรรม และสามารถระบุขอบเขตการปฏิบัติงาน การปรึกษาหารือถึงเป้าหมายวิธีการทำงาน ลำดับขั้นของการทำงาน และการแบ่งภาระงานในกลุ่มอย่างเท่าเทียม โดยคำนึงถึงความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล 2) ทักษะการสื่อสาร กระบวนการสื่อสารที่สมบูรณ์จะต้องมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ผู้พูด ผู้ฟัง และสื่อ ดังนั้น สมาชิกทุกคนจึงต้องมีทักษะที่สำคัญ คือ ทักษะการพูด ทักษะการฟัง ทักษะการเขียน และทักษะการอ่าน เพื่อสื่อสารให้สมาชิกในกลุ่มสามารถสื่อสารเข้าใจได้ตรงกัน 3) ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ การที่สมาชิกในกลุ่มมีการกล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม มีความเอื้อเฟื้ออุปถัมภ์ที่ใช้ในการทำงาน การให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม มีการสนทนากับสมาชิกในกลุ่มอย่างทั่วถึง มีความเป็นกันเองกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่มจะช่วยให้การทำงานกลุ่มมีความราบรื่นมาก

ยิ่งขึ้น 4) ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ความสามารถในการจัดการความขัดแย้งซึ่งเกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกันของสมาชิกในกลุ่ม การดำเนินการป้องกัน การรับรู้ และการจัดการความขัดแย้งในกลุ่มซึ่งช่วยสร้างความเข้มแข็ง ความสามัคคี และประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่ม และ 5) ทักษะการแก้ปัญหา การพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้น การช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา การค้นหาวิธีการในการแก้ปัญหา การช่วยแก้ปัญหา การใช้ความประนีประนอมในการแก้ไข้ปัญหา และสามารถจัดการกับปัญหาได้ทันเวลา (Hastie, Fahy, Parratt & Grace, 2016; Hybels & Weaver, 1979; Johnson & Johnson, 1982; ทิศนา แคมมณี และคณะ, 2528; นิพิฐพร โกมล กิตติศักดิ์, 2553; สุนันทา เลहनันท์, 2549 และ สุวพิชญ์ เกษมสุข, 2560) ในปัจจุบันมีงานวิจัยที่สนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นจำนวนมากและออกมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้การเรียนรู้ลักษณะนี้ปรากฏให้เห็นในแนวทางการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 อยู่เสมอ การเรียนรู้แบบร่วมมือจะกลายเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน (วิศรุติ อินทร์เลี้ยง, 2558)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษาในปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานร่วมกันของเด็กประถมศึกษาเกิดจากความไม่เข้าใจในการสื่อสาร ขาดการวางแผนก่อนการทำงานส่งผลให้ผลงานออกมาไม่เป็นที่พึงพอใจของสมาชิกในกลุ่ม ไม่มีการแบ่งงานอย่างเป็นระบบ สมาชิกบางคนในกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือ เกี่ยงงาน กระจายงานไม่ทั่วถึง และเกิดการแข่งขันระหว่างกลุ่มทำให้เกิดการทะเลาะกัน โดยปัญหาและอุปสรรคนี้สอดคล้องกับยงยุทธ เกษสาคร (2547) ที่กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานร่วมกันเกิดจาก 1) การพูดคุยและตกลงกันไม่ชัดเจน 2) การปกปิดความผิดพลาดที่เกิดจากการทำงาน 3) การแข่งขันกันระหว่างสมาชิก 4) ขาดแรงกระตุ้นให้สมาชิกตั้งใจทำงาน 5) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก 6) ขาดการวางแผน 7) ขาดความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มอื่น และ 8) ขาดการประเมินผลการทำงานร่วมกัน จากปัญหาที่กล่าวมาชี้ให้เห็นว่า การทำงานร่วมกันให้ประสบความสำเร็จนั้นสมาชิกในกลุ่มจำเป็นต้องมีทักษะในการทำงานกลุ่มเพื่อลดปัญหาและอุปสรรคในการทำงานร่วมกัน

อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นมาพร้อมกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการฟังพาในเชิงบวก นั่นคือ การทำงานกลุ่มร่วมกันย่อมเกิดความขัดแย้งจากการที่สมาชิกในกลุ่มมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน มาจากพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ที่ต่างกัน ดังนั้น การฝึกฝนและส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

ปลายทางร่วมกันจะช่วยให้ผู้เรียนยอมรับในความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน เข้าใจในมุมมองของผู้อื่น และช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ ซึ่งการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากการพิพาทในเชิงบวกนั้นสามารถทำได้ จากการที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า พบว่าการพิพาทเชิงสร้างสรรค์ (Constructive Controversy) เป็นอีกวิธีหนึ่งของการเรียนแบบร่วมมือที่จะช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจผู้อื่นมากยิ่งขึ้น (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์, 2554)

ทฤษฎีการพิพาทเชิงสร้างสรรค์ (Constructive Controversy Theory) เป็นทฤษฎีเชิงจิตวิทยาซึ่งเป็นการนำความคิดเห็นส่วนบุคคล ข้อมูลความรู้ที่มีอยู่ แนวคิด ทฤษฎี และความคิดเห็นมาสรุปเพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน เป็นแนวคิดทฤษฎีในการส่งเสริมความสำเร็จซึ่งกันและกัน คือ ความขัดแย้งและการพิพาทเชิงสร้างสรรค์ในหมู่สมาชิกเพื่อตัดสินใจตกลงในเรื่องบางเรื่อง การพิพาทเกิดขึ้นเมื่อความคิดเห็น ข้อมูล ทฤษฎี หรือข้อสรุปของสมาชิกคนหนึ่งไม่ตรงกับของสมาชิกอีกคนหนึ่ง และทั้งสองฝ่ายพยายามหาข้อสรุปร่วมกัน (นิพัทธ์พร โภภลภิตศักดิ์, 2553) ทฤษฎีการพิพาทเชิงสร้างสรรค์ช่วยให้ผู้ร่วมกิจกรรมตามทฤษฎีเกิดพฤติกรรมและคุณลักษณะสำคัญที่จะอยู่ในสังคมดิจิทัล การนำทฤษฎีการพิพาทเชิงสร้างสรรค์ (Constructive Controversy Theory) มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีกระบวนการดังนี้ 1) จัดกลุ่มผู้เรียนโดยคละความสามารถ 2) ให้กรณีศึกษาหรือปัญหา 3) การค้นหาข้อมูลเพื่อหาเหตุผลสนับสนุนในการตัดสินใจ 4) การอภิปรายในบทบาทฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน 5) การสลับทบาทในการอภิปรายอีกครั้งหนึ่ง 6) การร่วมกันสรุปเป็นคำตอบ และ 7) การจัดทำกรอบความคิด เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 7 ขั้นตอนจะทำให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจซึ่งกันและกัน สามารถช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นและประสบความสำเร็จในการทำงานกลุ่ม (เนตรดาว ใจจันทร์, 2558; วิศรุติ อินทร์เลี้ยง, 2558) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์นั้นต้องอาศัยเนื้อหาที่เป็นสื่อในการสอน โดยเนื้อหานั้น ๆ ต้องสามารถนำมาแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย เหมาะสำหรับการอภิปรายร่วมกัน เช่น ข่าวสาร ละคร นิทาน หรือวรรณคดี เพราะมีเนื้อหาที่ง่ายต่อการเข้าใจ และสามารถนำมาอภิปรายร่วมกันได้ จากการศึกษางานวิจัยที่มีมาก่อนหน้า พบว่า ลักษณะเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์นั้น เนื้อหาต้องมีความหลากหลาย สามารถสืบค้นเพื่อนำผลมาอภิปรายแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกันได้ (Lindquist, 1997 อ้างถึงใน เนตรดาว ใจจันทร์, 2558) ซึ่งการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นอีก

แนวทางหนึ่งที่เหมาะสมสำหรับนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ ด้วยความหลากหลายของกรณีศึกษา อีกทั้งยังเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในสังคมซึ่งเหมาะสำหรับการนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

การสอนโดยใช้กรณีศึกษา ถือว่าเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรื่องราวของเหตุการณ์จริงหรือเรื่องที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริง และตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาจากคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ (ทศนา แคมมณี, 2552) การนำวิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ ผ่านเรื่องราวที่เคยเกิดขึ้นจริง ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เกิดขึ้นกับตนเองแต่ก็เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเกิดความตระหนักเห็นคุณค่าความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม นอกจากนี้การสอนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นวิธีการที่เชื่อมโยงสถานการณ์และประสบการณ์ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่ดี พัฒนาทักษะการคิด และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Kantar, 2013) สอดคล้องกับ Davis and Wilcock ที่กล่าวว่า การใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอนสามารถพัฒนาทักษะต่างๆ ของผู้เรียนได้ เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม (Group working) การเรียนรู้ส่วนบุคคล (Individual study) ทักษะการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล (Information gathering and analysis) การจัดการกับเวลา (Time management longer) และทักษะการนำเสนองาน (Presentation skills) เป็นต้น (Davis & Wilcock, 2003 อ้างถึงใน วรุจน์ อินทฤทธิ์, 2558) จากการศึกษางานวิจัยที่มีมาก่อนหน้า พบว่าการสอนโดยใช้กรณีศึกษาช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดให้กับผู้เรียนทั้งการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ พัฒนาทักษะการสื่อสารเพราะการสอนโดยใช้กรณีศึกษาผู้เรียนต้องร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน พัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มจากการทำงานร่วมกันยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างและเกิดมุมมองใหม่ ๆ ในการดำเนินชีวิต แนวคิดการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากกรณีศึกษาเป็นสื่อที่ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย จากสถานที่และผู้คนที่อาจจะไม่มีโอกาสได้สัมผัสหรือรับรู้โดยตรงในชีวิตจริง ประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาจะทำให้ผู้เรียนขยายพรมแดน

ความรู้และความคิด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจมนุษย์และสังคม การใช้กรณีศึกษาจึงเป็นวิธีการสอนและสื่อการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจชีวิตและมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นที่มีต่อกรณีศึกษาในหลากหลายแง่มุม โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์จะทำให้นักเรียนได้คำตอบที่หลากหลายสามารถนำมาอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกันจนได้ข้อสรุปที่เหมาะสมที่สุด ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำกรณีศึกษามาเป็นพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับกลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะในการทำงานกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์มาใช้ร่วมกับการสอนโดยใช้กรณีศึกษาจะมีลักษณะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม 5-6 คน โดยให้กรณีศึกษาที่มีความหลากหลาย เช่น กรณีศึกษาที่มีข้อคิดลักษณะคล้ายคลึงกับข้อคิดในวรรณคดีลำนำบทที่ 1-4 กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับทักษะการวางแผน ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นทักษะย่อยของทักษะการทำงานกลุ่มให้นักเรียนได้ศึกษา จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องราวตามลำดับเหตุการณ์จริงเพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกัน และให้นักเรียนช่วยกันระบุประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น สมาชิกในกลุ่มมีหน้าที่ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำมาวิเคราะห์ประเด็นปัญหา จากนั้นนำผลการศึกษาที่ได้มานำเสนอให้สมาชิกในกลุ่มรับฟังทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยและฝ่ายที่เห็นต่าง เมื่อการแสดงความคิดเห็นสิ้นสุดผู้เรียนสลับบทบาทในการแสดงความคิดเห็นอีกครั้งหนึ่ง เมื่อการแสดงความคิดเห็นครั้งที่สองจบลง สมาชิกในกลุ่มช่วยกันสรุปและเลือกคำตอบที่ดีที่สุดเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียนต่อไป การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์จะช่วยให้นักเรียนเกิดการยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น ได้แลกเปลี่ยนมุมมองและได้เข้าใจซึ่งกันและกัน โดยการนำกรณีศึกษามาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความท้าทายในการแสดงความคิดเห็น เมื่อนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์มาใช้ร่วมกับการสอนโดยใช้กรณีศึกษาจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียน ได้ฝึกทักษะการวางแผน ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และทักษะการแก้ปัญหา จนเกิดเป็นทักษะการทำงานกลุ่ม

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ทักษะการทำงานกลุ่มมีความสำคัญมาก เพราะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกัน การเผชิญปัญหาและสถานการณ์ที่ท้าทายร่วมกัน ทำให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นและความสามารถ ฝึกให้

ผู้เรียนเกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาการปลูกฝังและพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มให้เกิดขึ้นจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถดำรงอยู่ได้ในสังคมดิจิทัล สังคมที่ผู้คนที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ทักษะการทำงานกลุ่มจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่เด็กในระดับประถมศึกษาทุกคนจำเป็นต้องมี ผู้วิจัยจึงตัดสินใจเลือกพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยวิเคราะห์ว่าถ้าหากผู้เรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณลักษณะนี้จะทำให้สามารถเติบโตเป็นพลเมืองโลกที่ดำรงอยู่ในสังคมดิจิทัลได้ โดยผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษามาพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม เพราะวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งความรู้และทัศนคติ เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และฝึกให้ผู้เรียนรู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และการสอนโดยใช้กรณีศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการอภิปรายร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม สามารถนำข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในการดำรงชีวิต อีกทั้งการใช้กรณีศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลายเหมาะสำหรับการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มผ่านการเรียนรู้ร่วมกัน

คำถามการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาสามารถพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนได้หรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ปัญหาาร่วมกัน การตัดสินใจเพื่อหาข้อสรุปที่ทุกคนยอมรับ (เนตรดาว ใจจันทร์, 2558) ซึ่งทักษะเหล่านี้ คือ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งจะเกิดขึ้นได้จากการทำงานกลุ่ม และการใช้กรณีศึกษาเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม เพราะมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม อีกทั้งการใช้กรณีศึกษาที่คล้ายคลึงกับชีวิตจริงจะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายสำหรับนักเรียนมากยิ่งขึ้น (ทิตนา แคมมณี และคณะ, 2536) จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ว่า ทักษะในการทำงานกลุ่มของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาสูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา
2. ตัวแปรตาม คือ ทักษะการทำงานกลุ่ม

2. ประชากรและตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 8 ห้องเรียน รวม 240 คน
2. ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 30 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งทางโรงเรียนจัดนักเรียนแต่ละห้องในลักษณะคละความสามารถ โดยนโยบายของทางโรงเรียนเน้นให้นักเรียนได้มีการสลับห้องทุกปีการศึกษา อาจารย์ประจำชั้นของแต่ละระดับชั้นจะประชุมร่วมกัน

และช่วยกันจัดนักเรียนให้แต่ละห้องคละทั้งความสามารถด้านวิชาการและ
ด้านพฤติกรรม

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 รายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เนื้อหาเกี่ยวกับ
วรรณคดีไทย ตามหลักสูตรและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551 จำนวน 6 แผน ได้แก่

บทที่ 1 การผจญภัยของสุตสาคร (ตอน 2) จำนวน 2 แผน

บทที่ 2 น้ำผึ้งหยดเดียว จำนวน 2 แผน

บทที่ 3 ระบายสายฟ้า จำนวน 1 แผน

บทที่ 4 เรื่องเล่าจากพัทลุง จำนวน 1 แผน

ส่วนที่ 2 กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับทักษะการวางแผน ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการ
ปฏิสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นทักษะย่อยของ
ทักษะการทำงานกลุ่ม จำนวน 10 แผน

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2562 ใช้เวลา 10 สัปดาห์
สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 45 นาที ใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิง
สร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา จำนวน 16 แผน

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

การพิพาทเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง แนวคิดที่ส่งเสริมความสำเร็จซึ่งกันและกัน การ
พิพาทเกิดขึ้นเมื่อความคิดเห็น ข้อมูล ทฤษฎี หรือข้อสรุปของสมาชิกในกลุ่มไม่ตรงกัน และ
สมาชิกในกลุ่มพยายามหาข้อสรุปร่วมกัน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การจัดการเรียน
การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น เป็นการนำความคิดเห็นส่วนบุคคล ข้อมูลความรู้ที่มีมา
สรุปเพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน แลกเปลี่ยนมุมมองด้วยการสลับบทบาทเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ หา
ข้อสรุปเป็นคำตอบที่ทุกคนยอมรับร่วมกัน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิง

สร้างสรรค์ มีกระบวนการ ดังต่อไปนี้ 1) จัดกลุ่มผู้เรียนโดยความสามารถ 2) ให้กรณีศึกษา หรือปัญหา 3) การค้นหาข้อมูลเพื่อหาเหตุผลสนับสนุนในการตัดสินใจ 4) การอภิปรายในบทบาท ฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน 5) การสลับบทบาทในการอภิปรายอีกครั้งหนึ่ง 6) การร่วมกันสรุปเป็น คำตอบ และ 7) การจัดทำกรอบความคิด

กรณีศึกษา หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่นำเสนอเหตุการณ์ สถานการณ์ ข้อเท็จจริง หรือการ จำลองสภาพการณ์ที่เหมือนจริงในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอภิปราย แสดง ความคิดเห็นที่แตกต่างกันได้

การใช้กรณีศึกษา หมายถึง การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษา อภิปราย แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น พัฒนาการคิด การตัดสินใจในการหาคำตอบให้กับกรณีที่น่าสนใจๆ อย่างมีเหตุผล โดยให้เรื่องราวที่อาจจะเป็นสถานการณ์จริงหรือเรื่องที่มีสมมติขึ้น ซึ่งผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กับ เพื่อน เกิดการเรียนรู้ผ่านการร่วมมือและการทำงานร่วมกัน บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ขั้นตอนของการใช้กรณีศึกษา มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ต่อไปนี้ 1) การนำเสนอกรณีศึกษา 2) การ วิเคราะห์กรณีศึกษา 3) การอภิปรายกรณีศึกษา และ 4) การสรุปผลการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนมุมมองด้วย การสลับบทบาท เพื่อหาข้อสรุปที่ทุกคนยอมรับร่วมกัน โดยใช้กรณีศึกษาเป็นสื่อในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความท้าทายและความสนใจในการร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ การใช้กรณีศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย เหมาะสำหรับการ นำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิง สร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา มี 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) จัดกลุ่มผู้เรียนโดยความสามารถ 2) การนำเสนอกรณีศึกษา 3) การสืบค้นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์กรณีศึกษา 4) การอภิปรายในบทบาท ฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน 5) การสลับบทบาทในการอภิปรายอีกครั้งหนึ่ง 6) การร่วมกันสรุปเป็น คำตอบ และ 7) การจัดทำกรอบความคิดสรุปผลการเรียนรู้

ทักษะการทำงานกลุ่ม หมายถึง พฤติกรรมในการทำงานกลุ่มร่วมกันของผู้เรียน ซึ่งมี วัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน คือ หาข้อสรุปที่ทุกคนยอมรับ โดยปฏิบัติตามบทบาทและ หน้าที่ของตนเองในการทำงานเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ มี 5 ทักษะ ดังต่อไปนี้

1) ทักษะการวางแผน เช่น การวางแผน ทัศนคติ ภายในกลุ่ม การกำหนดจุดประสงค์ที่แจ่มชัด เป้าหมาย การจัดทำโครงสร้างของงาน การจัดลำดับความสำคัญของงาน การมอบหมายงาน รวมถึงการรายงานความคืบหน้าของงานต่อสมาชิกในกลุ่ม

2) ทักษะการสื่อสาร ได้แก่ พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม ตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ สามารถจับใจความสำคัญได้ แสดงความคิดเห็นได้อย่างชัดเจน รวมถึงการแสดงออกทางภาษาและท่าทางที่เหมาะสม

3) ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ การกล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม มีความเอื้อเฟื้ออุปการะที่ใช้ในการทำงาน การให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม มีความเป็นกันเองกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มมีความราบรื่นมากยิ่งขึ้น

4) ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ความสามารถในการขจัดความขัดแย้งซึ่งเกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกันของสมาชิกในกลุ่ม แสดงออกว่าเห็นปัญหาหรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ช่วยกลุ่มในการวิเคราะห์ปัญหา การควบคุมอารมณ์ การใช้ความประนีประนอมในการแก้ไขปัญหา ซึ่งช่วยสร้างความเข้มแข็ง ความสามัคคี และประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่ม

5) ทักษะการแก้ปัญหา ความสามารถในการแก้ปัญหาทั่วไป เช่น ปัญหาที่เกิดจากตนเอง ปัญหาที่เกิดจากเพื่อน ปัญหาที่เกิดจากผู้สอน รวมถึงปัญหาที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับ

ด้านผู้สอน

- ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับยุคสมัย เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มซึ่งเป็นประโยชน์โดยตรงแก่ครูในการนำไปใช้พัฒนานักเรียนของตน

ด้านผู้เรียน

- ได้พัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น
- ได้ข้อคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตจากการศึกษากรณีศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์

- 1.1 ความเป็นมาและความหมายของการพิพาทเชิงสร้างสรรค์
- 1.2 ความสำคัญของการพิพาทเชิงสร้างสรรค์
- 1.3 ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์
- 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพิพาทเชิงสร้างสรรค์

ตอนที่ 2 การใช้กรณีศึกษา

- 2.1 ความหมายและประเภทของกรณีศึกษา
- 2.2 การสร้างกรณีศึกษา
- 2.3 การสอนโดยใช้กรณีศึกษา
- 2.4 ประโยชน์ของการใช้กรณีศึกษา
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กรณีศึกษา

ตอนที่ 3 ทักษะการทำงานกลุ่ม

- 3.1 ความหมายของทักษะการทำงานกลุ่ม
- 3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่ม
- 3.3 ประเภทของการทำงานกลุ่ม
- 3.4 องค์ประกอบของทักษะการทำงานกลุ่ม
- 3.5 ลักษณะการทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพและปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการทำงานกลุ่ม
- 3.6 การประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม
- 3.7 ประโยชน์ของการทำงานกลุ่ม
- 3.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการทำงานกลุ่ม

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์

1.1 ความเป็นมาและความหมายของการพิพาทเชิงสร้างสรรค์

การพิพาทเชิงสร้างสรรค์ (Constructive Controversy) เป็นแนวคิดทฤษฎีของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ถูกสร้างและพัฒนาโดยศาสตราจารย์โรเจอร์ จอห์นสัน (Roger T. Johnson) ศาสตราจารย์ภาควิชาการศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก และเดวิด ดับเบิลยู จอห์นสัน (David W. Johnson) ผู้อำนวยการร่วมของศูนย์การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Center) มหาวิทยาลัยมินิโซตา (วิศรุติ อินทร์เลี้ยง, 2558) การพิพาทเชิงสร้างสรรค์เป็นแนวคิดที่ส่งเสริมความสำเร็จซึ่งกันและกัน การพิพาทเกิดขึ้นเมื่อความคิดเห็น ข้อมูล ทฤษฎี หรือข้อสรุปของสมาชิกในกลุ่มไม่ตรงกัน และสมาชิกในกลุ่มพยายามหาข้อสรุปร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับสิ่งที่อริสโตเติล เรียกว่า “วาทกรรมหารือ (Deliberate Discourse)” หรือการอธิบายข้อดีข้อเสียของสิ่งที่เสนอ โดยมีเป้าหมาย คือ การแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (เนตรดาว ใจจันทร์, 2558) มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

Johnson and Johnson (1995, อ้างถึงใน วิศรุติ อินทร์เลี้ยง, 2558) กล่าวว่า การพิพาทเชิงสร้างสรรค์เกิดขึ้นเมื่อความคิดของคนคนหนึ่ง ข้อมูล ข้อสรุปของทฤษฎี และความคิดเห็นไม่ตรงกันกับของคนอื่นและทั้งสองพยายามที่จะบรรลุข้อตกลง การพิพาทเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวข้องกับการอภิปรายข้อดีและข้อเสียของการกระทำ มุ่งเป้าหมายไปที่การแก้ปัญหาใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์ (2554) ที่สรุปว่า การพิพาทเกิดขึ้นเมื่อความคิด ความเห็น ข้อมูล ทฤษฎี หรือข้อสรุปของสมาชิกคนหนึ่งไม่ตรงกับสมาชิกหนึ่ง และทั้งสองพยายามหาข้อตกลงร่วมกัน อภิปรายข้อดี ข้อเสียของสิ่งที่เสนอ โดยตั้งเป้าหมายเพื่อสังเคราะห์ทางแก้ปัญหาใหม่

1.2 ความสำคัญของการพิพาทเชิงสร้างสรรค์

การพิพาทเชิงสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการที่สร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นแล้วนำมาซึ่งปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ และปัญหาที่เกิดขึ้น นั่นคือ ตัวแปรสำคัญที่จะช่วยให้สมาชิกในกลุ่มได้มีโอกาสอภิปรายและโต้แย้ง เปิดโอกาสให้เข้าใจมุมมองที่แตกต่างของ

ผู้อื่น ช่วยให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านให้ความสำคัญของการพิพาทเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

Brooks (1992, อ้างถึงใน วิศรุติ อินทร์เลี้ยง, 2558) กล่าวว่า การพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีกระบวนการที่สำคัญ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรับผิดชอบและการให้ความช่วยเหลือต่อส่วนรวม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดหาทางเลือกและการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนยอมรับซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับ Pamela (2000) ที่กล่าวว่า การพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอธิบายเพิ่มเติมว่า ผู้เรียนจะต้องรวบรวมข้อมูลและเตรียมความพร้อมของข้อมูลในการสนับสนุนความคิดของตนเอง และพยายามโน้มน้าวให้อีกฝ่ายเห็นด้วยกับความคิดของตนเองโดยใช้เหตุผลมาสนับสนุน

Daniels and Cajander (2010) กล่าวว่า การพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญในด้านของการสร้างประเด็นปัญหาให้นักเรียนสามารถอภิปรายและโต้แย้ง สร้างกระบวนการที่จะเข้าใจปัญหาที่ซับซ้อน ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทั้งทักษะในการสร้างสรรค์และการคิดหาวิธีแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับวิศรุติ อินทร์เลี้ยง (2558) ที่สรุปว่าการพิพาทเชิงสร้างสรรค์ เป็นการสร้างประเด็นให้นักเรียนสามารถอภิปรายและโต้แย้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดหาทางเลือกและการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมของข้อมูลที่จะนำมาสนับสนุนความคิดเห็นของตน พัฒนาผู้เรียนให้รู้จักเปิดรับความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

1.3 ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์

จากการศึกษา พบว่า มีนักการศึกษาได้ระบุขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

Johnson and Johnson (1995) ได้ระบุขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-6 คน โดยมีความรู้ที่แตกต่างกัน สมาชิกในกลุ่มร่วมกันพิจารณาเลือกหัวข้อที่จะศึกษาภายในกลุ่ม 2) สมาชิกในกลุ่มพิจารณาหัวข้อที่เกิดขึ้นจากความคิดของสมาชิกภายในกลุ่ม แล้วร่วมกันตัดสินใจเลือกหัวข้อเพื่อศึกษาค้นคว้า 3) สมาชิกในกลุ่มศึกษาค้นคว้า

เพื่อตอบคำถามหรือแก้ปัญหาจากหัวข้อที่เลือกโดยค้นคว้าหาคำตอบจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ 4) สมาชิกในกลุ่มนำคำตอบที่ได้เป็นความรู้ ความคิดที่มีหลักฐานอ้างอิงมานำเสนอให้สมาชิกในกลุ่มรับฟัง และ 5) สมาชิกในกลุ่มหาข้อสรุปร่วมกัน หากหาข้อสรุปไม่ได้ให้จดบันทึกปัญหาลงในใบงานเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ต่อมามีการพัฒนาขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์เพิ่มเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) จัดนักเรียนเข้ากลุ่ม
- 2) ให้กรณีศึกษาซึ่งจบด้วยคำถามที่นักเรียนต้องเลือกบทบาทหรือเลือกจะทำอย่างไร
- 3) จัดให้สมาชิกในกลุ่มเป็นฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน
- 4) สมาชิกในกลุ่มร่วมกันค้นหาข้อมูลเพื่อหาเหตุผลสนับสนุนการตัดสินใจ
- 5) ฝ่ายเสนอและฝ่ายค้านร่วมกันอภิปรายโต้แย้งด้วยเหตุผล
- 6) สลับเปลี่ยนบทบาทจากฝ่ายเสนอให้เป็นฝ่ายค้าน
- 7) การโต้แย้งเกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันหาข้อสรุปที่เหมาะสม สอดคล้องกับ Daniels and Cajander (2010); Bickford (2011) and Batool (2011, อ้างถึงใน เนตรดาว ใจจันทร์, 2558) แต่เพิ่มขึ้นตอนสุดท้าย คือ การจัดทำรอบความคิดสรุปร่วมกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ของ เนตรดาว ใจจันทร์ (2558); วิศรุต อินทร์เลี้ยง (2558); Johnson and Johnson (1989); Bickford (2011); Smith (2013) and Jackson (2013) สรุปได้ว่าขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ มีดังนี้

- 1) จัดกลุ่มผู้เรียนโดยคละความสามารถ
- 2) ให้กรณีศึกษาหรือปัญหา
- 3) การค้นหาข้อมูลเพื่อหาเหตุผลสนับสนุนในการตัดสินใจ
- 4) การอภิปรายในบทบาทฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน
- 5) การสลับบทบาทในการอภิปรายอีกครั้งหนึ่ง
- 6) การร่วมกันสรุปเป็นคำตอบ
- 7) การจัดทำรอบความคิด

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์

เนตรดาว ไฉจันทร์ (2558)	วิศรุต อินทร์เสียง (2558)	Johnson and Johnson (1989)	Polman, et al. (2010)	Bickford (2011)	Smith (2013)	Jackson (2013)
จัดนักเรียนเป็นกลุ่ม		จัดนักเรียนเข้ากลุ่ม	แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม			
ให้กรณีศึกษาหรือปัญหา (Problem-based)	พิจารณาประเด็นหัวข้อ (Select the topic)	ให้กรณีศึกษา		ครูถามคำถามที่มีประเด็นซับซ้อน	พิจารณาประเด็น	พิจารณาประเด็นความคิด
	ตัดสินใจเลือกหัวข้อ (Make decisions)	จัดให้สมาชิกในกลุ่มเป็นฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน			ระดมความคิด	รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง
นักเรียนค้นหาข้อมูลด้วยตนเองและกระบวนการกลุ่มเพื่อประกอบการตัดสินใจ (Concurrence seeking)	ค้นคว้าหาความรู้ที่แตกต่าง (Introduction to controversy)	สมาชิกในกลุ่มร่วมกันค้นหาข้อมูลเพื่อหาเหตุผลสนับสนุนการตัดสินใจ		ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลด้วยตนเองและใช้ข้อมูลหลักฐานอ้างอิงประกอบการนำเสนอ	ค้นคว้าหาความรู้	ค้นหาความรู้

ตารางที่ 1 (ต่อ) การสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาท
เชิงสร้างสรรค์

เนตรดาว ใจจันทร์ (2558)	วิศรุต อินทร์เสียง (2558)	Johnson and Johnson (1989)	Polman, et al. (2010)	Bickford (2011)	Smith (2013)	Jackson (2013)
นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายในบทบาทฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน (Debate)	โต้แย้งทางความคิด (The controversy)	ฝ่ายเสนอและฝ่ายค้านร่วมกันอภิปรายโต้แย้งด้วยเหตุผล	ให้อภิปรายและโต้แย้งหาเหตุผลประกอบ	นักเรียนอภิปรายโต้แย้งโดยใช้เหตุผล	นำเสนอแนวคิด	นำไปสู่การโต้แย้ง
นักเรียนสลับบทบาทในการอภิปรายหาเหตุผลประกอบอีกครั้งหนึ่ง (Change positions)		สลับเปลี่ยนบทบาทการโต้แย้งเกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง	โต้แย้งโดยใช้เหตุผลอีกครั้ง	นักเรียนสลับบทบาทแสดงความคิดเห็นและนำเสนอความคิดของตน		

ตารางที่ 1 (ต่อ) การสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาท
เชิงสร้างสรรค์

เนตรดาว ไจ้จันทร์ (2558)	วิศรุติ อินทร์เสียง (2558)	Johnson and Johnson (1989)	Polman, et al. (2010)	Bickford (2011)	Smith (2013)	Jackson (2013)
นักเรียน ร่วมกันสรุป เป็นคำตอบ	ตรวจสอบ และ ประเมินผล (Monitoring and processing)	สมาชิกใน กลุ่ม ร่วมกันหา ข้อสรุปที่ เหมาะสม	ทำข้อสรุป ร่วมกัน		สังเคราะห์ ความคิด	สรุป ความคิด
ทำกรอบ ความคิดที่ได้ (Draw conclusion)			ทำกรอบ ความคิด สรุป	นักเรียน จัดกรอบ ความคิด		

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพิพาทเชิงสร้างสรรค์

เนตรดาว ใจจันทร์ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการพิพาทเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างเสริมความเป็นพลเมืองในประชาคมอาเซียน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัย พบว่า 1) แนวคิดการจัดกิจกรรมความเป็นพลเมืองในประชาคมอาเซียนควรจัดกิจกรรมเน้นการบูรณาการการเรียนรู้ร่วมกันในสังคมที่หลากหลาย สร้างทักษะ ความรู้ เน้นการฝึกปฏิบัติจริง พัฒนาทักษะต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 ทั้งทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะชีวิต ทักษะการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมคุณลักษณะความรับผิดชอบ 2) รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการพิพาทเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างเสริมความเป็นพลเมืองในประชาคมอาเซียนสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มี 7 องค์ประกอบ 3) นักเรียนมีความเป็นพลเมืองในประชาคมอาเซียนหลังร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนร่วมกิจกรรมตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดย 3.1) นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนหลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้ากิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3.2) นักเรียนมีทักษะความเป็นพลเมืองในประชาคมอาเซียนหลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3.3) นักเรียนมีเจตคติต่อการร่วมกิจกรรมตามรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนตามรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นในระดับมาก

วิศรุต อินทร์เลี้ยง (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติมีการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) นักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 การใช้กรณีศึกษา

2.1 ความหมายและประเภทของกรณีศึกษา

ความหมายของการสอนโดยใช้กรณีศึกษา

กรณีศึกษาเป็นวิธีสอนอย่างหนึ่งที่นำมาใช้เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีนักวิชาการและนักการศึกษานำเสนอความหมายของกรณีศึกษาไว้ ดังนี้

Yin (1994) กล่าวว่า กรณีศึกษา หมายถึง การค้นหาข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยการสืบสอบปรากฏการณ์ร่วมสมัยที่อยู่ภายในบริบทของชีวิตจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์กับบริบทนั้นไม่ชัดเจน สอดคล้องกับ Harling (2002) ที่กล่าวว่า กรณีศึกษา หมายถึง การสืบสอบแบบองค์รวมที่สืบสวนสอบสวนปรากฏการณ์ร่วมสมัยที่อยู่ภายใต้ประสบการณ์ทางธรรมชาติ

Cresswell (2002) อธิบายว่า กรณีศึกษา คือ ปัญหาที่ต้องศึกษาเพื่อแสดงความเข้าใจเชิงลึกของ “กรณี” หรือ บริบทแวดล้อมของปัญหานั้น โดยสัมพันธ์กับการศึกษาเพื่อให้เข้าใจในเหตุการณ์ กิจกรรม กระบวนการ หรือบุคคล

Brooke (2006) อธิบายว่า กรณีศึกษา หมายถึง รายละเอียดเรื่องจริงของสถานการณ์ปัญหาในสาขาวิชาที่กรณีศึกษานั้นถูกนำมาใช้ หรือเป็นการสังเคราะห์เรื่องราวเพื่อแสดงหลักการเฉพาะ หรือ รูปแบบของปัญหา ซึ่งวิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษานั้นเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบอุปมานที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ผ่านการร่วมมือและการทำงานร่วมกัน ในทางตรงกันข้ามกับวิธีการที่ผู้สอนกำลังถ่ายทอดมุมมองส่วนตัวให้กับผู้เรียน

Romanowski (2009) อธิบายความหมายและลักษณะของกรณีศึกษา ไว้ดังนี้ กรณีศึกษาอยู่บนพื้นฐานของเหตุการณ์จริงหรือการสร้างเหตุการณ์ที่มีเหตุผลซึ่งสามารถนำมาใช้ทดแทนเหตุการณ์จริงได้ กรณีศึกษาเป็นการให้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับประเด็นหรือความขัดแย้งที่จำเป็นต้องแก้ไข โดยกรณีศึกษาส่วนใหญ่จะไม่แสดงทางออกหรือแนวทางการแก้ปัญหาอย่างชัดเจน ข้อมูลในกรณีศึกษาต้องมีความซับซ้อน หากเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลจะต้องแสดงสถานการณ์ซึ่งยากต่อการตัดสินใจ

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558) ให้ความหมายของ กรณีศึกษา หมายถึง การศึกษารายละเอียดอย่างเข้มข้นเกี่ยวกับบุคคลกลุ่มหนึ่ง สถานการณ์หนึ่ง หรือ โครงการใดโครงการหนึ่ง เป็นการศึกษาระยะยาว มีการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อการวินิจฉัย หาวิธีช่วยเหลือหรือส่งเสริมพัฒนาการ

ทิตนา แคมมณี (2552) ให้ความหมายของวิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษาว่า คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้นักเรียนศึกษาเรื่องที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริง และตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับ เรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาของคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ วรุฒน์ อินทฤทธิ์ (2558) ที่กล่าวว่า กรณีศึกษา หมายถึง เรื่องราวหรือประเด็นปัญหาที่เป็นสถานการณ์จริงหรือเรื่อง แต่งขึ้นจากความจริงซึ่งถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอน โดยเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน จะต้องศึกษาด้วยการสืบสอบ การวิเคราะห์ การใช้เหตุผล การอภิปราย และการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น เพื่อไปสู่ข้อสรุปของปัญหาอย่างสมเหตุสมผล และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิด การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

นิตยา โสรีกุล (2547) กล่าวว่า กรณีศึกษา หมายถึง เรื่องราวหรือเหตุการณ์ ต่างๆ ที่สร้างขึ้นจากเรื่องจริงซึ่งมีประเด็นหรือปัญหาสำหรับนักเรียนได้เรียนรู้จากข้อมูล หรือปัญหาที่เกิดขึ้นและสามารถใช้เป็นข้อมูลหรือเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจาก กรณีศึกษาได้ สอดคล้องกับ ดร.ณภพ เพียรจัด (2551) ที่สรุปว่า กรณีศึกษา คือ การเรียน ที่นำเสนอเรื่องราว สื่อ สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น เรียนรู้ได้ดี มีทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้เพื่อประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

โดยสรุปแล้ว กรณีศึกษา หมายถึง การนำเสนอเหตุการณ์ สถานการณ์ ข้อเท็จจริง หรือการจำลองสภาพการณ์ที่เหมือนจริงในรูปแบบที่หลากหลาย การให้ เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาหรือความขัดแย้งที่จำเป็นต้องแก้ไขอาจจะเป็น สถานการณ์จริงหรือเรื่องที่สมมติขึ้น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษา อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น เกิดการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตัดสินใจในการหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหา

ให้กับกรณีศึกษานั้น ๆ อย่างมีเหตุผล ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ผ่านการร่วมมือและการทำงานร่วมกัน บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ประเภทของกรณีศึกษา

กรณีศึกษาที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนมีหลายประเภท โดยนักวิชาการและนักการศึกษาได้แบ่งประเภทของกรณีศึกษา ดังนี้

Baxter and Jack (2008) ได้รวบรวมประเภทของกรณีศึกษาไว้ ดังนี้

1) กรณีศึกษาแบบอธิบาย (Explanatory) กรณีศึกษาประเภทนี้จะนำมาใช้เมื่อต้องการค้นหาคำตอบของคำถามที่อธิบายความเชื่อมโยงของเหตุและผลของข้อสันนิษฐานในชีวิตจริงที่ซับซ้อนเกินกว่าการสำรวจหรือการทดลอง

2) กรณีศึกษาแบบสำรวจ (Exploratory) กรณีศึกษาประเภทนี้ใช้เพื่อสำรวจสถานการณ์ เมื่อการแทรกแซงที่กำลังถูกประเมินไม่มีความชัดเจน และได้ผลลัพธ์เพียงกลุ่มเดียว

3) กรณีศึกษาแบบบรรยาย (Descriptive) กรณีศึกษาประเภทนี้ใช้ในการบรรยาย การแทรกแซง หรือปรากฏการณ์และบริบทในชีวิตจริงที่เกิดขึ้น

4) กรณีศึกษาแบบหลากหลาย (Multiple-case studies) กรณีศึกษาแบบหลากหลายทำให้นักวิจัยสามารถสำรวจความแตกต่างระหว่างกรณีประเภทต่าง ๆ เป้าหมาย คือ การค้นหากรณีศึกษาอย่างซ้ำๆ ซึ่งจะทำให้เกิดการเปรียบเทียบกรณีศึกษาแต่ละประเภท เพื่อผู้วิจัยจะได้เลือกอย่างรอบคอบ ผู้วิจัยสามารถทำนายผลลัพธ์ที่เหมือนกัน หรือทำนายผลลัพธ์ที่ตรงกันข้ามซึ่งอยู่บนทฤษฎีเดียวกันได้

5) กรณีศึกษาที่แท้จริง (Intrinsic) กรณีศึกษาประเภทนี้เหมาะสำหรับผู้วิจัยที่สนใจในกรณีนั้นอย่างแท้จริงเพื่อต้องการเข้าใจกรณีนั้นให้ดีขึ้น

6) กรณีศึกษาแบบเครื่องมือ (Instrumental) กรณีศึกษาประเภทนี้ใช้เพื่อบรรลุผลสำเร็จมากกว่าการเข้าใจสถานการณ์เฉพาะ เป็นการให้ข้อมูลเชิงลึกในประเด็นหรือช่วยทำให้ทฤษฎีนั้นชัดเจนมากขึ้น เป็นกรณีศึกษาที่สนับสนุนหรือช่วยให้เข้าใจบางอย่างมากขึ้น

7) กรณีศึกษาโดยรวม (Collective) กรณีศึกษาโดยรวมเป็นกรณีศึกษาที่คล้ายกับธรรมชาติ และอธิบายได้หลากหลายกรณี

พงษ์ยุทธ กล้ายุทธ (2552) ได้แบ่งประเภทของกรณีศึกษาไว้ ดังนี้

1) กรณีประวัติ (Case history) เป็นเรื่องประวัติหรือความเป็นมาของบุคคลหรือโครงการต่าง ๆ ประสบการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งควรค่าแก่การรักษา

2) กรณีวิเคราะห์เหตุการณ์ (Situational critical incident case) เป็นเรื่องสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และมีลักษณะเป็นสถานการณ์สั้น ๆ มีข้อมูลต่าง ๆ ประกอบเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจแก้ปัญหา

3) กรณีภารกิจหรือหน้าที่เฉพาะ (Functional or specialized case) เป็นเรื่องพิเศษหรือเรื่องเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน เช่น การบริหารงานบุคคล การเงินงบประมาณ รูปแบบ และวิธีดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จ

4) กรณีศึกษาชนิดสมบูรณ์ (Comprehensive case study) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลายเรื่อง หลายด้าน หรือหลายแง่มุม เป็นแบบที่ยากและซับซ้อนมากกว่าแบบอื่น ๆ อาจต้องตัดสินใจแก้ปัญหาทุกด้านไปพร้อม ๆ กัน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม

จากประเภทของกรณีศึกษาข้างต้น พบว่า นักวิชาการและนักการศึกษาได้จำแนกประเภทของกรณีศึกษาไว้แตกต่างกันหลายประเภทตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน โดยผู้สอนสามารถเลือกกรณีศึกษาให้สอดคล้องเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกกรณีศึกษาประเภทกรณีศึกษาแบบวิเคราะห์เหตุการณ์ (Situational critical incident case) เป็นกรณีศึกษาที่เรียบเรียงสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และมีลักษณะเป็นสถานการณ์สั้น ๆ มีข้อมูลต่าง ๆ ประกอบเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ ฝึกทักษะการตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการอภิปรายร่วมกัน

2.2 การสร้างกรณีศึกษา

Herreid (1999) กล่าวว่า การนำกรณีศึกษาไปใช้ในการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับผู้สร้างกรณีศึกษา โดยได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำกรณีศึกษาว่ามีหลากหลายรูปแบบที่ง่าย ๆ เช่น บทความในหนังสือพิมพ์ การเปรียบเทียบโครงการวิจัย ในการแพทย์จะใช้ประวัติและรายละเอียดต่าง ๆ ของผู้ป่วยและสถานการณ์ต่าง ๆ ติดตามด้วยการถามคำถามร่วมกับสื่ออื่น ๆ เช่น กรณีศึกษาในห้องปฏิบัติการ รูปภาพทางคลินิก

ภาพเคลื่อนไหวอื่น ๆ เป็นต้น รวมทั้งมีข้อสรุปและเป้าหมายการรายงาน มีสมมติฐาน
วิธีการให้ข้อมูลและข้อสรุป

การสร้างกรณีศึกษาที่ดี ประกอบด้วย

- 1) การเล่าเรื่องในกรณีศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับเรื่องที่นักเรียนเรียนตั้งแต่ต้นจนจบ
  - 2) มีจุดเน้นและประเด็นเรื่องที่น่าสนใจ มีความสำคัญ มีปัญหา และมีแนวคิด
  - 3) มีความน่าสนใจและประเด็นที่ทันสมัย
  - 4) ตัวละครหรือตัวเนื้อเรื่องในกรณีศึกษาสามารถกระตุ้นให้นักเรียนมีความรู้สึกเกี่ยวข้องที่จะต้องร่วมในการแก้ปัญหาหรือตอบประเด็นปัญหาในกรณีศึกษา
  - 5) ในกรณีศึกษามีการเรียงลำดับ มีเป้าหมายให้นักเรียนได้คิดและรู้สึกอะไร กรณีศึกษาที่สามารถนำไปสู่เป้าหมายนั้นได้
  - 6) เนื้อเรื่องต้องมีความเชื่อมโยงให้นักเรียนสามารถคิดและแก้ปัญหาในกรณีศึกษาได้
  - 7) กรณีศึกษามีจุดเด่นในการนำมาเป็นบทบาทให้นักเรียนได้นำมาใช้ในการประยุกต์การเรียนรู้เนื้อหาหัวข้อนั้น ๆ เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ในการเรียนได้ง่ายขึ้น
  - 8) ในกรณีศึกษา มีประเด็นอภิปรายและเกิดการกระตุ้นให้นักเรียนมีการอภิปราย
  - 9) มีการผลักดันให้เกิดการตัดสินใจ
  - 10) ในกรณีศึกษามีการแสดงออกถึงหลักการที่อยู่บนความจริง
  - 11) ต้องถูกจัดการภายในช่วงเวลาที่มิเหตุผล กรณีศึกษาที่ดีจะมีการสรุปและจับประเด็น มีความยาวของกรณีศึกษาที่มีความยาวพอเพียง สรุปย่อส่วนสำคัญให้นักเรียนมีการกระตุ้นความสนใจและใช้กรณีศึกษาที่ซับซ้อนในนักเรียนที่มีความพร้อม
- นิตยา โสรีกุล (2547) กล่าวว่า กรณีศึกษามีพื้นฐานมาจากสถานการณ์จริง (real situation) ดังนั้น การสร้างกรณีศึกษาจึงจำเป็นที่ผู้สร้างจะต้องมีประสบการณ์ตรงในเรื่องนั้นๆ ด้วย ซึ่งในการเขียนกรณีศึกษามีขั้นตอน ดังนี้

1) การวางแผน ผู้สร้างกรณีศึกษาจะต้องวางแผนแนวความคิดไว้ล่วงหน้าว่า ต้องการกรณีศึกษาแบบใด ประเภทใด เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน

2) การรวบรวมข้อมูล เมื่อวางแผนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อมา คือ การศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพื่อนำมาสร้างเป็นกรณีศึกษา

3) การสร้างกรณีศึกษา เมื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกรณีศึกษาที่ต้องการได้แล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การนำข้อมูลต่าง ๆ เหล่านั้นมาสร้างเป็นเรื่องราวโดยเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลังตามสถานการณ์จริง

การสร้างกรณีศึกษาโดยทั่วไปมักจะเขียนเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนนำ (opening) ส่วนเนื้อเรื่อง (case body) และส่วนท้าย (closing) เมื่อสร้างกรณีศึกษาเสร็จแล้วควรมีการทดลองใช้ในการสอนก่อนเพื่อทดสอบดูว่านักเรียนมีปฏิกิริยาไปในแนวทางที่ต้องการหรือไม่ จากนั้นก็นำมาปรับปรุงใหม่และทดลองใช้อีกจนเป็นที่แน่ใจว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้

การสร้างกรณีศึกษาที่ดีต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการสร้างว่าต้องการนำกรณีศึกษาไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใด ต้องมีการศึกษา วิเคราะห์ และวางแผนในการสร้างกรณีศึกษา เช่น กรณีศึกษาจะต้องมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน มีความน่าสนใจ และจะต้องมีประเด็นสำคัญที่ทำให้นักเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อแก้ปัญหาในกรณีศึกษานั้นได้

จากแนวทางการสร้างกรณีศึกษาดังกล่าว พบว่า ผู้วิจัยสามารถสร้างกรณีศึกษาขึ้นมาเองได้ โดยสามารถสรุปขั้นตอนของการสร้างกรณีศึกษา ได้ดังนี้

1) การวางแผน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนโดยใช้กรณีศึกษารวมถึงการเลือกเรื่องราวหรือกำหนดประเด็นปัญหาที่จะใช้สร้างกรณีศึกษาเพื่อให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์

2) การรวบรวมข้อมูล คือ การศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการสร้างกรณีศึกษา จากประสบการณ์ของผู้วิจัย นักเรียน หรือแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

3) การจัดองค์ประกอบของเรื่อง คือ การเรียบเรียงเนื้อหาตามลำดับเวลาในรูปแบบของการเล่าเรื่อง โดยอาจจะเริ่มเล่าจากจุดจบของเรื่อง และนำไปสู่คำถามว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และปัญหาหรือความขัดแย้งใดที่ต้องการให้นักเรียนแก้ไข

4) การสร้างกรณีศึกษา คือ การนำข้อมูลที่ได้รวบรวมและจัดเรียงแล้วมาเขียน โดยเริ่มจากการวางโครงเรื่อง การอ่านบททวน และการแก้ไขเพื่อนำกรณีศึกษานั้นไปใช้จริง

2.3 การสอนโดยใช้กรณีศึกษา

การศึกษาแนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา พบว่า มีสถาบันการศึกษานักวิชาการ และนักการศึกษานำเสนอไว้ ดังนี้ต่อไปนี้

Stanford University (1994) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) การกำหนดจุดมุ่งหมาย ผู้สอนต้องกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะที่ต้องการให้ผู้เรียนทราบว่าตนเองมีหน้าที่อะไรในการเตรียมตัวเพื่ออภิปรายกรณีศึกษา นอกจากนี้ ผู้สอนต้องเตรียมคำถามล่วงหน้าสำหรับใช้อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน

2) การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน การใช้กรณีศึกษาจะช่วยสร้างบรรยากาศของการอภิปรายที่มีชีวิต บรรยากาศในชั้นเรียนที่ดีจะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ผู้สอนต้องย้ำว่าการวิเคราะห์เป็นเรื่องสำคัญของกลุ่ม กลุ่มต้องตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือในการทำงานเพื่อนำไปสู่คำตอบของปัญหาที่สมเหตุสมผล และสมาชิกทุกคนภายในกลุ่มต้องมีความกระตือรือร้นในการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน

3) การอภิปรายในชั้นเรียน เมื่อผู้เรียนทราบข้อมูลพื้นฐานของกรณีศึกษา ครบถ้วนแล้ว การอภิปรายจะเป็นทางออกนำไปสู่วัตถุประสงค์หรือทางออกของปัญหาได้ การอภิปรายที่ดีสร้างได้ด้วยคำถาม โดยเฉพาะคำถามปลายเปิดเพราะแสดงให้เห็นว่าผู้สอนไม่ได้มีข้อสรุปที่ถูกกำหนดไว้ก่อนหน้า นอกจากนี้คำถามเชิงสำรวจและคำถามเชิงความสัมพันธ์ซึ่งเป็นคำถามที่ตรวจสอบการใช้เหตุผลของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบหลักฐานหรือข้อสันนิษฐานอย่างรอบคอบ

4) การสรุปผลการอภิปราย ต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการคิดวิเคราะห์และการประเมินผลด้วย หากมีประเด็นที่ยังไม่มีทางออกที่ชัดเจน หรือคำตอบของคำถามต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ผู้สอนสามารถมอบหมายงานให้นักเรียนไปสืบค้นเพิ่มเติมเพื่อการเรียนในครั้งต่อไป

LAU Woon Ming (2007, อ้างถึงใน ตรีณภพ เพียรจัด, 2551) ได้นำเสนอขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา ทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นแนะนำกรณีศึกษา เป็นการนำเสนอปัญหาให้กับนักเรียน แนะนำถึงปัจจัยหรือส่วนประกอบต่าง ๆ ของเรื่อง
- 2) ขั้นการจัดกลุ่มและวินิจฉัยปัญหา เป็นการจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย (4-6 คน) สมาชิกในกลุ่มต้องทำงานร่วมกันโดยการโต้แย้งหรือระบุดังใจหรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผู้สอนต้องมีความรู้ในประเด็นคำถามหรือปัญหาเพื่อชี้แนวทางให้กับนักเรียน
- 3) ขั้นระบุความเป็นไปได้ โดยให้ข้อจำกัดด้านเวลาและแหล่งค้นคว้าข้อมูลแก่นักเรียน นักเรียนต้องระบุดังใจความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ก่อน วิเคราะห์ และระบุสิ่งสำคัญในประเด็นปัญหานั้น ๆ ร่วมกัน
- 4) ขั้นแนะนำกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนักเรียนอาจมีการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ นั้น ๆ เช่น การศึกษาข้อมูลจากสื่ออื่น เป็นต้น สุดท้ายผู้สอนต้องเตรียมการให้ผลป้อนกลับในคำตอบของนักเรียนแต่ละคน
- 5) ขั้นการนำเสนอ อภิปรายร่วมกัน และให้ผลป้อนกลับ เป็นขั้นที่จัดการนำเสนอสิ่งที่กลุ่มได้ค้นพบและมีการตั้งคำถามจากเพื่อนร่วมชั้นและครูเพื่อเป็นผลป้อนกลับ

Choi and Lee (2009, อ้างถึงใน ดนุชา สลิวศ์, 2555) ได้เสนอขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา โดยมีขั้นตอนการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) ทำความเข้าใจปัญหาจากกรณีตัวอย่าง หมายถึง นักเรียนเจอกับสถานการณ์ปัญหาที่มีความซับซ้อน โดยนักเรียนจะต้องทำความเข้าใจกับกรณีศึกษาและตอบคำถามหลัก 2 ข้อ
- 2) วิเคราะห์ปัญหา หมายถึง วิเคราะห์ปัญหาจากมุมมองที่หลากหลาย นักเรียนจะได้รับมุมมองที่หลากหลายจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 3) เสนอทางแก้ปัญหามา หมายถึง นักเรียนได้รับมุมมองที่หลากหลายจากผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการแก้ปัญหามาเพื่อนำมาคิดพิจารณาและทำการอภิปรายกับสมาชิกในกลุ่มแล้วตอบคำถาม

4) ตัดสินใจ หมายถึง เมื่อนักเรียนได้ศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแล้ว นำมาเชื่อมโยง ประยุกต์ใช้ ทำการอภิปรายกับสมาชิกในกลุ่มและตอบคำถาม

5) สะท้อนคิดจากผลของทางเลือก หมายถึง นักเรียนได้ประเมินผลของทางเลือกที่เสนอไว้ สะท้อนความคิดจากสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกรณีศึกษา นำผลการวิเคราะห์และทางแก้ปัญหาที่เสนอแก่เพื่อร่วมชั้นและครูผู้สอน

นคร พันธุ์ณรงค์ (2549) ได้นำเสนอการเรียนด้วยกรณีศึกษาว่ามีขั้นตอนและองค์ประกอบ ดังนี้

1) ขั้นตอนเลือกเรื่องที่จะศึกษา เป็นขั้นตอนที่ครูจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์ให้นักเรียนเกิดความสนใจในสภาพปัญหาหรือสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว เพื่อกำหนดเรื่องที่จะศึกษาซึ่งจะต้องเป็นเรื่องที่นำไปสู่การพัฒนาความรู้ ความสนใจ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ เกิดความก้าวหน้าหรือเปลี่ยนแปลงขึ้นในตัวนักเรียน

2) ขั้นสร้างประสบการณ์เดิม เป็นขั้นการเชื่อมโยงความรู้หรือประสบการณ์เดิมของนักเรียนเข้ากับกรณีศึกษา ซึ่งอาจใช้วิธีการสนทนาตอบคำถาม เล่าเรื่องเกี่ยวกับปัญหาหรือสาเหตุของกรณีศึกษานั้น

3) ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ เป็นขั้นการนำความรู้เดิมที่เกี่ยวกับกรณีศึกษามาวิเคราะห์เพื่อตั้งคำถาม ค้นหาความรู้หรือแนวทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา

4) ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสำรวจ เป็นต้น เพื่อให้ได้คำตอบของประเด็นปัญหาหรือแนวทางการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

5) ขั้นการวิเคราะห์ สรุปผล และรายงานผล เป็นขั้นการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ อภิปราย นำไปสู่การสร้างความรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตของนักเรียน

6) ขั้นการนำไปใช้ เป็นขั้นการนำผลที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นองค์ความรู้หรือกำหนดการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของนักเรียน

จากการสอนโดยใช้กรณีศึกษา ตามแนวคิดของ Stanford University (1994); LAU Woon Ming (2007, อ้างถึงใน ตรีณภพ เพียรจัด, 2551); Choi and Lee (2009, อ้างถึงใน ดนุชา สลิวังค์, 2555); ทิศนา แชมมณี (2552) และนคร พันธุ์ณรงค์ (2549) สามารถสรุปได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ขั้นตอนการใช้กรณีศึกษา

ขั้นตอนการใช้กรณีศึกษา					
ทิศนา แชมมณี (2552)	นคร พันธุ์ณรงค์ (2549)	Choi and Lee (2009)	LAU Woon Ming (2007)	Stanford University (1994)	สรุป
1) ครูหรือนักเรียนนำเสนอกรณีตัวอย่าง	1) ขั้นตอนเลือกเรื่องที่จะศึกษา	1) ทำความเข้าใจปัญหาจากกรณีตัวอย่าง	1) ชั้นแนะนำกรณีศึกษา	1) การกำหนดจุดมุ่งหมาย	1) การนำเสนอกรณีศึกษา
2) นักเรียนศึกษากรณีตัวอย่าง	2) ขั้นสร้างประสบการณ์เดิม	2) วิเคราะห์ปัญหา	2) ขั้นการจัดกลุ่มและวินิจฉัยปัญหา	2) การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน	2) การวิเคราะห์กรณีศึกษา
3) นักเรียนอภิปรายประเด็นปัญหาเพื่อหาคำตอบ	3) ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ 4) ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล	3) เสนอทางแก้ปัญหา	3) ขั้นระบุความเป็นไปได้ 4) ชั้นแนะนำกิจกรรมการเรียนรู้	3) การอภิปรายในชั้นเรียน	3) การอภิปรายกรณีศึกษา

ตารางที่ 2 (ต่อ) การสังเคราะห์ขั้นตอนการใช้กรณีศึกษา

ขั้นตอนการใช้กรณีศึกษา					
ทิตินา แชมมณี (2552)	นคร พันธุ์ณรงค์ (2549)	Choi and Lee (2009)	LAU Woon Ming (2007)	Stanford University (1994)	สรุป
4) ครูและ นักเรียน อภิปราย คำตอบ 5) ครูและ นักเรียน อภิปราย วิธีการ แก้ปัญหาและ สรุปผลการ เรียนรู้ 6) นักเรียน ประเมินผล การเรียนรู้	5) ขั้นการ วิเคราะห์ สรุปผล และ รายงานผล	4) ตัดสินใจ 5) สะท้อนคิด จากผลของ ทางเลือก	5) ขั้นการ นำเสนอ อภิปราย ร่วมกัน และ ให้ผล ป้อนกลับ	4) การ สรุปผลการ อภิปราย	4) การ สรุปผลการ เรียนรู้
	6) ขั้นการ นำไปใช้				

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการใช้กรณีศึกษาที่นำมาใช้ในการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) การนำเสนอกรณีศึกษา เป็นขั้นตอนที่ครูนำเสนอกรณีศึกษาจากเรื่องราวสถานการณ์ ปัญหา เพื่อให้ นักเรียนทำความเข้าใจร่วมกัน

2) การวิเคราะห์กรณีศึกษา เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่มทุกคนระดมสมอง ช่วยกันวิเคราะห์กรณีศึกษาจากมุมมองและแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพื่อให้ได้คำตอบที่สมเหตุสมผล

3) การอภิปรายกรณีศึกษา เป็นขั้นตอนของการอภิปรายกรณีศึกษาเพื่อหาคำตอบร่วมกันภายในกลุ่ม นำเสนอผลการอภิปรายระหว่างกลุ่มเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีครูเป็นผู้ตั้งคำถามเพื่อตรวจสอบการให้เหตุผลของนักเรียน

4) การสรุปผลการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคำตอบอย่างสมเหตุสมผล สร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ และนำผลที่ได้ไปปรับใช้ในการดำรงชีวิต

2.4 ประโยชน์ของการใช้กรณีศึกษา

การสอนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นวิธีการที่เชื่อมโยงสถานการณ์และประสบการณ์ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่ดี พัฒนาทักษะการคิด และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Kantar, 2013) นอกจากนี้การสอนโดยกรณีศึกษายังมีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ ดังที่นักวิชาการและนักการศึกษาแนะนำเอาไว้ ดังนี้

Cliff (1999) กล่าวว่า การใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอนสามารถทำได้ เนื่องจากช่วยให้ผู้เรียนเกิดการระลึกได้ (recall) เกี่ยวกับความรู้ที่ได้เรียนมาจากห้องปฏิบัติการมาใช้อย่างมีเหตุผล โดยกรณีศึกษาช่วยให้ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เกิดทักษะการคิด การวินิจฉัย ทำให้เกิดการรับรู้ความสำคัญของมนุษย์ รวมทั้งได้เรียนรู้ในเรื่องที่เป็นจริงและสภาพปัญหาจริง

Davis and Wilcock (2003, อ้างถึงใน วรุตม์ อินทฤทธิ์, 2558) กล่าวว่า การใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอนสามารถพัฒนาทักษะต่างๆ ของนักเรียนได้ ดังนี้

1) การทำงานเป็นกลุ่ม (Group working) การใช้กรณีศึกษาสามารถเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แบ่งปันความรู้ส่วนบุคคลและประสบการณ์ในกลุ่ม การเอาใจใส่เป็นสิ่งจำเป็นในกิจกรรมกลุ่ม การเลือกสมาชิกในกลุ่มนั้นจึงต้องแน่ใจว่าสามารถทำงานร่วมกันได้ และเป็นการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มให้กับนักเรียนจริงๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีศึกษาที่ต้องใช้เวลานาน

2) การเรียนรู้ส่วนบุคคล (Individual study) กรณีศึกษาเป็นสื่อที่น่าสนใจส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกค้นคว้าอย่างอิสระ นอกเหนือจากการเรียนการสอนด้วยการบรรยายในห้องเรียน

3) ทักษะการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล (Information gathering and analysis) หลายกรณีศึกษาต้องสืบสอบจากแหล่งข้อมูลต่างๆ การใช้กรณีศึกษาจึงส่งเสริมให้นักเรียนใช้แหล่งข้อมูลต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ เช่น อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด และการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ

4) การจัดการกับเวลา (Time management longer) การศึกษากรณีตัวอย่างต้องการให้นักเรียนพิจารณาว่าวิธีการใดที่ดีที่สุดในการทำงานให้เสร็จใช้เวลา

5) ทักษะการนำเสนองาน (Presentation skills) กรณีศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้นักเรียนนำเสนอชิ้นงานในรูปแบบต่างๆ เช่น การนำเสนอปากเปล่า บทความ โปสเตอร์ และรายงาน เป็นต้น

Brooke (2006) ได้สรุปประโยชน์ของการใช้กรณีศึกษาว่า เป็นการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติเป็นการเรียนรู้แบบกระตือรือร้น ให้โอกาสนักเรียนได้ฝึกการตัดสินใจไม่ว่าจะเป็นรายบุคคลหรือในรูปแบบของทีม กรณีศึกษายังช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นมากขึ้น นอกจากนี้กรณีศึกษายังแสดงตัวอย่างชีวิตจริงกับนักเรียน เป็นเรื่องยากที่นักเรียนบางคนจะเชื่อมโยงทฤษฎีเข้าสู่ชีวิตจริง การใช้กรณีศึกษาจะช่วยเยียวยาปัญหานี้ได้

ทิตินา แคมมณี และคณะ (2536) กล่าวว่า การใช้กรณีศึกษาช่วยให้นักเรียนรู้จักคิดและพิจารณาข้อมูลที่ได้รับอย่างละเอียดถี่ถ้วน การอภิปรายจะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน รวมทั้งการนำกรณีศึกษาต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกับชีวิตจริงมาใช้จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ใกล้เคียงกับความจริง ทำให้การเรียนรู้มีความหมายสำหรับนักเรียนมากยิ่งขึ้น

วรณูช เนตรวิศาลวนิช (2544) กล่าวว่า ข้อดีของกรณีศึกษา คือ นักเรียนได้ฝึกใช้ความสามารถในการคิดตัดสินใจจากเรื่องที่สร้างขึ้นเหมือนจริงหรือใกล้เคียงกับความจริง สามารถนำไปใช้กับสถานการณ์จริงในอนาคตต่อไป และยังเป็นการฝึกการยอมรับความคิดเห็นของกลุ่มซึ่งมีความจำเป็นมากในชีวิตจริง

พงษ์ยุทธ กล้ายุธ (2552) ได้สรุปประโยชน์ของการสอนโดยใช้กรณีศึกษา ดังนี้

1) การใช้กรณีศึกษามีประสิทธิภาพ เนื่องจากบุคคลได้เรียนรู้จากบทเรียนที่ดีที่สุด การเรียนรู้ที่ดีที่สุดเกิดขึ้นเมื่อเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กรณีศึกษาจัดเป็น “การเรียนรู้เชิงรุก” (Active learning)

2) กรณีศึกษาช่วยสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สร้างทักษะในการตั้งคำถาม การอภิปราย สร้างทักษะในการถกเถียงและการแสดงออก กรณีศึกษาทำให้ความจำกัดทางความคิดในเชิงวิชาการถูกเปิดออก

3) กรณีศึกษาฝึกให้คิดในมุมมองระดับผู้บริหาร การใช้กรณีศึกษาเป็นวิธีการที่เหมาะสมช่วยให้เกิดการตัดสินใจภายในเวลาที่กำหนดถึงแม้จะมีข้อมูลหรือทฤษฎีที่ไม่สมบูรณ์

4) การใช้กรณีศึกษาในชั้นเรียนช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเชื่อมั่นในตนเอง เกิดความนับถือ และเกิดการโต้แย้งที่มีคุณภาพ

5) การใช้กรณีศึกษาสร้างกระบวนการเรียนรู้เป็นการเปิดโอกาสให้เห็นว่าปัญหาเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา วิธีการแก้ปัญหา คือ ทำทีละขั้น จากเฉพาะจุดขยายออกไปเป็นวงกว้าง

6) กรณีศึกษาช่วยพัฒนาผู้สอนเพราะเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ ผู้สอนสามารถพบมุมมองใหม่ๆ จากปัญหาเก่าๆ หรือได้ทดสอบผลสรุปเดิมกับปัญหาใหม่ ๆ

7) การสอนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นวิธีการที่สนุก ทำให้ผู้เรียนตื่นตัว มีการโต้แย้งกันภายใต้กรณีศึกษา กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพยายามมากขึ้น

โดยสรุปแล้วการสอนโดยใช้กรณีศึกษา เป็นการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์ตัวอย่างที่อยู่บนพื้นฐานของเรื่องจริง กระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ฝึกฝนพัฒนาทักษะการคิด การใช้เหตุผล การตัดสินใจ การอภิปรายร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม พัฒนาความสัมพันธ์ ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น เปิดโลกทัศน์ในการเรียนรู้ และสามารถเชื่อมโยงข้อสรุปที่ได้ไปสู่การแก้ปัญหาในการดำรงชีวิต

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กรณีศึกษา

ดร.ณภาพ เพียรจัด (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บไซต์ภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บไซต์ภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นุชนารถ ชุกลิน (2552) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการอภิปรายแบบผสมผสานและกระดานสนทนาในการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกรณีศึกษาโดยใช้กิจกรรมการอภิปรายที่ต่างกัน เมื่อวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณด้วยแบบสอบ Cornell Critical Thinking Test, Level X ทั้งก่อนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและ

หลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนด้วยกรณีศึกษาโดยใช้กิจกรรมการอภิปรายแบบผสมผสานกับนักเรียนที่เรียนด้วยกรณีศึกษาโดยใช้กิจกรรมการอภิปรายบนกระดานสนทนา เมื่อวัดด้วยแบบสอบ Cornell Critical Thinking Test, Level X มีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรียา สมพีช (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้กรณีศึกษาตามแนวโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนาการคิดไตร่ตรองและการตัดสินใจเชิงจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชนสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิจัย พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้กรณีศึกษาตามแนวโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนาการคิดไตร่ตรองและการตัดสินใจเชิงจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชนสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนพัฒนาการคิดไตร่ตรองและการตัดสินใจเชิงจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรุฒม์ อินทฤทธิ์ (2558) ได้ศึกษาผลของการเรียนการสอนสังคมศึกษาโดยใช้กรณีศึกษาที่มีต่อทัศนคติประชาชนไทยและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการเรียนการสอนสังคมศึกษาโดยใช้กรณีศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาสูง ปานกลาง และต่ำ มีทัศนคติประชาชนไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการเรียนการสอนสังคมศึกษาโดยใช้กรณีศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาสูง ปานกลาง และต่ำ มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ทักษะการทำงานกลุ่ม

3.1 ความหมายของทักษะการทำงานกลุ่ม

ความหมายของทักษะ

ราชบัณฑิตยสถาน (2525); สุวิทย์ ทิรันยกาญจน์ และคณะ (2540); ประเสริฐ ตัณสกุล และคณะ (2538); ปิยาพร ถาวรเศรษฐ (2546) ได้ให้ความหมายของ “ทักษะ” ในทิศทางเดียวกันว่า ทักษะ หมายถึง ความชำนาญ (Skill) ความสามารถในการทำสิ่ง

ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้และฝึกฝน เช่น ทักษะทางอาชีพ ทักษะทาง
กีฬา ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการทำงานกลุ่ม เป็นต้น

ความหมายของการทำงานกลุ่ม

Borman (1972, อ้างถึงใน ปิยาพร ถาวรเศรษฐ, 2546) อธิบายความหมายของ
การทำงานกลุ่มว่า เป็นการทำงานร่วมกันของคนประมาณ 2 คนหรือมากกว่านั้นมา
ทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายร่วมกัน สอดคล้องกับพรรณพิศ วาณิชยการ
(2535) กล่าวว่า การทำงานกลุ่ม หมายถึง การทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในกลุ่มซึ่ง
ร่วมกันวางแผนงานตามเป้าประสงค์ และจัดประสบการณ์เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่
พึงประสงค์ขึ้นภายในกลุ่ม

Button (1974) กล่าวว่า การทำงานกลุ่มมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยส่งเสริมให้มนุษย์
ได้เติบโต พัฒนาทักษะทางสังคมและมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น เป็นการเปิดโอกาสให้มนุษย์
เรียนรู้เกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ในบรรยากาศที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ผู้ที่
เข้าร่วมทำงานเป็นกลุ่มจะพยายามช่วยเหลือกลุ่มเพื่อให้งานของกลุ่มบรรลุจุดมุ่งหมายที่
ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ Strang (1958, อ้างถึงใน ปิยาพร ถาวร
เศรษฐ, 2546) ที่กล่าวว่า การทำงานกลุ่มเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อส่งเสริม
การเปลี่ยนแปลงของสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มจะมีผลกระทบต่อ
การทำงานกลุ่ม ซึ่งปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มมีความสำคัญที่จะทำให้สมาชิกในกลุ่มเกิดการ
พัฒนาประสบการณ์และไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้วยกัน

ความหมายของทักษะการทำงานกลุ่ม

จากการศึกษาเอกสาร พบว่า มีผู้ให้ความหมายของ “ทักษะการทำงานกลุ่ม”
(Teamwork skills) หลายท่านเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

ทิสนา แคมมณี และคณะ (2545) และกุลชลี ตาลช่วง (2546) ได้ให้ความหมาย
ไปในทิศทางเดียวกันว่า ทักษะการทำงานกลุ่ม หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลเข้ามา
ปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน และทุกคนมีบทบาทในการ
ดำเนินงานของกลุ่มตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการสื่อสารประสานงานกัน มีการ
ตัดสินใจร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

นิพิฐพร โกมลิตติกต์ (2553) และสุวิษญ์ เกษมสุข (2560) ได้ให้ความหมายของทักษะการทำงานกลุ่มไปในทิศทางเดียวกันว่า ทักษะการทำงานกลุ่ม หมายถึง พฤติกรรมที่แต่ละบุคคลมาทำงานร่วมกันโดยมีเป้าหมายร่วมกัน ปฏิบัติงานตามบทบาท และหน้าที่ของตน มีการติดต่อสื่อสารประสานงานกัน มีการตัดสินใจร่วมกันเพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะการทำงานกลุ่ม หมายถึง พฤติกรรมในการทำงานกลุ่มร่วมกันของผู้เรียนซึ่งมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน คือ หาข้อสรุปที่ทุกคนยอมรับ โดยปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการทำงาน เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่ม

ทฤษฎีการทำงานกลุ่มเป็นทฤษฎีที่มุ่งเสนอแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับความพยายามสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้บุคคลสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี โดยมีทฤษฎีที่น่าสนใจ ดังนี้

1) Homans (1974, อ้างถึงใน สมยศ นาวิการ, 2523) ผู้พัฒนาทฤษฎีได้อธิบายหลักการสำคัญของทฤษฎีนี้ว่า การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มมีองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญ 3 ประการคือ กิจกรรม การกระทำร่วมกัน และความรู้สึก ซึ่งองค์ประกอบทั้งสามอย่างนี้จะเกี่ยวข้องกันโดยตรง กล่าวคือ ถ้าหากบุคคลยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากเท่าใด การกระทำร่วมกันและความรู้สึกของพวกเขาจะมากขึ้น สมาชิกภายในกลุ่มต้องทำการตัดสินใจ ติดต่อสื่อสาร สนับสนุน ประสานงาน และประสบความสำเร็จในเป้าหมายเดียวกัน

2) ทฤษฎีตาข่ายการปฏิบัติงาน (Grid of Work Theory)

Blake and Mouton (1964, อ้างถึงใน โสภณ ปาพจน์, 2521) ผู้พัฒนาแนวความคิดของทฤษฎีนี้ อธิบายถึงหลักการสำคัญของทฤษฎีว่าบุคคลที่จะทำงานได้ผล ต้องมีส่วนร่วมในงานที่รับผิดชอบ ทฤษฎีนี้เชื่อว่างานย่อมเกิดจากการประสมประสานความต้องการขององค์กรและของคนเข้าด้วยกัน กล่าวโดยสรุป คือ ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการทำงานโดยกลุ่มนั้นจะต้องให้ได้ทั้งผลงานและความร่วมมือของผู้ทำงาน

3) ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่ม (Group Process Theory)

กระบวนการกลุ่มเป็นเรื่องของการทำงานร่วมกันของกลุ่มคน ทฤษฎีด้านนี้มุ่งศึกษาเพื่อหาความรู้ที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมของบุคคลอันจะเป็นประโยชน์ในการสร้างเสริมความสัมพันธ์ และปรับปรุงการทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทฤษฎีนี้จึงมุ่งศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อต่าง ๆ ดังนี้

3.1) ทฤษฎีว่าด้วยบุคลิกภาพของกลุ่ม

Cattell (1971, อ้างถึงใน กมลรัตน์ หล้าสุริยวงษ์, 2527) เป็นผู้พัฒนาทฤษฎีโดยอาศัยหลักการจากทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement) คือ กฎแห่งเหตุผล (Law of Effect) เพื่ออธิบายพฤติกรรมของกลุ่มทฤษฎีนี้มีส่วนประกอบสำคัญ 2 ส่วน คือ มิติของกลุ่มและพลวัตของบุคลิกภาพรวมของกลุ่ม

3.2) ทฤษฎีสัมฤทธิ์ผลของกลุ่ม (Group Achievement Theory)

Stogdill (1948, อ้างถึงใน กมลรัตน์ หล้าสุริยวงษ์, 2527) ผู้เริ่มต้นแนวคิดของทฤษฎีนี้อธิบายถึงผลผลิตหรือผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม โดยอธิบายว่าองค์ประกอบการทำงานกลุ่มมีอยู่ 3 อย่าง คือ สิ่งที่สมาชิกป้อนใส่เข้าไป ตัวแปรแทรกซ้อน และผลของกลุ่ม

3.3) ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนพฤติกรรมของกลุ่ม (Exchange Theory)

Thibaut and Kelley (1959, อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี และคณะ, 2522) ผู้พัฒนาแนวคิดของทฤษฎีนี้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกและกระบวนการของกลุ่ม ซึ่งจะก่อให้เกิดผลจากการรวมกลุ่ม แนวความคิดจากทฤษฎีนี้จะเป็นพื้นฐานของการทำหน้าที่ในกลุ่มได้อย่างดี แนวคิดที่สำคัญของทฤษฎีนี้ คือ การรวมกลุ่มจะเกิดการแลกเปลี่ยนพฤติกรรมและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก การเลือกพฤติกรรมและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกจะก่อให้เกิดผลของกลุ่มขึ้น เช่น ความสบายใจ ความสนุกสนาน ความพอใจ และการเห็นคุณค่าของการพยายามกระทำพฤติกรรมนั้นให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการ

3.4) ทฤษฎีพื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (FIRO : Fundamental Interpersonal Relations Orientation)

Schultz (1958, อ้างถึงใน ทิศนา แชมมณี และคณะ, 2522) ผู้เป็นเจ้าของทฤษฎีนี้ พิจารณาถึงพฤติกรรมระหว่างสมาชิกที่พยายามปรับตัวเข้าหากัน โดยเชื่อว่า คนทุกคนจะมีลักษณะเฉพาะในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น โดยอธิบายว่าความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นมี 3 ลักษณะ คือ ความต้องการเชื่อมโยงกับผู้อื่น ความต้องการในการควบคุม และความต้องการเป็นที่รักใคร่ของผู้อื่น เมื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กัน แต่ละคนจะแสดงพฤติกรรมและความต้องการเฉพาะตน ซึ่งพัฒนาขึ้นจากการได้รับการตอบสนองความต้องการในวัยเด็ก ความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่มอาจเป็นไปในลักษณะที่เข้ากันได้หรือเข้ากันไม่ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบุคคลที่สัมพันธ์กันและลักษณะในการแสดงความสัมพันธ์กันเป็นสำคัญ

3.3 ประเภทของการทำงานกลุ่ม

การแบ่งประเภทของกลุ่ม ขึ้นอยู่กับสมาชิกที่เข้ากลุ่ม ซึ่ง Water (1960) ได้แบ่งไว้เป็นคู่ ๆ ดังนี้

1) กลุ่มปฐมภูมิและกลุ่มทุติยภูมิ (Primary and Secondary Groups) การแบ่งกลุ่มประเภทนี้ยึดความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่มเป็นเกณฑ์

1.1) กลุ่มปฐมภูมิ (Primary Group) มีลักษณะพบปะหรือพบเพื่อสังสรรค์อย่างเป็นกันเอง สมาชิกจะมีความสนิทสนมกันมาก มีการพบกันอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังมีการร่วมมือกันทำงานโดยไม่หวังผลประโยชน์ เช่น กลุ่มบุคคลในครอบครัว กลุ่มเพื่อนสนิท เป็นต้น

1.2) กลุ่มทุติยภูมิ (Secondary Group) เป็นกลุ่มที่มีความสนใจร่วมกันหรือสมาชิกในกลุ่มมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นทางการ เช่น กลุ่มร่วมกันทางวิชาชีพ กลุ่มการเมือง กลุ่มบุคคลในวงการเดียวกัน เป็นต้น

2) กลุ่มทางด้านสังคมและกลุ่มทางด้านจิตวิทยา (Sociogroups and Psychogroups) กลุ่มประเภทนี้มีลักษณะรากฐานมาจากจุดมุ่งหมายของการจัดกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน ดังนี้

2.1) กลุ่มทางด้านสังคม (Sociogroups) กลุ่มประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายส่วนใหญ่ คือ การรวมกลุ่มเพื่อทำงานบางอย่างหรือรวมกันเพื่อแก้ไขปัญหา เช่น กลุ่มทำวารสาร เป็นต้น

2.2) กลุ่มทางด้านจิตวิทยา (Psychogroups) กลุ่มประเภทนี้เป็นกลุ่มเกี่ยวข้องกับบุคคลมากกว่ากลุ่มทางด้านสังคม ดังนั้นการเข้ามารวมกลุ่มของสมาชิกเพื่อการพบปะกับสมาชิกในกลุ่ม เช่น กลุ่มเพื่อนที่พบกันและไปนั่งคุยเป็นกลุ่ม

3) กลุ่มที่เป็นระเบียบและกลุ่มที่ไม่เป็นระเบียบ (Organized and Un-Organized Groups)

3.1) กลุ่มที่เป็นระเบียบ (Organized Groups) กลุ่มประเภทนี้สมาชิกจะแสดงบทบาทที่แตกต่างกันออกไป แต่จะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ การจัดกลุ่มประเภทนี้อาจจะมีตั้งแต่การจัดในระดับไม่เคร่งครัดจนกระทั่งการจัดอย่างมีกฎเกณฑ์

3.2) กลุ่มที่ไม่เป็นระเบียบ (Un-Organized Groups) สมาชิกจะมีอิสระ สมาชิกจะไม่ว่าตนเองจะมีบทบาทอย่างไร และไม่ว่าตนมีหน้าที่การทำงานอย่างไร

4) กลุ่มที่สมาชิกรู้สึกว่าคุณอยู่ในกลุ่มและกลุ่มที่สมาชิกรู้สึกว่าคุณอยู่นอกกลุ่ม (In-Group and Out-Group)

4.1) กลุ่มที่สมาชิกรู้สึกว่าคุณอยู่ในกลุ่ม (In-Group) กลุ่มที่สมาชิกรู้สึกว่าตนเองอยู่ในกลุ่มจะเกิดความภาคภูมิใจที่เขาได้เป็นสมาชิก ทำให้เขารู้สึกอยากที่จะทำงานร่วมกับสมาชิกของกลุ่ม และมีความสุขที่ได้ทำงาน ทำให้ทุกคนในกลุ่มเกิดการเห็นอกเห็นใจมีความสัมพันธ์และมิตรภาพที่ดีต่อสมาชิกในกลุ่ม ทำให้การดำเนินงานภายในกลุ่มมีผลดีตามมา

4.2) กลุ่มที่สมาชิกรู้สึกว่าคุณอยู่นอกกลุ่ม (Out-Group) สมาชิกจะรู้สึกไม่ภาคภูมิใจ ไม่อยากเป็นสมาชิก ดังนั้น เขาจึงคิดว่าเขาไม่ใช่คนในกลุ่ม ไม่ชอบกลุ่ม ไม่มีการเห็นอกเห็นใจ ดังนั้นการทำงานของกลุ่มจะไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

3.4 องค์ประกอบของทักษะการทำงานกลุ่ม

สุนันทา เลาहनันท์ (2549) ได้กล่าวว่า ทักษะที่สมาชิกในกลุ่มควรมีประกอบด้วยทักษะย่อย ดังต่อไปนี้

1) ทักษะในการติดต่อสื่อสาร (Communication skill) ประกอบด้วยความสามารถในการส่งข่าวสารข้อมูล และรับฟังข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

2) ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ (Interaction skill) ความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล และวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงเสนอวิธีการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานความเข้าใจของทุกฝ่าย

3) ทักษะความเป็นผู้นำ (Leadership skill) ทักษะที่บุคคลจะต้องนำกลุ่มและจูงใจให้กลุ่มปฏิบัติให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ทักษะในการบริหารความขัดแย้ง (Conflict management skill) ความสามารถในการขจัดความขัดแย้งซึ่งเกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกันของสมาชิกทีมงาน

ตามที่ ทิศนา แคมมณี และคณะ (2545); จิตนา กิจบำรุง (2545); กุลชลี ตาลช่วง (2546); นฤมล จันทร์สุขวงศ์ (2551); นิพัทธ์พร โกลลภิตติศักดิ์ (2553); Lingard (2010, อ้างถึงใน สุวพิชญ์ เกษมสุข, 2560) กล่าวเกี่ยวกับทักษะการทำงานกลุ่ม สามารถสรุปได้ว่า ทักษะสำคัญในการทำงานกลุ่ม มีดังนี้

1) การริเริ่มวางแผนความคิดให้แก่สมาชิกกลุ่ม คือ การเสนอหรือการวางระเบียบในการปฏิบัติงาน รวมถึงการทำความเข้าใจในเป้าหมายของการปฏิบัติงานและสามารถระบุขอบเขตการปฏิบัติงาน การปรึกษาหารือถึงเป้าหมายวิธีการทำงาน ลำดับขั้นของการทำงาน และการแบ่งภาระงานในกลุ่มอย่างเท่าเทียม โดยคำนึงถึงความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล

2) การปรึกษาหารืออภิปรายในกลุ่ม คือ การที่สมาชิกแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อมูลแก่กลุ่ม การมีส่วนร่วมโดยการแสดงความคิดเห็นโดยมีข้อมูลประกอบ การแสดงความสนใจต่อการปรึกษาหารือของกลุ่ม การรับฟังผู้อื่น การเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นสนับสนุนเมื่อเห็นด้วย รวมถึงการช่วยให้การสนทนาไม่ออกนอกประเด็นหลัก และสามารถสรุปผลงานของกลุ่มได้

3) การนำเสนอผลงาน คือ ความสามารถในการนำเสนอผลงานตามข้อสรุปได้อย่างถูกต้องด้วยวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ใช้ภาษาได้กระชับและชัดเจน ครบถ้วนทุกประเด็น สามารถตอบข้อซักถามได้อย่างชัดเจน และใช้เวลาในการนำเสนอเหมาะสม

4) การปฏิบัติงาน คือ ความสามารถในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาระงานและหน้าที่ของตนเองก่อนลงมือปฏิบัติงาน การดูแลและช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ยกย่องชมเชยเพื่อนสมาชิก กล่าวตักเตือนและให้คำแนะนำแก่เพื่อนสมาชิก มีความรับผิดชอบต่อภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนสมาชิกแม้ไม่ใช่ภาระงานในหน้าที่ ตรวจสอบผลงาน และปฏิบัติงานจนเสร็จตามกำหนดเวลา

5) การรักษามารยาทในการทำงานร่วมกัน คือ สามารถอธิบายพูดสื่อความหมายได้ชัดเจน รักษามารยาทในการพูดและการฟัง ยอมรับและปฏิบัติตามมติของกลุ่ม เมื่อเกิดความเข้าใจผิดมีการปรับความเข้าใจกับเพื่อนสมาชิก แสดงความเคารพและให้เกียรติสมาชิกในกลุ่ม สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

6) ความสัมพันธ์ของสมาชิกกลุ่ม คือ การที่สมาชิกกลุ่มมีการกล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม มีความเอื้อเฟื้ออุปการะที่ใช้ในการทำงาน ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม มีการสนทนากับสมาชิกในกลุ่มอย่างทั่วถึง มีความเป็นกันเองกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

7) การแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง คือ การพิจารณาปัญหาหรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้น การช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา วิธีการในการแก้ปัญหา การช่วยแก้ปัญหาหรือความขัดแย้ง การใช้ความประนีประนอมในการแก้ไขปัญหาและความขัดแย้ง และสามารถจัดการกับปัญหาได้ทันเวลา

Hastie et al. (2016, อ้างถึงใน สุวพิชญ์ เกษมสุข, 2560) ได้จัดแยกองค์ประกอบของทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การวางแผนการทำงาน คือ การกระทำที่ตัวชี้วัดว่าสมาชิกในกลุ่มมีการวางแผนการทำงานอย่างมีคุณภาพ

2) การส่งเสริมบรรยากาศของกลุ่ม คือ การกระทำที่ส่งเสริมการไว้วางใจซึ่งกันและกันของสมาชิกในกลุ่ม

3) การเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกท่านอื่น คือ การกระทำเพื่อให้มั่นใจว่ากระบวนการของกลุ่มมีประสิทธิภาพตามแผนการทำงาน

4) การจัดการกับความขัดแย้ง คือ การดำเนินการป้องกัน การรับรู้ และการจัดการความขัดแย้งในกลุ่มซึ่งช่วยสร้างความเข้มแข็ง ความสามัคคี และประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่ม

5) การสนับสนุนการปฏิบัติงานของกลุ่ม คือ การกระทำที่แสดงให้เห็นว่าสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพให้แก่กลุ่ม

Cannon-Bower et al. (1995, อ้างถึงใน สุวพิชญ์ เกษมสุข, 2560) ได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการทำงานกลุ่ม โดยมีทั้งหมด 8 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

- 1) ความสามารถในการปรับตัว
- 2) การรับรู้การแบ่งปันตามสถานการณ์
- 3) การติดตามการแสดงพฤติกรรมและให้ข้อมูลป้อนกลับ
- 4) ความเป็นผู้นำและการจัดการกลุ่ม
- 5) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- 6) การประสานงาน
- 7) การสื่อสาร
- 8) การตัดสินใจ

สุวพิชญ์ เกษมสุข (2560) สรุปว่า ทักษะการทำงานกลุ่มมี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การวางแผนและการประสานงาน
- 2) การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม
- 3) การจัดการและการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 4) การสร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม
- 5) การแก้ไขปัญหาและความขัดแย้ง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการทำงานกลุ่มของ อภิญาสิงห์สมบัติ (2545); แฉ่งน้อย ประชานุกูล (2548); Pineda (2009, อ้างถึงใน นิพิฐพร โกลลภิตติศักดิ์, 2553) มีทักษะที่สำคัญในการทำงานกลุ่ม ดังนี้

- 1) การวางแผนริเริ่มความคิดให้แก่กลุ่ม
- 2) การอภิปรายหรือการปรึกษาหารือ
- 3) การเสนอผลงาน
- 4) การปฏิบัติงาน
- 5) มารยาททั่วไป

6) การแก้ปัญหาความขัดแย้ง

7) ความสัมพันธ์ในกลุ่ม

Johnson and Johnson (1982) ได้กล่าวถึงทักษะการทำงานกลุ่มที่บุคคลควรฝึกปฏิบัติจนเป็นความชำนาญ ได้แก่

- 1) ทักษะการเป็นผู้นำ
- 2) ทักษะการตัดสินใจ
- 3) ทักษะการวางแผนการทำงาน
- 4) ทักษะการสื่อความหมาย
- 5) ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง
- 6) ทักษะการแก้ปัญหา
- 7) ทักษะทางด้านสังคม

Hybels and Weaver (1979) กล่าวถึง ทักษะการทำงานกลุ่มที่จำเป็น เช่น

- 1) ทักษะการสื่อความหมาย
- 2) ทักษะการจูงใจ
- 3) ทักษะการแก้ปัญหา
- 4) ทักษะการประเมินผลการทำงานกลุ่ม

ทิตนา แชมมณี และคณะ (2528) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยการทำงานเป็นกลุ่มจำเป็นต้องฝึกให้สมาชิกของกลุ่มมีทักษะต่อไปนี้เป็นพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็นหัวหน้ากลุ่ม หรือสมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ ก็ตาม ทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานกลุ่ม ได้แก่

- 1) ทักษะการวางแผน
- 2) ทักษะการสื่อความหมาย
- 3) ทักษะการจูงใจ
- 4) ทักษะการตัดสินใจ
- 5) ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง
- 6) ทักษะการแก้ปัญหา
- 7) ทักษะการประเมินผลการทำงานกลุ่ม
- 8) ทักษะการนำเสนอผลงาน

ตารางที่ 3 การสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการทำงานกลุ่ม (Teamwork skills)

องค์ประกอบ ทักษะการทำงานกลุ่ม	ทิตินา แชมมณี และคณะ	สุนันทา เลาहनันท์ (2549)	นิพัทธ์พร โกลมกิตติกิต์ (2553)	สุวพิชญ์ เกษมสุข (2560)	Hybels and Weaver	Johnson and Johnson	Cannon-Bower et al.	Hastie et al. (2016)
1) ทักษะการวางแผน	/		/	/		/		/
2) ทักษะการสื่อสาร	/	/	/	/	/	/	/	
3) ทักษะการตัดสินใจ	/					/	/	
4) ทักษะการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง	/	/	/	/		/		/
5) ทักษะการแก้ปัญหา	/			/	/	/		
6) ทักษะในการปฏิสัมพันธ์		/	/	/			/	/
7) ทักษะความเป็นผู้นำ		/				/	/	
8) ทักษะการจูงใจ	/				/			
9) ทักษะการนำเสนอ	/		/					
10) ทักษะการประเมินผล การทำงานกลุ่ม	/				/		/	

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของทักษะการทำงานกลุ่มของ ทิตินา แชมมณี และคณะ (2528); สุนันทา เลาहनันท์ (2549); นิพัทธ์พร โกลมกิตติกิต์ (2553); สุวพิชญ์ เกษมสุข (2560); Hybels and Weaver (1979); Johnson and Johnson (1982); Cannon-Bower et al. (1995) และ Hastie et al. (2016) โดยพิจารณาดูร้อยละ 62.5 ทักษะการสื่อสาร ร้อยละ 87.5 ทักษะการตัดสินใจ ร้อยละ 37.5 ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ร้อยละ 75 ทักษะการแก้ปัญหา ร้อยละ 50 ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ ร้อยละ 62.5

ทักษะความเป็นผู้นำ 37.5 ทักษะการจูงใจ ร้อยละ 25 ทักษะการนำเสนอ ร้อยละ 25 และทักษะการประเมินผลการทำงานกลุ่ม 37.5 ผู้วิจัยคัดเลือกองค์ประกอบของทักษะการทำงานกลุ่มที่มีร้อยละความถี่ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ทำให้ได้องค์ประกอบของทักษะการทำงานกลุ่ม ดังนี้

1) ทักษะการวางแผน	2) ทักษะการสื่อสาร
3) ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	4) ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง
5) ทักษะการแก้ปัญหา	

3.5 ลักษณะการทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพและปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการทำงานกลุ่ม ลักษณะของการทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ

ทิสนา แชมมณี และคณะ (2528) กล่าวถึง ลักษณะของการทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพว่า ประกอบด้วย

- 1) การมีเป้าหมายร่วมกัน กล่าวคือ บุคคลที่มารวมกันนั้นจะต้องมีวัตถุประสงค์ในการมารวมกลุ่มกัน คือ จะต้องมีการรับรู้และเข้าใจในเป้าหมายร่วมกันว่าจะทำอะไรให้เป็นผลสำเร็จ
- 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน กล่าวคือ บุคคลที่มารวมกลุ่มจำเป็นต้องมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานของกลุ่มในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง
- 3) การติดต่อสื่อสารกันในกลุ่ม กล่าวคือ บุคคลร่วมนั้นจะต้องมีการสื่อความหมายต่อกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน
- 4) การร่วมมือประสานงานกันในกลุ่ม กล่าวคือ บุคคลในกลุ่มจำเป็นต้องมีการประสานงานกันเพื่อให้งานในกลุ่มประสบผลสำเร็จ
- 5) การมีผลประโยชน์ร่วมกัน ได้แก่ การจัดสรรผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำงานร่วมกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการทำงานกลุ่ม

Cohen (1980) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการทำงานกลุ่ม โดยอธิบายว่า ปัจจัยสำคัญเป็นตัวบ่งชี้ว่ากระบวนการของการทำงานกลุ่มที่ควรจะเป็นมีอยู่หลายประการ และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อทักษะการทำงานกลุ่มมี 5 ประการ ดังนี้

- 1) ขนาดของกลุ่ม
- 2) การกระจายทรัพยากรหรือความเชี่ยวชาญภายในกลุ่ม
- 3) ความยุ่งยากหรือความแปรผันของงานที่จะต้องทำ
- 4) ความกดดันในเรื่องเวลา
- 5) ระดับความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ปัจจัยทั้ง 5 ประการ ถือว่ามีความสำคัญและเหมาะสมกับสภาพงานที่แตกต่างกันออกไป เช่น ขนาดของกลุ่มอาจไม่เท่ากัน คือ กลุ่มใหญ่อาจจะเหมาะสำหรับงานที่เป็นระเบียบแบบแผนแน่นอน แต่กลุ่มขนาดเล็กอาจจะเหมาะกับงานที่ต้องอาศัยการคิด เป็นต้น

นิพนธ์ จิตต์ภักดี (2528) กล่าวถึง ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการทำงานกลุ่ม โดยแยกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านสมาชิกในกลุ่ม ประกอบด้วย
  - มีเจตคติที่ดีและตั้งใจทำงาน
  - มีทักษะในการทำงานนั้น
  - มีความร่วมมือและประสานงานกันเป็นอย่างดี
  - มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- 2) ด้านผู้นำกลุ่ม ประกอบด้วย
  - มีคุณสมบัติของผู้นำที่ดี
  - มีเทคนิคในการชักจูงในสมาชิก
  - เอาใจใส่ต่อกลุ่ม
  - มีความเข้าใจพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคน
- 3) ด้านการจัดกลุ่ม ประกอบด้วย
  - มีเป้าหมายของกลุ่มที่ชัดเจน

- มีกลไกย้อนกลับเพื่อปรับปรุงผลงาน
- มีวิธีการทำงานของกลุ่มที่เป็นระเบียบ
- มีรูปแบบการประสานงานที่ดี
- มีการแสวงหาวิธีการที่เหมาะสม
- มีการจัดเงื่อนไขในการเสริมพลังของกลุ่มเป็นอย่างดี

3.6 การประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

การประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม หมายถึง การนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการวัดด้วยเครื่องมือมาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อประเมินผลการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มของผู้เรียน ว่าพัฒนาบรรลุเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด การประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม สามารถประเมินโดยใช้เครื่องมือ เช่น แบบประเมิน แบบสังเกต และแบบบันทึกพฤติกรรม เป็นต้น โดยผู้ประเมินมีทั้งตัวผู้เรียน เพื่อน และครูผู้สอน

ตารางที่ 4 ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มของ Nembhard and Edmonson (2012)

ส่วนประกอบ	คำอธิบาย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY	รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม					การประเมินตนเอง
การมีส่วนร่วมในกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> - มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม - ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสุดความสามารถและเสร็จงานในเวลาที่กำหนด - ให้ข้อเสนอแนะสมาชิกในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับเวลา 						

ตารางที่ 4 (ต่อ) ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มของ Nembhard and Edmonson (2012)

ส่วนประกอบ	คำอธิบาย	รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม					การประเมินตนเอง
การอำนวยความสะดวกสมาชิกในกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> - มีความกระตือรือร้นและสร้างสรรค์ในการสื่อสาร - สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยวิธีที่สร้างสรรค์ โดยการบูรณาการวิธีการทำงานของตนเองให้เข้ากับผู้อื่นได้ 						
การวางแผนและการจัดการ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการวางกฎ กติกา ภายในกลุ่มอย่างเหมาะสม - ชี้แจงเป้าหมาย และวางแผนในการทำงาน - รายงานความคืบหน้าต่อสมาชิกในกลุ่ม 						
การส่งเสริมบรรยากาศการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - การแสดงออกสัมพันธ์กันทั้งคำพูด สีหน้า ท่าทาง - มองโลกในแง่ดี คิดบวกต่อสมาชิกในกลุ่ม รวมถึงงานที่รับผิดชอบ 						
การแก้ปัญหาความขัดแย้ง	<ul style="list-style-type: none"> - กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ไม่ใช่อำนาจ มีความอ่อนน้อม ไม่ก้าวร้าว - มีการอธิบายอย่างเหมาะสม - แก้ปัญหาความขัดแย้งได้อย่างสร้างสรรค์ 						
รวม							

ตารางที่ 5 ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มของ University of Wisconsin – Stout (2018)

	1	2	3	4	คะแนน ที่ได้
การมีส่วนร่วม ในกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - ให้ข้อเสนอแนะที่ไม่เป็นประโยชน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเมื่อถูกกระตุ้น - พยายามเสนอแนวคิดแต่ยังไม่สามารถพัฒนาได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - เก็บข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับงาน - นำเสนอความคิดที่เป็นประโยชน์บางครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปพัฒนาเป้าหมายของกลุ่มได้ 	
ความรับผิดชอบ	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย - ขาดการประชุมบ่อยครั้ง - ไม่มีการเสนอสิ่งที่สร้างสรรค์ - อาศัยผู้อื่นในการทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องมีการตั้งเตือนจึงจะทำงานที่ได้รับมอบหมาย - เข้าร่วมแต่ไม่แสดงความคิดเห็นที่สร้างสรรค์ - บางครั้งคาดหวังให้ผู้อื่นมาทำงานของตน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย - มักจะเข้าร่วมการประชุมอยู่เสมอ - แสดงความคิดเห็นที่มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ - เข้าร่วมการประชุมทุกครั้ง - มีส่วนร่วมด้วยการแสดงความคิดเห็นที่น่าเชื่อถือ 	
การประเมิน กลุ่มอื่น	<ul style="list-style-type: none"> - มักจะเลี้ยงกับเพื่อนร่วมทีม - ไม่ยอมให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น - บางครั้งมีการพูดโจมตีผู้อื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - พูดมาก - ไม่ให้ความสนใจในขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด - ชอบคิดว่าความคิดของตัวเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - รับฟังผู้อื่น - ให้ความเคารพบุคคลอย่างเหมาะสม - มีความพยายามที่ชัดเจนในการทำ 	<ul style="list-style-type: none"> - รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ - ช่วยเหลือผู้อื่นในการต่อยอดความคิด 	

ตารางที่ 5 (ต่อ) ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มของ University of Wisconsin – Stout (2018)

	1	2	3	4	คะแนน ที่ได้
	- ดูถูกผู้อื่น	ผู้อื่นไม่ดี บ่อยครั้ง - บางครั้งมีการ โต้แย้งและดูถูก ผู้อื่น	ความเข้าใจ ความคิดเห็น ของผู้อื่น	- ช่วยให้ทีม บรรลุการ ตัดสินใจที่เป็น ธรรม	
	รวม				

ตารางที่ 6 ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมของมหาวิทยาลัยฟลอริดา (2018)

	เกินความ คาดหวัง	ตรงตาม ความคาดหวัง	ไม่เป็นไปตาม ความคาดหวัง	รับไม่ได้	คะแนน
ความพร้อม ในการ เข้าร่วม	นักเรียนเข้าร่วม การประชุมเป็นประจำ	นักเรียนเข้าร่วมการ ประชุมสาย 1- 2 ครั้ง	นักเรียนเข้าร่วม การประชุมสาย มากกว่า 2 ครั้ง	นักเรียนเข้าร่วมการ ประชุมสาย มากกว่า 3 ครั้ง และเป็น ผู้เข้าร่วมที่ไม่ดี	
การมีส่วนร่วม ในการ ประชุมกลุ่ม	- นักเรียนมีส่วนร่วม ในกลุ่มสม่ำเสมอ - เสนอความคิด การตั้งคำถาม และเคารพผู้อื่น	- นักเรียนมีส่วนร่วม ในกลุ่ม - เสนอ ความคิด การ ตั้งคำถามอย่าง น้อย 1 ครั้งต่อ การประชุม	- นักเรียนไม่ค่อยมีส่วนร่วม ในกลุ่มในการ เสนอความคิด และการตั้ง คำถาม	- นักเรียนไม่เคยมีส่วนร่วม ในการ เสนอความคิด และการตั้ง คำถาม	

ตารางที่ 6 (ต่อ) ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมของมหาวิทยาลัยพลอริดา
(2018)

	เกินความ คาดหวัง	ตรงตาม ความคาดหวัง	ไม่เป็นไปตาม ความคาดหวัง	รับไม่ได้	คะแนน
ทักษะการฟัง	นักเรียนตั้งใจ ฟังขณะที่ผู้อื่น กำลังพูด และ บูรณาการ ความคิดของ ตนเองกับผู้อื่น	นักเรียนตั้งใจ ฟังขณะที่ผู้อื่น กำลังพูด	นักเรียนไม่ตั้งใจ ฟังขณะที่ผู้อื่น พูด	นักเรียนไม่ ตั้งใจฟังขณะที่ ผู้อื่นพูด และ ขัดจังหวะการ พูดบ่อยครั้ง	
ด้าน พฤติกรรม	นักเรียนไม่เคย แสดงพฤติกรรม ขัดจังหวะใน ระหว่างการ ประชุม	นักเรียนไม่ค่อย แสดง พฤติกรรม ขัดจังหวะใน ระหว่างการ ประชุม	นักเรียนแสดง พฤติกรรม ขัดจังหวะใน ระหว่างการ ประชุมบ้างเป็น ครั้งคราว	นักเรียนแสดง พฤติกรรม ขัดจังหวะใน ระหว่างการ ประชุม	
การ เตรียมพร้อม	นักเรียนเตรียม งานที่ได้รับ มอบหมาย และ วัสดุอุปกรณ์ที่ จำเป็นในการ ประชุมทุกครั้ง	นักเรียนมักจะ เตรียมงานที่ ได้รับ มอบหมาย และวัสดุ อุปกรณ์ที่ จำเป็นในการ ประชุม	นักเรียนไม่ค่อย เตรียมงานที่ ได้รับมอบหมาย และวัสดุ อุปกรณ์ที่ จำเป็นในการ ประชุม	นักเรียนไม่เคย เตรียมงานที่ ได้รับ มอบหมาย และวัสดุ อุปกรณ์ที่ จำเป็นในการ ประชุม	
รวม					

ตารางที่ 7 ตัวอย่างแบบประเมินตนเอง ของ Mcmahon, Luca, and John (2007)

ทักษะทั่วไป	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็นด้วย	เป็นกลาง	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
<p>การสื่อสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฉันมีทักษะการสื่อสารที่เยี่ยมยอด - ฉันสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ฉันตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ - ฉันสามารถนำเสนอความคิดให้ผู้อื่นฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ - ฉันสามารถแสดงออกทางภาษาและท่าทางได้อย่างดี - ไม่เป็นปัญหาสำหรับฉันในการแสดงความคิดเห็น 					
<p>ความคิดสร้างสรรค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฉันสนุกที่ได้ทำสิ่งต่างที่แตกต่างจากเดิม - ฉันชอบสร้างสิ่งใหม่ - ฉันสนุกกับการทำลายบางสิ่งให้เป็นชิ้นเล็กๆ - ฉันมีความสามารถในการจัดการคำวิจารณ์ - ฉันสามารถสะท้อนตนเองได้ - ฉันเป็นบุคคลที่มีอารมณ์หลากหลาย 					
<p>ความเป็นผู้นำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฉันเป็นผู้รักหาวินัย - ฉันค้นพบสิ่งที่น่าสนใจแล้วนำมาจัดกิจกรรมให้ทุกคนมีส่วนร่วมได้ - ฉันสามารถยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นได้ - ฉันสามารถปรับตัวให้เข้ากับคนใหม่ๆ หรือสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ได้ 					

ตารางที่ 7 (ต่อ) ตัวอย่างแบบประเมินตนเอง ของ McMahon, Luca, and John (2007)

ทักษะทั่วไป	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็นด้วย	เป็นกลาง	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
<ul style="list-style-type: none"> - ฉันพร้อมรับความเสี่ยงทุกครั้งในการจัดการกับปัญหา - ฉันเป็นคนแน่วแน่ มั่นคง 					
<p>การทำงานเป็นทีม</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรสร้างความสัมพันธ์เป็นเรื่องง่ายสำหรับฉัน - เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ฉันจะสนใจเฉพาะข้อเท็จจริง และหาบุคคลที่ต้องรับผิดชอบ - ฉันมีแรงจูงใจสูงในการมีส่วนร่วมในกลุ่ม - ฉันชอบความคิดที่สนับสนุนทักษะและประสบการณ์ในกลุ่ม - ฉันเคารพผู้อื่น - ฉันพร้อมจะทำตามข้อเสนอแนะที่ผู้อื่นมีให้ตลอดเวลา 					
<p>การวางแผนและการจัดการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การประสานงานเป็นเรื่องง่ายสำหรับฉัน - ฉันสามารถจัดการงานของตนเองได้ - ฉันทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด - ฉันสามารถจัดลำดับความสำคัญได้ 					
<p>การเปิดใจยอมรับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฉันสนุกกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต - ฉันสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ - ฉันเปิดรับความคิดใหม่ๆ - ฉันเปิดรับสถานการณ์ใหม่ๆ 					

ตารางที่ 7 (ต่อ) ตัวอย่างแบบประเมินตนเอง ของ McMahon, Luca, and John (2007)

ทักษะทั่วไป	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็นด้วย	เป็นกลาง	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ความยืดหยุ่น <ul style="list-style-type: none"> - ฉันสามารถทำงานได้หลายอย่าง - ฉันสามารถสลับบทบาทในการทำงานได้ - ฉันสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างง่ายดาย - ฉันไม่ยึดติดกับแผนที่วางไว้และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความจำเป็น 					
ความอดทน <ul style="list-style-type: none"> - ฉันเป็นคนที่มีความอดทนมาก - ฉันสนใจในวัฒนธรรมที่แตกต่าง - ฉันสนใจความคิดที่แตกต่างและเชื่อในผู้อื่น - ฉันสามารถหาสิ่งที่สนใจจากการพิจารณามุมมองที่แตกต่าง 					
การแก้ปัญหา <ul style="list-style-type: none"> - การแก้ปัญหาเป็นสิ่งที่น่าสนใจและเป็นเรื่องท้าทายที่ทำให้ฉันสนุก - ฉันสนุกกับการวิเคราะห์ปัญหา - ฉันสนุกกับการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน - ฉันสนุกกับการแก้ไขปัญหา 					

ตารางที่ 7 (ต่อ) ตัวอย่างแบบประเมินตนเอง ของ McMahon, Luca, and John (2007)

ทักษะทั่วไป	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็นด้วย	เป็นกลาง	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การคิดวิเคราะห์ - ฉันเป็นนักวิเคราะห์ - ฉันเป็นคนมีเหตุผล - ฉันสามารถแยกแยะเป้าหมายและรายละเอียดในการทำงานได้ - ฉันสนุกกับงานที่ท้าทายในโครงการใหญ่					
การเจรจาต่อรอง - ฉันไม่ได้รับการข่มขู่จากผู้อื่น - ในเวลาพุดคุยฉันจะเคร่งครัดการเผชิญหน้า - ฉันรู้วิธีการต่อรอง - ฉันสามารถขายความคิดให้กับผู้อื่นได้อย่างง่ายดาย					
การยอมรับคำวิจารณ์ - ฉันสนุกกับการรับฟังข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์ - การวิจารณ์ไม่ใช่งานยากสำหรับฉัน - ฉันคาดหวังความล้มเหลวเช่นเดียวกับความสำเร็จ - ฉันไม่วิจารณ์เรื่องส่วนตัว					

3.7 ประโยชน์ของการทำงานกลุ่ม

Young (1972, อ้างถึงใน คคนางค์ คำณูเอนก, 2544) กล่าวถึงประโยชน์ของการทำงานกลุ่มในการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

- 1) การทำงานกลุ่มจะทำให้เกิดการนำพลังกลุ่มของผู้เรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ทำให้ครูมีเวลามากขึ้นในการช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคน
- 2) การแบ่งกลุ่มนักเรียนจะทำให้ครูมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น
- 3) ทำให้บรรยากาศในการทำงานร่วมกันไม่เคร่งเครียด
- 4) การทำงานกลุ่มช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียน
- 5) ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้กว้างขวางในการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ
- 6) ฝึกให้นักเรียนรู้จักการเสนอแนะ การซักถาม ตลอดจนส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

นอกจากนี้ หลุททัย อติชาติพงศ์ (2554, อ้างถึงใน คคนางค์ คำณูเอนก, 2544) กล่าวถึงประโยชน์ของการทำงานกลุ่มว่า

- 1) ช่วยให้เข้าใจกระบวนการทำงานกลุ่มร่วมกัน แล้วนำไปประยุกต์ใช้กับเพื่อนร่วมงาน และนักเรียนในการแนะแนวหมู่
- 2) ช่วยให้ผู้รู้จักเลือก รู้จักวางจุดมุ่งหมาย และการเสนอแนะ ตลอดจนการประเมินผลในการแก้ปัญหาในโครงการที่กระทำและสามารถดำเนินการตามโครงการต่อไปได้ดี
- 3) ช่วยให้สมาชิกเกิดความรู้สึกไวต่อปฏิกริยาโต้ตอบภายในกลุ่ม เพื่อให้เกิดการรับรู้ในเรื่องความรับผิดชอบของหัวหน้าและสมาชิกที่ดี การโต้ตอบอย่างดีจะช่วยให้กลุ่มพัฒนาอย่างรวดเร็ว และได้แหล่งความรู้ของคนในกลุ่มที่แสดงออกมา
- 4) ช่วยให้คนได้พัฒนาทั้งความรู้และทักษะในสังคมประชาธิปไตย

จากประโยชน์ของการทำงานกลุ่มข้างต้น สรุปได้ว่า การทำงานกลุ่มก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

- 1) การทำงานกลุ่มตอบสนองความต้องการอยู่ร่วมกันของบุคคล ป้องกันไม่ให้เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว

2) ช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามัคคี ความไว้วางใจ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความกล้าแสดงออก และช่วยให้การควบคุมชั้นเรียนง่ายขึ้น

3) ฝึกทักษะในการทำงานร่วมกัน เช่น การแสดงความคิดเห็น การรับฟังซึ่งกันและกัน การเสนอแนะ การซักถาม การชี้แจงเหตุผล การอภิปราย ตลอดจนเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

4) ช่วยแบ่งเบาภาระงานที่หนักเกินไป ช่วยให้ครูมีเวลามากขึ้นในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคน

5) ก่อให้เกิดบรรยากาศที่เป็นกันเองในการทำงานและการเรียน ช่วยให้สมาชิกในกลุ่มรู้สึกผ่อนคลาย สนุกสนาน และไม่เคร่งเครียดในการทำงานร่วมกัน

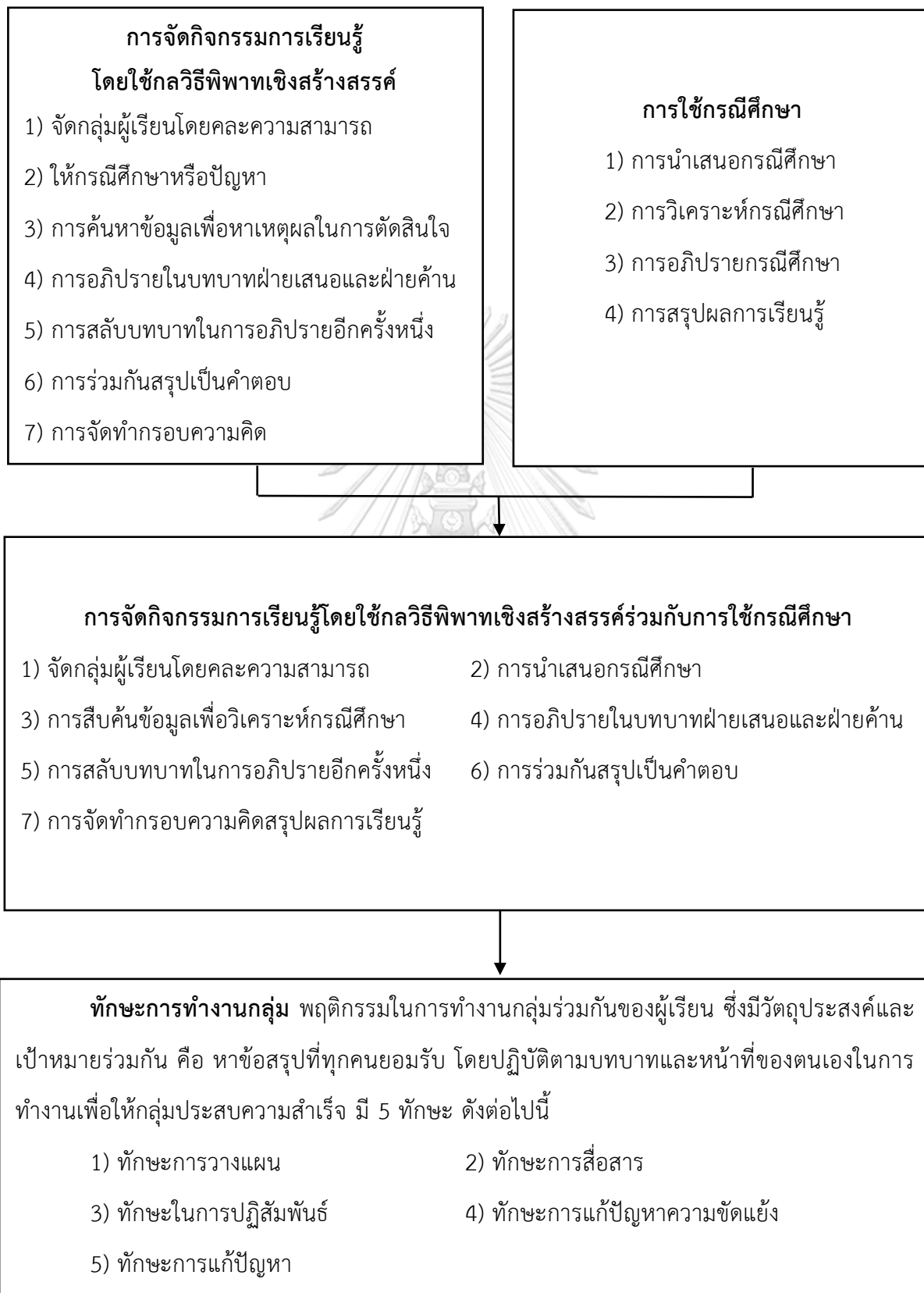
3.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการทำงานกลุ่ม

นิพัทธ์พร โกลมกิตติศักดิ์ (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลของกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานกลุ่ม และการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: การทดลองแบบอนุกรมเวลา ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมที่ใช้ในกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย การใช้คลิปวิดีโอ กระบวนการวิเคราะห์ SWOT วิธีการคิดแบบโยแมงมุม การระดมสมองโดยการเขียนการระดมสมองโดยใช้การ์ด และกระบวนการคิดวิเคราะห์ RACI chat 2) ผลการเปรียบเทียบหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทักษะการทำงานกลุ่มและการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) กลุ่มทดลองมีความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานกลุ่ม และการเห็นคุณค่าในตนเองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ผลการศึกษาความคงทนของผลการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลอง พบว่า ไม่มีความคงทน ส่วนทักษะการทำงานกลุ่มและการเห็นคุณค่าในตนเองของทั้งสองกลุ่มมีความคงทน

สุวพิชญ์ เกษมสุข (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบพัฒนาการทักษะการทำงานกลุ่มและคุณภาพผลงานของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับข้อมูลป้อนกลับจากการประเมินหลายแหล่งที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับข้อมูลป้อนกลับจากตนเอง เพื่อนสมาชิกกลุ่มและครู และนักเรียนที่ได้รับข้อมูลป้อนกลับจากเพื่อนสมาชิกกลุ่มและครู มีพัฒนาการทักษะการทำงานกลุ่มมากกว่านักเรียนที่ได้รับข้อมูลป้อนกลับจากตนเองและครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ได้รับข้อมูลป้อนกลับจากตนเองและเพื่อนสมาชิกกลุ่มมีคะแนนพัฒนาการทักษะการทำงานกลุ่มสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับข้อมูลป้อนกลับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ได้รับข้อมูลป้อนกลับจากตนเอง เพื่อนสมาชิกกลุ่มและครู และนักเรียนที่ได้รับข้อมูลป้อนกลับจากตนเองและเพื่อนสมาชิกกลุ่ม มีคุณภาพผลงานสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับข้อมูลป้อนกลับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา และ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและตัวอย่างในการวิจัย
2. แบบแผนการทดลอง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 8 ห้องเรียน รวม 240 คน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 30 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งทางโรงเรียนจัดนักเรียนแต่ละห้องในลักษณะความสามารถ โดยนโยบายของทางโรงเรียนเน้นให้นักเรียนได้มีการสลับห้องทุกปี การศึกษา อาจารย์ประจำชั้นของแต่ละชั้นจะประชุมร่วมกัน และช่วยกันจัดนักเรียนให้แต่ละห้อง คณะทั้งความสามารถด้านวิชาการและด้านพฤติกรรม

แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre – Experiment Research) ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบ One Group Pretest – Posttest Design โดยดำเนินการทดลองกับตัวอย่างจำนวนหนึ่งกลุ่ม และทำการทดสอบก่อนและหลัง มีแบบแผนการทดลอง ดังนี้

ตารางที่ 8 แบบแผนการทดลอง One Group Pretest – Posttest Design

กลุ่มทดลอง	สอบก่อนเรียน	ทดลอง	สอบหลังเรียน
E	T ₁	X ₁ , X ₂ , X ₃ , ..., X _n	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

E แทน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

T₁ แทน การทำแบบประเมินก่อนการทดลอง (Pretest)

X₁, X₂, X₃, ..., X_n แทน การทดลองโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

T₂ แทน การทำแบบประเมินหลังการทดลอง (Posttest)

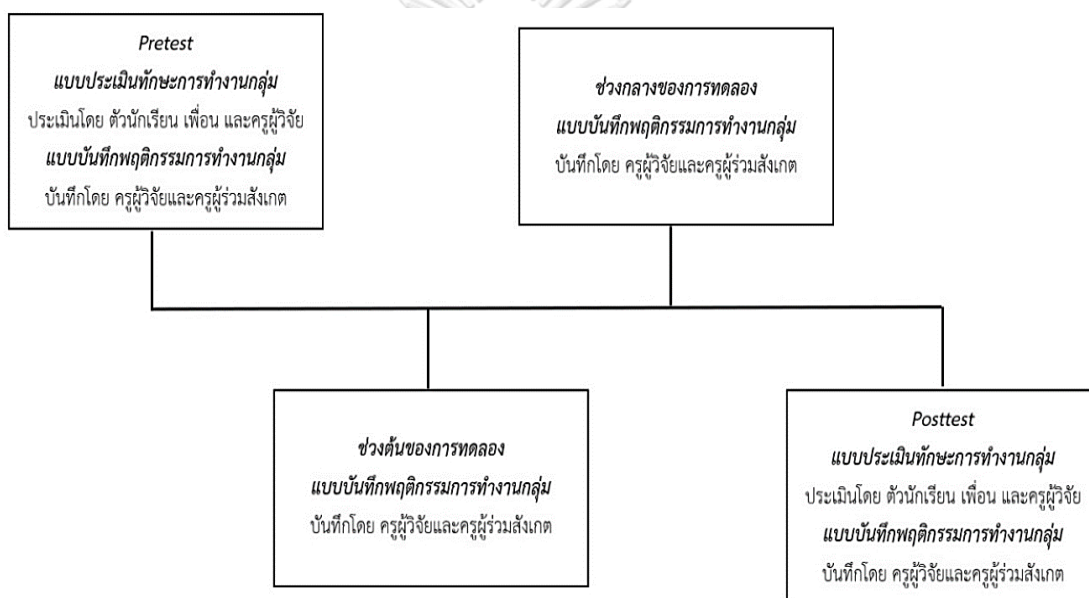
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา จำนวน 16 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติจำนวน 4 แผน ซึ่งจัดทำขึ้นสำหรับใช้ในการทดลองครั้งที่ 10-13 เพื่อเว้นช่วงในการทำกิจกรรมกลุ่มในรูปแบบเดิมที่ต่อเนื่องกัน 16 ครั้ง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่

1. แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินที่มีมาตราประมาณค่า (rating scale) ตามพฤติกรรมของนักเรียนโดยผู้ประเมิน คือ ตัวนักเรียน เพื่อน และครูผู้วิจัย
2. แบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบบันทึกพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติแต่ละครั้ง โดยมีมาตราประมาณค่า (rating scale) ตามพฤติกรรมของนักเรียน ผู้บันทึก คือ ครูผู้วิจัยและครูผู้ร่วมสังเกต ดำเนินการบันทึกข้อมูล 4 ช่วง คือ ช่วงก่อนการทดลอง ช่วงต้น ช่วงกลาง และช่วงปลายของการทดลอง

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาพที่ 1 ช่วงเวลาการใช้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

1) ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและคู่มือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2) ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์และการใช้กรณีศึกษา จากนั้นดำเนินการปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์และการใช้กรณีศึกษา เพื่อค้นหาวิธีในการนำทั้งสองวิธีไปปรับใช้ในการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยสรุปพร้อมกันว่า ให้ดำเนินการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา โดยเลือกกรณีศึกษาที่มีสาระสำคัญ ข้อคิด คติสอนใจที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องบทที่ 1 ถึง 4 ในหนังสือวรรณคดีลำนํ้า และกรณีศึกษาที่สอดคล้องกับทักษะการทำงานกลุ่มทั้ง 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการวางแผน ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และทักษะการแก้ปัญหามาใช้เป็นกรณีศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3) ดำเนินการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา จำนวน 16 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 4 แผน ซึ่งแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติทั้ง 4 แผนนั้นทำขึ้นสำหรับใช้ระหว่างการทดลองครั้งที่ 10-13 เพื่อต้องการกระตุ้นความสนใจของนักเรียน และลดความเบื่อหน่ายในรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนเหมือนกันทั้ง 16 ครั้ง

4) นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (รายนามผู้เชี่ยวชาญอยู่ในภาคผนวก) ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านได้เสนอแนะให้แก้ไข และเพิ่มเติมรายละเอียดต่าง ๆ ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 9 ข้อเสนอแนะในการปรับแก้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ

เรื่อง	ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ
1. นื่องวิน ขอทานงานวัดชลบุรี	1. ขยายความสาระสำคัญของแต่ละเรื่อง
2. เด็กชายที่หายไปพร้อมกับชายที่คล้ายพระสงฆ์	2. ปรับความสอดคล้องของกรณีศึกษากับสาระสำคัญ
3. แก๊งงานบวช บุณีสนามสอบ GAT-PAT	3. ปรับความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับสาระสำคัญ
4. ลุงวิศวะยิงหนู่ม 17	4. เพิ่มรายละเอียดของกรณีศึกษาและที่มา
5. ภารกิจช่วยชีวิต 13 หมูป่าติดถ้ำหลวง	5. เพิ่ม “ใบงาน” ในหัวข้อ สื่อ/อุปกรณ์
6. สื่อสารผิด ชีวิตเปลี่ยน	6. เพิ่มรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน
7. ปมเพื่อนบ้านทะเลาะกันเพราะเปิดเพลงเสียงดัง	7. เพิ่มรายละเอียดในการจัดกลุ่มนักเรียนโดยละเอียด
8. เสียงระฆัง ช่างห้อง	
9. วิฤติพลาสติกโลก	
** 10. นิทานดินได้	1. เพิ่มเติมชื่อนิทานที่นำมาอ่านให้นักเรียนฟัง
11. ร่วมด้วยช่วยคิด	
12. ดาราหน้าห้อง (1)	2. เพิ่มชื่อคลิปวิดีโอที่นำมาให้นักเรียนดู
13. ดาราหน้าห้อง (2)	3. กำหนดเวลาในการแสดงบทบาทสมมติให้ชัดเจน
14. ประเพณีบุญบั้งไฟกับตำนานบุชาพญาแถนขอฝน	1. ขยายความสาระสำคัญของแต่ละเรื่อง
15. ลูกเสือ เรียนไปทำไม	2. ปรับความสอดคล้องของกรณีศึกษากับสาระสำคัญ
16. มหาอุทกภัย ปี 2554	3. ปรับความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับสาระสำคัญ
17. การกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์	4. เพิ่มรายละเอียดของกรณีศึกษาและที่มา
18. หนู่มไว้อยู่เพื่อนบ้านตัดเหล็กเสียงดัง	5. เพิ่ม “ใบงาน” ในหัวข้อ สื่อ/อุปกรณ์
19. ทะเลาะเรื่องหมู	6. เพิ่มรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน
20. 48 ชั่วโมง เล่นเกมส์ไม่ขยับ	7. เพิ่มรายละเอียดในการจัดกลุ่มนักเรียนโดยละเอียด

หมายเหตุ ** เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้เปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ กระตุ้นความสนใจของนักเรียน จำนวน 4 แผน

2. ขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มและแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2.1 ขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

1) ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการทำงานกลุ่ม จากนั้นดำเนินการปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การออกแบบรูปแบบของข้อคำถามที่ควรใช้ในแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

2) ดำเนินการจัดทำแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มโดยเพื่อน จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 500 คะแนน แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มโดยครูผู้วิจัย จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน และแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มโดยตนเอง จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 80 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนทักษะการทำงานกลุ่ม

2.1) ประเมินโดยเพื่อน จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 500 คะแนน

ช่วงคะแนน	376-500	อยู่ในระดับ	ดีมาก
	251-375	อยู่ในระดับ	ดี
	126-250	อยู่ในระดับ	พอใช้
	1-125	อยู่ในระดับ	ควรปรับปรุง

2.2) ประเมินโดยครู จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ช่วงคะแนน	76-100	อยู่ในระดับ	ดีมาก
	51-75	อยู่ในระดับ	ดี
	26-50	อยู่ในระดับ	พอใช้
	1-25	อยู่ในระดับ	ควรปรับปรุง

2.3) ประเมินตนเอง จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 80 คะแนน

ช่วงคะแนน	61-80	อยู่ในระดับ	ดีมาก
	41-60	อยู่ในระดับ	ดี
	21-40	อยู่ในระดับ	พอใช้
	1-20	อยู่ในระดับ	ควรปรับปรุง

3) นำแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำ

4) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเกณฑ์การประเมินกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน และความเหมาะสมของการใช้ภาษา โดยการตรวจสอบคุณภาพใช้เกณฑ์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า

4.1 ข้อคำถามจากแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม (ประเมินโดยผู้อื่น) มีทั้งหมด 20 ข้อ โดย 19 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งมีความคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.2 ข้อคำถามจากแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม (ประเมินตนเอง) มีทั้งหมด 20 ข้อ โดย 19 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งมีความคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

5) ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มให้เรียบร้อยก่อนนำไปใช้กับตัวอย่าง

นักเรียนประเมิน

แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

ผู้ประเมิน..... ชั้น..... เลขที่..... ครั้งที่.....

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดแล้วพิจารณาว่าพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของสมาชิกในกลุ่มเป็นอย่างไร โดยใส่หมายเลข 1-5 ลงในช่องของสมาชิกแต่ละคนที่ปฏิบัติจริง

5	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ทักษะการทำงานกลุ่ม	พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5 .....
ทักษะการวางแผน	1. การวางกฎ กติกา ภายในกลุ่ม					
	2. กำหนดจุดประสงค์ ชี้แจงเป้าหมาย					
	3. การจัดลำดับความสำคัญของงาน					
	4. การมอบหมายงาน					

ภาพที่ 2 ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม (ประเมินโดยนักเรียน)

ครูประเมิน

แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

ครูผู้ประเมิน..... ครั้งที่.....
 คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดแล้วพิจารณาว่าพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของสมาชิกในกลุ่ม
 เป็นอย่างไร โดยใส่หมายเลข 1-5 ลงในช่องของสมาชิกแต่ละคนที่ปฏิบัติจริง

5	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ทักษะ การทำงานกลุ่ม	พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6 .....
ทักษะ การวางแผน	1. การวางแผน กติกา ภายในกลุ่ม						
	2. กำหนดจุดประสงค์ ชี้แจงเป้าหมาย						
	3. การจัดลำดับความสำคัญของงาน						
	4. การมอบหมายงาน						

ภาพที่ 3 ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม (ประเมินโดยครู)

ประเมินตนเอง

แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

ผู้ประเมิน..... ชั้น..... เลขที่..... ครั้งที่.....

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดแล้วพิจารณาว่าพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของตนเองเป็น
 อย่างไร โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติจริงของนักเรียน

ข้อ	รายการประเมิน	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1	ฉันวางแผนการทำงานร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม				
2	ฉันสามารถจัดการงานของตนเองได้				
3	ฉันทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด				
4	ฉันสามารถจัดลำดับความสำคัญได้				
5	ฉันสามารถพูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย				

ภาพที่ 4 ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม (ประเมินตนเอง)

2.2 ขั้นตอนในการสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

1) ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการทำงานกลุ่ม จากนั้นดำเนินการปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การออกแบบรูปแบบของข้อคำถามที่ควรใช้ในแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2) ดำเนินการจัดทำแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มจำนวน 10 ข้อ โดยผู้บันทึก คือ ครูผู้วิจัยและครูผู้ร่วมสังเกต

3) นำแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำ

4) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเกณฑ์การประเมินกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน และความเหมาะสมของการใช้ภาษา โดยการตรวจสอบคุณภาพใช้เกณฑ์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า

4.1 ข้อคำถามจากแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม มีทั้งหมด 10 ข้อ โดยทั้ง 10 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

5) ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มให้เรียบร้อย ก่อนนำไปใช้กับตัวอย่าง

แบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ครูผู้ประเมิน.....ครั้งที่.....วันที่.....

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดแล้วพิจารณาว่าพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนแต่ละคนเป็นอย่างไร โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องของนักเรียนแต่ละคนที่ปฏิบัติจริงพร้อมทั้งระบุข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

- 3 หมายถึง มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับมาก (4 – 5 ครั้ง/คาบ)
2 หมายถึง มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง (2 – 3 ครั้ง/คาบ)
1 หมายถึง มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับน้อย (0 – 1 ครั้ง/คาบ)

เลขที่	รายการประเมิน																													
	วาง กฎ กติกา ภายในกลุ่ม			กำหนด จุดประสงค์ และชี้แจง เป้าหมาย			พูดสื่อสาร ให้ผู้อื่น เข้าใจได้ง่าย			แสดงออก ทางภาษา และท่าทาง ได้อย่าง เหมาะสม			กล่าว ชมเชย สมาชิก ในกลุ่ม			สร้าง บรรยากาศ ที่ดีให้แก่ กลุ่ม			บอกปัญหา ความ ขัดแย้งที่ เกิดขึ้น			ช่วยกัน แก้ปัญหา ความ ขัดแย้ง			การบริหาร จัดการเวลา			การ แก้ปัญหา เฉพาะหน้า		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1																														
	ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม																													
2																														
	ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม																													

ภาพที่ 5 ตัวอย่างแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การทดลองและเก็บข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

- กำหนดประชากรที่จะศึกษาและดำเนินการเลือกตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 240 คน ตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 30 คน
- จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อส่งไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
- ผู้วิจัยให้ตัวอย่าง จำนวน 30 คน ทำแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม (Pretest) ครูผู้วิจัยและครูผู้ร่วมสังเกตทำแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มเพื่อบันทึก

พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนก่อนเริ่มการทดลอง โดยจัดกิจกรรมกลุ่มแบบปกติตอนต้นคาบเพื่อให้ได้ข้อมูลในการทำแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม (Pretest) และแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

4. ผู้วิจัยจัดกลุ่มนักเรียนโดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยแต่ละกลุ่มมีทั้งเพศชายและเพศหญิง คละทั้งความสามารถและพฤติกรรม จากนั้นดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา จำนวน 16 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติจำนวน 4 แผน โดยใช้สัปดาห์ละ 2 แผน ใช้เวลา 10 สัปดาห์ ระหว่างการดำเนินการทดลอง ครูผู้วิจัยและครูผู้ร่วมสังเกต ทำแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ดำเนินการบันทึกข้อมูล 3 ช่วง คือ ช่วงต้น (สัปดาห์ที่ 2) ช่วงกลาง (สัปดาห์ที่ 6) และช่วงปลาย (สัปดาห์ที่ 10)
5. เมื่อเสร็จสิ้นการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาแล้ว มีการประเมินหลังการใช้ (Posttest) ด้วยแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มชุดเดียวกับการประเมินก่อนการทดลอง (Pretest) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการทำงานกลุ่มก่อนและหลังการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการสอนโดยใช้กรณีศึกษา
6. ผู้วิจัยตรวจผลการประเมินทักษะการทำงานกลุ่มโดยใช้วิธีการทางสถิติและคะแนนพัฒนาการเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. บันทึกข้อมูลก่อนและหลังการทดลองการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มและแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอข้อมูลผ่านตารางเพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลัง พร้อมทั้งสังเคราะห์

พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคลจากการแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มตั้งแต่ครั้งที่ 1-4

3. ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาโดยใช้คะแนนพัฒนาการ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าเฉลี่ยกรณีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t – test Dependent Samples)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา และ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่างในการวิจัย และตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่างในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยผลการวิเคราะห์ค่าความถี่ ร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างและคะแนนทักษะการทำงานกลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังนี้

1.1 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน แบ่งออกเป็นเพศชาย 17 คน (ร้อยละ 56.7) และเพศหญิงจำนวน 13 คน (ร้อยละ 43.3) รายละเอียดดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าสถิติข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่าง

ข้อมูลพื้นฐาน	กลุ่มทดลอง	
	จำนวน (n)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	17	56.7
หญิง	13	43.3
รวม	30	100.0

1.2 ค่าสถิติบรรยายของคะแนนทักษะการทำงานกลุ่ม

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอค่าสถิติบรรยายของคะแนนทักษะการทำงานกลุ่มเป็น 1) คะแนนจากการประเมินตนเอง 2) คะแนนจากการประเมินโดยเพื่อน และ 3) คะแนนจากการประเมินโดยครู แบ่งเป็นการประเมินก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 11 ค่าสถิติบรรยายคะแนนทักษะการทำงานกลุ่ม

ผู้ประเมิน	การทดลอง	Min	Max	$\bar{x}$	SD
ตนเอง (80 คะแนน)	ก่อนการทดลอง	20	72	59.03	10.447
	หลังการทดลอง	47	77	66.60	7.040
เพื่อน (500 คะแนน)	ก่อนการทดลอง	308	386	337.27	19.929
	หลังการทดลอง	387	473	420.03	20.104
ครู (100 คะแนน)	ก่อนการทดลอง	60	92	75.13	8.653
	หลังการทดลอง	68	99	92.07	8.250

จากข้อมูลในตารางที่ 11 พบว่า 1) เมื่อพิจารณาคะแนนจากการประเมินตนเองก่อนการทดลองและหลังการทดลอง พบว่า ตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของทักษะการทำงานกลุ่มหลังการทดลอง ($\bar{X} = 66.60$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 59.03$) จากคะแนนเต็ม 80 คะแนน โดยก่อนการทดลองตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 20 คะแนนอยู่ในระดับควรปรับปรุง คะแนนสูงสุดเท่ากับ 72 คะแนนอยู่ในระดับดีมาก ในขณะที่หลังการทดลองมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 47 คะแนนอยู่ในระดับดี คะแนนสูงสุด 77 คะแนนอยู่ในระดับดีมาก

2) เมื่อพิจารณาคะแนนจากการประเมินโดยเพื่อนก่อนการทดลองและหลังการทดลอง พบว่า ตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง ($\bar{X} = 420.03$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 337.27$) จากคะแนนเต็ม 500 คะแนน โดยก่อนการทดลองมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 308 คะแนนอยู่ในระดับดี คะแนนสูงสุดเท่ากับ 386 คะแนนอยู่ในระดับดีมาก ในขณะที่หลังการทดลองมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 387 คะแนนอยู่ในระดับดีมาก คะแนนสูงสุด 473 คะแนนอยู่ในระดับดีมาก

3) เมื่อพิจารณาคะแนนจากการประเมินโดยครูก่อนการทดลองและหลังการทดลอง พบว่า ตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง ($\bar{X} = 92.07$) สูงกว่าก่อนทดลอง ($\bar{X} = 75.13$) จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยก่อนการทดลองมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 60 คะแนนอยู่ในระดับดี คะแนนสูงสุดเท่ากับ 92 คะแนนอยู่ในระดับดีมาก ในขณะที่หลังการทดลองมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 68 คะแนนอยู่ในระดับดี คะแนนสูงสุด 99 คะแนนอยู่ในระดับดีมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนทักษะการทำงานกลุ่มก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาจากแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม โดยคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานกลุ่มโดยการทดสอบค่า t ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนทักษะการทำงานกลุ่มก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 30 คน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาเป็น 3 ตาราง ได้แก่ 1) คะแนนจากการประเมินตนเอง คะแนนเต็ม 80 คะแนน 2) คะแนนจากการประเมินโดยเพื่อน คะแนนเต็ม 500 คะแนน และ 3) คะแนนจากการประเมินโดยครู คะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มก่อนและหลังการทดลองจากการประเมินตนเอง

การทดลอง	n	$\bar{x}$	SD	t	p
ก่อนการทดลอง	30	59.03	10.447		
หลังการทดลอง	30	66.60	7.040	-5.866	.000*

*p < .05

จากตารางที่ 12 พบว่า คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนจากการประเมินตนเอง จากคะแนนเต็ม 80 คะแนน ตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 59.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.447 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.040 และเมื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t (Paired-Sample t-test) พบว่า คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาจากการประเมินโดยตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน (p = .000) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มก่อนและหลังการทดลองจากการประเมินโดยเพื่อน

การทดลอง	n	$\bar{X}$	SD	t	p
ก่อนการทดลอง	30	337.27	19.929		
หลังการทดลอง	30	420.03	20.104	-34.328	.000*

*p < .05

จากตารางที่ 13 พบว่า คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนจากการประเมินโดยเพื่อนก่อนและหลัง จากคะแนนเต็ม 500 คะแนน ตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 337.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 19.929 และมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 420.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 20.104 และเมื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t (Paired-Sample t-test) พบว่า คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาจากการประเมินโดยเพื่อนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน (p = .000) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มก่อนและหลังการทดลองจากการประเมินโดยครู

การทดลอง	n	$\bar{X}$	SD	t	p
ก่อนการทดลอง	30	75.13	8.653		
หลังการทดลอง	30	92.07	8.250	-15.400	.000*

*p < .05

จากตารางที่ 14 พบว่า คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนจากการประเมินโดยครูก่อนและหลัง จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 75.13 ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.653 และมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 92.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.250 และเมื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t (Paired-Sample t-test) พบว่า คะแนนทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาจากการประเมินโดยครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ($p = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

ผู้วิจัยวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาจากแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยผู้ประเมิน คือ ครูผู้วิจัยและครูผู้ร่วมสังเกต แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ครั้ง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มทั้ง 5 ทักษะของนักเรียน

ทักษะการทำงานกลุ่ม	จำนวนนักเรียน (คน)	ร้อยละ
1. ทักษะการวางแผน	10	33.33
2. ทักษะการสื่อสาร	7	23.33
3. ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	6	20
4. ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	3	10
5. ทักษะการแก้ปัญหา	4	13.33
รวม	30	100

จากตารางที่ 15 พบว่า นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มทั้ง 5 ด้าน เรียงตามลำดับ ได้ดังนี้

- 1) ทักษะการวางแผน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33
- 2) ทักษะการสื่อสาร จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.33
- 3) ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20
- 4) ทักษะการแก้ปัญหา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33

ทักษะการแก้ปัญหา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 และ 5) ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10 โดยทักษะที่พัฒนามากที่สุด คือ ทักษะการวางแผน

2.3 ผลการสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

ผู้วิจัยสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาจากแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยผู้ประเมิน คือ ครูผู้วิจัยและครูผู้ร่วมสังเกต แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ครั้ง จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 16 การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
1	ครั้งที่ 1				
	ไม่มีการวางแผนหรือสร้างข้อตกลง	ใช้ภาษาในการพูดและเขียนได้ปานกลาง ขาดความมั่นใจทำให้พูดเสียงเบา	มีน้ำใจให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียน มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ในระดับปานกลาง	เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในบางครั้ง	ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ค่อนข้างดีแต่ยังบริหารเวลาในการทำงานได้ไม่ดี
	ครั้งที่ 2				
	เริ่มมีการวางแผนและสร้างข้อตกลงบ้างเล็กน้อย	แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้ดีขึ้น แต่ยังขาดความมั่นใจเหมือนเดิม	คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างบ้าง	บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้ดีมาก	บริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
ครั้งที่ 3					
	มีการวางแผนสร้างข้อตกลงและกำหนดเป้าหมายร่วมกันมากขึ้น	มีมารยาทในการฟัง แต่ยังขาดความมั่นใจ	สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่มได้ดีมาก หลายครั้งมักกล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม	พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้ง สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งได้ค่อนข้างดี	บริหารเวลาในการทำงานได้อย่างคุ้มค่าและพัฒนาดีขึ้น
ครั้งที่ 4					
	สามารถวางแผนการทำงานสร้างข้อตกลงและแจกแจงแบ่งงานให้สมาชิกในกลุ่มได้ดีมาก	ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีมากและเริ่มมีใจมากขึ้น	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ในระดับปานกลาง	เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยการประนีประนอม มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งในระดับดี	บริหารเวลาได้ดีมากและทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด แก้ปัญหาความขัดแย้งได้ค่อนข้างดี

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
2	ครั้งที่ 1				
	วางแผนให้ผู้อื่น แต่ไม่วางแผนให้ตนเอง ทักษะการวางแผนอยู่ในระดับพอใช้	ใช้ภาษาในการพูดได้ดี แต่ในด้านการเขียนยังอยู่ในระดับพอใช้ มีความกล้าแสดงออก	มีน้ำใจให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียน มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ปานกลาง	เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ แต่บริหารเวลาในการทำงานได้ไม่ดี ทำงานไม่เรียบร้อย
	ครั้งที่ 2				
เริ่มมีการวางแผนให้ตนเอง ทักษะการวางแผนพัฒนาดีขึ้น	แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม ทักษะในการสื่อสารดีขึ้น	คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี	บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้ มีทักษะการแก้ปัญหา ความขัดแย้งปานกลาง	บริหารเวลาในการทำงานได้ดี ขึ้นมากกว่าเดิม	
	ครั้งที่ 3				
	มีการวางแผนสร้างข้อตกลงภายในกลุ่ม สามารถพัฒนาทักษะการวางแผนของตนเองให้ดีขึ้นได้	มีมารยาทในการฟัง แต่บางครั้งมีการพูดแทรก ทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับปานกลาง	รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น	พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยขอให้ครูช่วย มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี	บริหารเวลาได้ดี สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 4				
	มีการวางแผนการทำงาน สร้างข้อตกลง และแบ่งงานกัน ทำได้อย่างดีเยี่ยม เหมาะสมกับทุกคน	ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีขึ้นทั้งการพูด และการเขียน มีความมั่นใจ ทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับดี	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้และมีน้ำใจคอยช่วยเหลือเพื่ออยู่เสมอ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก	เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหา ความขัดแย้งด้วยการประนีประนอม มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	บริหารเวลาได้ และทำงานเสร็จ ในเวลาที่กำหนด มีทักษะการแก้ปัญหาในระดับดี
3	ครั้งที่ 1				
	มีการวางแผนในการทำงาน เล็กน้อย	ใช้ภาษาสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนได้ มีทักษะการสื่อสารดี	ยึดมั่นในความคิดเห็นของตนเอง ไม่มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์	เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยเฉพาะเพื่อนสนิท เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 2				
	วางแผนและสร้างข้อตกลงร่วมกับสมาชิกในกลุ่มได้ดีขึ้น	แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น	เริ่มรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์น้อย	บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้ มีทักษะการแก้ปัญหา ความขัดแย้งปานกลาง	บริหารเวลาในการทำงานได้ดี มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง
	ครั้งที่ 3				
	สามารถกำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกันได้	มีมารยาทในการฟัง	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้แต่ต้องใช้เหตุผล ค่อนข้างมาก มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี	เมื่อเกิดปัญหาลบข้อดี เลือกที่จะนิ่งเฉยให้คนอื่นแก้ปัญหาให้ มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งเท่าเดิม	บริหารเวลาได้ และทำงานเสร็จ ในเวลาที่กำหนด มีทักษะการแก้ปัญหาดี

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 4				
	สามารถแบ่งงานให้สมาชิกในกลุ่มและทำงานสำเร็จได้ตามแผนที่วางไว้ มีทักษะการวางแผนดีมาก	ใช้ภาษาสื่อสารให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจได้ มีทักษะการสื่อสารดีมาก	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น	เห็นปัญหาความขัดแย้ง มีความพยายามแก้ปัญหา มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกคน มีทักษะการแก้ปัญหาดีมาก
4	ครั้งที่ 1				
	ไม่มีการวางแผนหรือสร้างข้อตกลง	ใช้ภาษาสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคล มีทักษะการสื่อสารปานกลาง	คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ปานกลาง	เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	มีทักษะการแก้ปัญหาพอใช้ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้
	ครั้งที่ 2				
	เริ่มมีการวางแผนและสร้างข้อตกลง	แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้เหมาะสม พูดจาชัดเจนไม่วกวน มีทักษะการสื่อสารที่ดี	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งปานกลาง สามารถบอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้	มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง สามารถบริหารเวลาในการทำงานได้ดี
	ครั้งที่ 3				
	มีการวางแผนสร้างข้อตกลงและกำหนดเป้าหมายร่วมกันมากขึ้น	มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่งาน และให้กำลังใจสมาชิกในกลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งค่อนข้างดี พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยขอให้ครูช่วย	มีทักษะการแก้ปัญหาได้ค่อนข้างดี สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 4				
	สามารถวางแผนการทำงาน แบ่งงานกันทำ และทำงานของตนเองออกมาได้ดี มีทักษะการวางแผนดีขึ้น	ใช้ภาษาสื่อสารได้ ถูกต้องเหมาะสม กับบุคคล พุดจาชัดเจนไม่วกวน มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด มีทักษะการสื่อสารดีมาก	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง คอยช่วยเหลือ และให้กำลังใจ เพื่อนอยู่เสมอ	เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหา ความขัดแย้งด้วยการประนีประนอม มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	ใช้เวลาทำงานได้อย่างคุ้มค่าและทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น
5	ครั้งที่ 1				
	ไม่มีทักษะการวางแผน ไม่ชอบวางแผนหรือสร้างข้อตกลง	ใช้ภาษาในการเขียนได้ดีกว่าการพูด ทักษะการสื่อสารพอใช้	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์น้อย มีน้ำใจกับคนรอบข้าง แต่มักชอบอยู่คนเดียว	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งเล็กน้อย ไม่สนใจปัญหาที่เกิดขึ้น มองว่าทุกปัญหาเป็นเรื่องเล็ก	ไม่มีทักษะการแก้ปัญหา แบ่งเวลาไม่ถูกต้อง
	ครั้งที่ 2				
	เริ่มมีการวางแผนและสร้างข้อตกลง	มีทักษะการสื่อสารปานกลาง สามารถแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ปานกลาง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งพอใช้ สามารถบอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหา แบ่งเวลาได้ดีขึ้นแต่แก้ปัญหาเฉพาะหน้าไม่ได้

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 3				
	มีทักษะการวางแผนปานกลาง สามารถเป็นส่วนหนึ่งของ การวางแผน และกำหนดเป้าหมายร่วมกับสมาชิกในกลุ่มได้	มีทักษะการสื่อสารค่อนข้างดี มีมารยาทในการฟัง ถนัดฟังมากกว่าพูด	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งปานกลาง แก้ปัญหาความขัดแย้งโดยขอให้ครูช่วย	บริหารเวลาในการทำงานได้อย่างคุ้มค่า ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด มีทักษะการแก้ปัญหา ค่อนข้างดี
	ครั้งที่ 4				
	สามารถทำตามแผนการทำงาน และผลงานมีคุณภาพ มีทักษะการวางแผนดีขึ้น	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียน	ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ไม่ยึดติดกับความคิด มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง	บริหารเวลาและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีขึ้น มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น
6	ครั้งที่ 1				
ไม่มีการวางแผนหรือสร้างข้อตกลง	มีทักษะการสื่อสารพอใช้ ใช้ภาษาในการพูดและเขียนได้ แต่ขาดความมั่นใจ	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์เล็กน้อย มีน้ำใจกับคนรอบข้าง แต่ไม่ค่อยกล้าพูด	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาพอใช้ ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ แต่ยังบริหารเวลาในการทำงานได้ไม่ดี	

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 2				
	เริ่มมีการวางแผนและสร้างข้อตกลง	มีทักษะการสื่อสารปานกลาง สามารถแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม แต่ยังขาดความมั่นใจ	คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ รับผิดชอบ คิดเห็นของผู้อื่น มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งปานกลาง สามารถบอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ความขัดแย้งได้	มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง สามารถบริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้น
	ครั้งที่ 3				
	มีทักษะการวางแผนพอใช้ มีการวางแผน สร้างข้อตกลง และกำหนดเป้าหมายร่วมกัน	มีมารยาทในการฟัง เริ่มมีความมั่นใจทักษะการสื่อสารพัฒนาขึ้น	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์พัฒนามากขึ้น สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม และให้กำลังใจสมาชิกในกลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น พยายามแก้ปัญหา ความขัดแย้ง	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้อย่างคุ้มค่า
	ครั้งที่ 4				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น สามารถวางแผนการทำงาน สร้างข้อตกลง ร่วมกับผู้อื่นได้	ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีและมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น มีทักษะการสื่อสารค่อนข้างดี	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้และมีมนุษยสัมพันธ์ดีขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีมาก เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยการประนีประนอม	มีทักษะการแก้ปัญหาดีมาก บริหารเวลาได้ และทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด
7	ครั้งที่ 1				
	มีทักษะการวางแผนพอใช้ มักยึดตนเองเป็นหลัก ในการวางแผน และสร้างข้อตกลง	มีทักษะการสื่อสารดี สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ดี โดยเฉพาะการพูด	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์พอใช้ มีน้ำใจกับเพื่อนในกลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้เต็มที่	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งเล็กน้อย เริ่มเห็นปัญหา ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาค่อนข้างดี ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ บริหารเวลาได้ดี

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
ครั้งที่ 2					
	ทักษะการวางแผนดีขึ้น เริ่มให้สมาชิกในกลุ่มได้มีส่วนร่วมในการวางแผน	มีทักษะการสื่อสารดี แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งปานกลาง สามารถบอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น ทำงานเสร็จในระยะเวลาที่กำหนด
ครั้งที่ 3					
	มีการวางแผนสร้างข้อตกลงและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ทักษะการวางแผนเกิดการพัฒนา	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น มีมารยาทในการฟัง และพร้อมแสดงความคิดเห็น อยู่ตลอดเวลา	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น สามารถสร้างบรรยากาศที่ดี ให้แก่กลุ่ม มีน้ำใจ	พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้ง ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งพัฒนาขึ้น	มีความอดทน จัดการกับอารมณ์ของตนเองได้ ทักษะการแก้ปัญหาดีมาก
ครั้งที่ 4					
	มีทักษะการวางแผนค่อนข้างดี สามารถวางแผนการทำงานสร้างข้อตกลงและแจกแจงแบ่งงานให้สมาชิกในกลุ่มได้	ใช้ภาษาในการสื่อสารได้ดีทั้งการพูดและการเขียน พูดไม่วกวน เข้าใจง่าย ทักษะการสื่อสารดีมาก	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีมาก เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง	ทักษะการแก้ปัญหาดีมาก สามารถบริหารเวลาได้ดีและทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
8	ครั้งที่ 1				
	มีการวางแผนหรือสร้างข้อตกลงเล็กน้อย	มีทักษะการสื่อสารสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ มีน้ำใจช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ ทักษะการแก้ปัญหาพอใช้
	ครั้งที่ 2				
	เริ่มมีการวางแผนและสร้างข้อตกลง	มีทักษะการสื่อสารค่อนข้างดี แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี เห็นแก่ส่วนรวมและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งพอใช้ สามารถบอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้	บริหารเวลาในการทำงานได้ดี ทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น
ครั้งที่ 3					
มีทักษะการวางแผนดีขึ้น มีการวางแผน สร้างข้อตกลง และกำหนดเป้าหมายร่วมกัน	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น มีมารยาทในการฟัง เป็นผู้ฟังและผู้พูดที่ดี	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น สามารถสร้างบรรยากาศที่ดี ให้แก่กลุ่ม ให้กำลังใจสมาชิกในกลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งปานกลาง พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง	ทักษะการแก้ปัญหาพัฒนาขึ้น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น	
ครั้งที่ 4					
มีทักษะการวางแผนดีขึ้น สามารถแบ่งงานให้สมาชิกพร้อมดูแลความประพฤติกของสมาชิกในกลุ่มได้	มีทักษะการสื่อสารดีมาก ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีและมีความมั่นใจในการสื่อสาร	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง คอยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน	จัดการกับปัญหาได้ค่อนข้างดี ที่สำคัญสามารถจัดการสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาได้ มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาดี สามารถจัดการงานให้เสร็จในเวลาที่กำหนดได้	

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
9	ครั้งที่ 1				
	มีทักษะการวางแผนปานกลาง มีการพูดคุยกับสมาชิกในกลุ่มก่อนการทำงานเล็กน้อย	มีทักษะการสื่อสารปานกลาง ใช้ภาษาในการสื่อสารได้ โดยเฉพาะการพูด	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งปานกลาง เห็นปัญหาและบอกสาเหตุของปัญหา ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง
	ครั้งที่ 2				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น มีการวางแผน และสร้างข้อตกลงภายในกลุ่ม	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น แสดงออกทางสีหน้าและท่าทาง ได้อย่างเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้ดี
	ครั้งที่ 3				
	มีความเป็นผู้นำในการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีทักษะการวางแผนดีมาก	มีทักษะการสื่อสารดีมาก มีมารยาทในการฟัง เขียนสะกดคำได้ดีขึ้น	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม ใส่ใจทุกรายละเอียดของเพื่อนในกลุ่ม	แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยเหตุผล ไม่ใช้อารมณ์ มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีมาก	ใช้เวลาในการทำงานอย่างคุ้มค่า และทำงานเสร็จในระยะเวลาที่กำหนด มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น
	ครั้งที่ 4				
	มีทักษะการวางแผนดีมาก สามารถวางแผนการทำงาน สร้างข้อตกลงและแจกแจงแบ่งงานให้สมาชิกในกลุ่มได้	มีทักษะการสื่อสารดีมาก ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีมากทั้งการพูดและการเขียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง กล่าวชื่นชมและให้กำลังใจสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีมาก เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยการประนีประนอม	มีทักษะการแก้ปัญหาดีมาก สามารถบริหารเวลาได้ดี จัดการกับปัญหาเฉพาะหน้าได้

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
10	ครั้งที่ 1				
	มีทักษะการวางแผน มีการพูดคุยก่อนการทำงานบ้างเล็กน้อย	มีทักษะการสื่อสารค่อนข้างดี ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี มีน้ำใจให้เพื่อน ยินดีอุปถัมภ์การเรียน	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาพอใช้ รับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้
	ครั้งที่ 2				
	มีความเป็นผู้นำในการวางแผนการทำงาน ทักษะการวางแผนดีขึ้น	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น สามารถแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งพอใช้ สามารถบอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้ดี
	ครั้งที่ 3				
มีทักษะการวางแผนดีมาก เป็นที่ปรึกษาให้กับสมาชิกในกลุ่มอยู่ตลอด	มีทักษะการสื่อสารดีมาก มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง	มีทักษะการแก้ปัญหาดีมาก ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด ผลงานมีคุณภาพ	
ครั้งที่ 4					
สามารถวางแผนการทำงาน แบ่งงาน และจัดการงานได้ตามแผนที่วางไว้ ทักษะการวางแผนดีมาก	มีทักษะการสื่อสารดีมาก ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีทั้งการพูดและการเขียน แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้เหมาะสม	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล	จัดการกับเวลาและปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมาะสม ผลงานเป็นที่พึงพอใจ มีทักษะการแก้ปัญหาดี	

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
11	ครั้งที่ 1				
	มีการวางแผนหรือสร้างข้อตกลงเล็กน้อย	มีทักษะการสื่อสารค่อนข้างดี ใช้ภาษาในการสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ค่อนข้างดี มีน้ำใจให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียน	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้แต่ยังบริหารเวลาในการทำงานได้ไม่ดี
	ครั้งที่ 2				
	เริ่มมีการวางแผนและสร้างข้อตกลง	แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม ทักษะการสื่อสารดีขึ้น	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ เป็นที่รักของสมาชิกในกลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งมากขึ้น บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้น
	ครั้งที่ 3				
มีทักษะการวางแผนมากขึ้น มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน และพูดคุยกันระหว่างการทำงาน	พูดจาชัดเจนไม่วกวน ตั้งใจฟังในขณะเพื่อนหรือครูกำลังพูด มีทักษะการสื่อสารดีมาก	สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่งroup ให้กำลังใจเพื่อนๆ อยู่เสมอ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งค่อนข้างดี พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้ง	มีทักษะการแก้ปัญหาดี สามารถบริหารเวลาในการทำงานได้อย่างคุ้มค่า	
ครั้งที่ 4					
มีทักษะการวางแผนดีขึ้น ร่วมกันแบ่งหน้าที่กับสมาชิกในกลุ่มสามารถดำเนินการทำแผนที่วางไว้ได้	ใช้ภาษาในการสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียนตรงประเด็น เข้าใจง่าย มีทักษะการสื่อสารดีมาก	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก รับฟังและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้	เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยการประนีประนอม มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีมาก	บริหารเวลาได้และทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด มีทักษะการแก้ปัญหาดีมาก	

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
12	ครั้งที่ 1				
	ไม่มีการวางแผนหรือสร้างข้อตกลง	มีทักษะการสื่อสารน้อย ใช้ภาษาในการสื่อสารยังไม่ค่อยดี ทั้งการพูดและการเขียน พูกรบกวนหลายครั้ง ยากต่อการเข้าใจ	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ปานกลาง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาพอใช้ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ แต่ยังบริหารเวลาในการทำงานได้ไม่ดี
	ครั้งที่ 2				
เริ่มมีการวางแผนและสร้างข้อตกลง	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น ใช้ภาษาในการสื่อสารได้ดีขึ้น แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	มีน้ำใจ คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ค่อนข้างดี	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งมากขึ้น บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้	มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง บริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้น	
ครั้งที่ 3					
มีทักษะการวางแผนปานกลาง มีการวางแผน สร้างข้อตกลง และกำหนดเป้าหมายร่วมกัน	มีทักษะการสื่อสารค่อนข้างดี มีมารยาทในการฟัง แต่บางครั้งชอบพูดแทรก	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งค่อนข้างดี พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยขอให้ครูช่วย	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้อย่างคุ้มค่า	

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 4				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น แจกแจงแบ่งงานให้สมาชิกในกลุ่มได้	มีทักษะการสื่อสารดี ใช้ภาษาในการสื่อสารได้ดีขึ้น ทั้งการพูดและการเขียน มีการลำดับความคิดก่อนพูด	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ ประสบการณ์กับผู้อื่นได้	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยการประนีประนอม	มีทักษะการแก้ปัญหาดี สามารถบริหารเวลาได้และทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด
13	ครั้งที่ 1				
	ไม่มีการวางแผนหรือสร้างข้อตกลง	มีทักษะการสื่อสารพอใช้ ใช้ภาษาในการพูดและเขียนได้ แต่ขาดความมั่นใจ	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ค่อนข้างดี มีน้ำใจให้เพื่อน ออปรณ์การเรียน	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาพอใช้ ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ แต่จัดการกับปัญหาเฉพาะหน้าไม่ได้
	ครั้งที่ 2				
	เริ่มมีส่วนร่วมการวางแผน และสร้างข้อตกลงเล็กน้อย	มีทักษะการสื่อสารปานกลาง แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม แต่ยังขาดความมั่นใจ	เป็นคนเงี้ยๆ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งมากขึ้น บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้	มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง บริหารเวลาในการทำงานได้ดี

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 3				
	มีทักษะการวางแผนปานกลาง เป็นส่วนหนึ่งในการวางแผน สร้างข้อตกลง และกำหนดเป้าหมายร่วมกัน	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น มีมารยาทในการฟัง แต่ยังขาดความมั่นใจ	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งค่อนข้างดี พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยขอให้ครูช่วย	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น สามารถจัดการกับปัญหาเฉพาะหน้าเป็นบางเรื่อง
	ครั้งที่ 4				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น เป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนและมักเป็นผู้ตามมากกว่าผู้นำ	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้นมาก ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีและเริ่มมีความมั่นใจ	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยการประนีประนอม	มีทักษะการแก้ปัญหาดี สามารถจัดการกับปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีขึ้น
14	ครั้งที่ 1				
	มีทักษะการวางแผนเล็กน้อย มีการปรึกษาหารือบ้างเล็กน้อย	มีทักษะการสื่อสารค่อนข้างดี ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีทั้งการพูดและการเขียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ค่อนข้างดี มีน้ำใจ คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาพอใช้ ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ แต่บริหารเวลาไม่ดี
	ครั้งที่ 2				
	เริ่มมีการวางแผนการทำงาน	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งมากขึ้น บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งไป	บริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้น มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 3				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น สร้างข้อตกลงร่วมกัน แต่บางครั้งไม่สามารถทำตามได้	มีมารยาทในการฟัง ไม่พูดแทรก สื่อสารเข้าใจง่าย มีทักษะการสื่อสารดี	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี สามารถสร้างบรรยากาศที่ดี ให้แก่กลุ่ม แบ่งปันอุปกรณ์การเรียน	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งค่อนข้างดี พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยขอให้ครูช่วย	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น เริ่มทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด
	ครั้งที่ 4				
	มีทักษะการวางแผนดี เป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนการทำงาน และทำงานตามแผนที่วางไว้ได้	ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียน แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้เหมาะสม มีทักษะการสื่อสารดีมาก	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ให้เกียรติผู้อื่น	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล	มีทักษะการแก้ปัญหาดี สามารถจัดการกับเวลาและปัญหาเฉพาะหน้าได้
15	ครั้งที่ 1				
	ไม่มีการวางแผน หนดเป็นผู้ตาม	มีทักษะการสื่อสารน้อย ใช้ภาษาสื่อสารได้ โดยเฉพาะการเขียน แต่พูดจาวกวน ไม่มีความมั่นใจ	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ปานกลาง มีน้ำใจให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียน	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้
	ครั้งที่ 2				
	มีทักษะการวางแผนเล็กน้อย เริ่มมีส่วนร่วมในการวางแผน	แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้เหมาะสม เริ่มมีความมั่นใจมากขึ้น มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ค่อนข้างดี คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งมากขึ้น บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น แต่การบริหารเวลายังทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 3				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและแบ่งหน้าที่	มีทักษะการสื่อสารค่อนข้างดี มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งค่อนข้างดี พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้ง	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น สามารถจัดการกับเวลาได้ดีขึ้น แต่จัดการปัญหาเฉพาะหน้าไม่ได้
	ครั้งที่ 4				
	มีทักษะการวางแผนค่อนข้างดี สามารถวางแผนการทำงานได้ด้วยตนเอง	ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียน เข้าใจง่าย แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้เหมาะสม มีทักษะการสื่อสารดี	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล	มีทักษะการแก้ปัญหาดี จัดการกับเวลาและปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีขึ้น
16	ครั้งที่ 1				
	มีการวางแผนการทำงานเล็กน้อย	มีทักษะการสื่อสารปานกลาง ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียน แต่ไม่กล้าแสดงออก	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ปานกลาง มีน้ำใจให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียน	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ แต่บริหารเวลาได้ไม่ดี
	ครั้งที่ 2				
	เริ่มวางแผนก่อนการทำงานมากขึ้น	แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งมากขึ้น บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้น

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 3				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ ค่อนข้างดี สร้างบรรยากาศที่ดี ให้แก่กลุ่ม กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งค่อนข้างดี พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง	มีทักษะการแก้ปัญหา ค่อนข้างดี ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด
	ครั้งที่ 4				
	มีทักษะการวางแผนค่อนข้างดี ร่วมกันวางแผนกับสมาชิกในกลุ่มได้ มีความเกรงใจ	ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียน กล่าวแสดงออกมากยิ่งขึ้น มีทักษะการสื่อสารดี	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล	มีทักษะการแก้ปัญหาดีมาก จัดการกับเวลาและปัญหาเฉพาะหน้าได้
17	ครั้งที่ 1				
	ไม่มีการวางแผนก่อนการทำงาน มีทักษะการวางแผนน้อย	ไม่มีทักษะการสื่อสารใช้ภาษาสื่อสารได้ไม่ดี พูดไม่ชัด เขียนไม่สวย	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์พอใช้ มีน้ำใจกับเพื่อน แต่ชอบยึดตัวเองเป็นหลัก	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	ไม่มีทักษะการแก้ปัญหา บริหารเวลาไม่ดี งานไม่เสร็จ ผลงานไม่มีคุณภาพ
	ครั้งที่ 2				
	ไม่ให้ความร่วมมือในการวางแผน มีทักษะการวางแผนน้อย	ทักษะการสื่อสาร เริ่มมีการพัฒนาสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ดีขึ้นแต่ยังยากต่อการเข้าใจ	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งมากขึ้น บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ความขัดแย้งได้	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหา บริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้นแต่ยังทำงานไม่เสร็จ

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 3				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น เริ่มมีส่วนร่วมในการวางแผน	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น มาก กล่าวชมเชย สมาชิกในกลุ่ม เริ่มนึกถึงส่วนรวม มากยิ่งขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้ง แต่หลายครั้งมักใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหา	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด
	ครั้งที่ 4				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น มีความสามารถในการวางแผนแต่ไม่สามารถจัดระบบความคิดได้ว่าสิ่งใดสำคัญที่สุด	มีทักษะการสื่อสารดี ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีขึ้น แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้เหมาะสม	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้แต่ต้องมีเหตุผล มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผลมากยิ่งขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาจัดการกับเวลาได้ดีขึ้น ผลงานเป็นที่พึงพอใจ
18	ครั้งที่ 1				
	มีการวางแผนการทำงานเล็กน้อย	มีทักษะการสื่อสารค่อนข้างดี ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ปานกลาง มีน้ำใจให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียน	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ แต่บริหารเวลาได้ไม่ดี
	ครั้งที่ 2				
	เริ่มมีการวางแผนการทำงานมากขึ้น	แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ค่อนข้างดี คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งมากขึ้น บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้น

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 3				
	เริ่มมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และสร้างข้อตกลง	มีทักษะการสื่อสารดี มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งค่อนข้างดี พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง	มีทักษะการแก้ปัญหาดี ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด
	ครั้งที่ 4				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น สามารถวางแผนการทำงาน และเป็นส่วนหนึ่งในการแบ่งงานได้	มีทักษะการสื่อสารดีมาก ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีทั้งการพูดและการเขียน แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้เหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล	มีทักษะการแก้ปัญหาดีมาก จัดการปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมาะสม
19	ครั้งที่ 1				
	ไม่มีการวางแผนหรือสร้างข้อตกลง	มีทักษะการสื่อสารน้อย สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ทั้งการพูดและการเขียน แต่ยังไม่ชัด เขียนไม่สวย	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ปานกลาง มีน้ำใจให้เพื่อนยอมรับการเรียน	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาน้อยมาก ต้องใช้เวลาจึงจะปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้
	ครั้งที่ 2				
	มีการพูดคุยก่อนการทำงานบ้างเล็กน้อย	ทักษะการสื่อสารยังไม่พัฒนา ไม่สามารถควบคุมการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้	ยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลางในการทำงาน	มักเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 3				
	มีทักษะการวางแผนพอใช้ มีส่วนร่วมในการวางแผน วางกฎกติกา แต่หลายครั้งไม่ยอมปฏิบัติตามกฎที่วางไว้	แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้ดีขึ้น ทักษะการสื่อสารเกิดการพัฒนา	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น เริ่มเห็นแก่ส่วนรวม สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่มโดยกล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งพอใช้ พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเองโดยใช้อารมณ์	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น ควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น
	ครั้งที่ 4				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น เริ่มปฏิบัติตามกฎที่วางไว้	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีขึ้นทั้งการพูดและการเขียน แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้เหมาะสม	เห็นแก่ส่วนรวมสามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผลมากยิ่งขึ้น	มีทักษะการใช้เหตุผลในการทำงานร่วมกันมากยิ่งขึ้น
20	ครั้งที่ 1				
	มีทักษะการวางแผนพอใช้ มีการพูดคุยก่อนการทำงานบ้างเล็กน้อย	มีทักษะการสื่อสาร ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีทั้งการพูดและการเขียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ค่อนข้างดี มีน้ำใจต่อคนรอบข้าง	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ แต่บริหารเวลาได้ไม่ดี

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
ครั้งที่ 2					
	เริ่มมีการวางแผนก่อนการทำงาน	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งมากขึ้น บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ความขัดแย้งได้	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้น
ครั้งที่ 3					
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น เป็นที่ปรึกษาให้กับสมาชิกในกลุ่มได้บางครั้ง	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น เริ่มมีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น มาก รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งค่อนข้างดี พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง	มีทักษะการแก้ปัญหา ค่อนข้างดี ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด
ครั้งที่ 4					
	สามารถวางแผนการทำงานและร่วมกันแบ่งงานได้ มีทักษะการวางแผนค่อนข้างดี	ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียน แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้เหมาะสม มีทักษะการสื่อสารดี	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล	มีทักษะการแก้ปัญหา สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
21	ครั้งที่ 1				
	ไม่มีการวางแผนการทำงาน	มีทักษะการสื่อสารพอใช้ สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ทั้งการพูดและการเขียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ค่อนข้างดี มีน้ำใจต่อเพื่อนและครู	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ แต่บริหารเวลาได้ไม่ดี
	ครั้งที่ 2				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น เริ่มมีการวางแผนการทำงาน แต่บ่อยครั้งไม่ยอมทำตามแผน	แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น	บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ความขัดแย้งได้ มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้น
	ครั้งที่ 3				
มีทักษะการวางแผนปานกลาง มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และสร้างข้อตกลง	มีทักษะการสื่อสารลดลง ไม่ค่อยมีมารยาทในการฟัง ชอบพูดแทรก	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม ชอบให้กำลังใจเพื่อน	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง	ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด มีทักษะการแก้ปัญหาค่อนข้างดี	
ครั้งที่ 4					
สามารถวางแผนการทำงาน และเป็นส่วนหนึ่งในการแบ่งงาน มีทักษะการวางแผนดีขึ้น	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีทั้งการพูดและการเขียน มีมารยาทในการฟังมากยิ่งขึ้น	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น	เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี	จัดการปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมาะสม มีทักษะการแก้ปัญหาดี	

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
22	ครั้งที่ 1				
	มีทักษะการวางแผนปานกลาง มีการวางแผนการทำงานบ้างเล็กน้อย	มีทักษะการสื่อสารดี ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีทั้งการพูดและการเขียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์พอใช้ ค่อนข้างยึดมั่นในความคิดของตนเอง ต้องมีเหตุผลมากๆ จึงจะยอมรับได้	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง บริหารเวลาได้ดีใช้เวลาสักพักในการปรับตัวให้เข้ากับสมาชิกในกลุ่ม
	ครั้งที่ 2				
มีทักษะการวางแผนดีขึ้น มีความเป็นผู้นำในการวางแผนการทำงาน	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น สามารถแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น เริ่มเปิดรับความคิดเห็นของผู้อื่น	บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ความขัดแย้งได้ มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น จัดการกับปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	
ครั้งที่ 3					
มีทักษะการวางแผนดี มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและวางกฎ กติกาภายในกลุ่ม	มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด มีทักษะการสื่อสาร	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม มีการกล่าวชมเชยเพื่อให้กำลังใจสมาชิกในกลุ่ม	พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด ผลงานมีคุณภาพ มีทักษะการแก้ปัญหาดี	

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
23	ครั้งที่ 4				
	วางแผนการทำงานและแบ่งงานให้ผู้อื่นได้ มีเป้าหมายในการทำงานชัดเจน มีทักษะการวางแผนดีมาก	ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีทั้งการพูดและการเขียน แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้เหมาะสม มีทักษะการสื่อสารดีมาก	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี	เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี	มีความสามารถในการบริหารเวลา ผลงานมีคุณภาพ จัดการกับปัญหาได้ดี มีทักษะการแก้ปัญหาดีมาก
	ครั้งที่ 1				
	มีทักษะการวางแผนปานกลาง มีการวางแผนการทำงาน และพูดคุยกันเล็กน้อย	มีทักษะการสื่อสารค่อนข้างดี ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีทั้งการพูดและการเขียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ ค่อนข้างดี มีน้ำใจกับเพื่อนในกลุ่ม อยู่เสมอ	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหา ค่อนข้างดี ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้
ครั้งที่ 2					
มีทักษะการวางแผนมากขึ้น มีการวางแผนการทำงานและสร้างข้อตกลง	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น สามารถแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง	บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ความขัดแย้งได้ มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้ดี	
ครั้งที่ 3					
มีทักษะการวางแผนดี มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และวางกฎ กติกา	มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด มีทักษะการสื่อสาร	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่งroup เป็นที่รักของเพื่อนๆ	พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี	ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด มีทักษะการแก้ปัญหาดีมาก	

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 4				
	สามารถวางแผนการทำงาน มีความรับผิดชอบ แบ่งงานให้สมาชิกในกลุ่มได้อย่างเท่าเทียม มีทักษะการวางแผนดีมาก	ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียน แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้เหมาะสม มีทักษะการสื่อสารดีมาก	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก	เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยความสุภาพ มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีมาก	จัดการปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมาะสม มีทักษะการแก้ปัญหาดีมาก
24	ครั้งที่ 1				
	ไม่มีการวางแผนการทำงาน	มีทักษะการสื่อสาร ใช้ภาษาสื่อสารได้ ทั้งการพูดและการเขียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์น้อย หลายครั้งมักยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางในการทำงาน	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาพอใช้ ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ บริหารเวลาได้ดี แต่ไม่มีความรอบคอบ
	ครั้งที่ 2				
	เริ่มมีการวางแผนการทำงาน	ทักษะการสื่อสารไม่พัฒนา แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้ไม่ค่อยดี	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น มีมนุษยสัมพันธ์ดี เริ่มรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง	บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ความขัดแย้งได้ มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้ดี มีความรอบคอบมากขึ้น

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 3				
	มีทักษะการวางแผนปานกลาง มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และสร้างข้อตกลง	มีทักษะการสื่อสารลดลง ไม่ค่อยมีมารยาทในการฟัง ชอบพูดแทรกผู้อื่น	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งพอใช้ พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเองแต่หลายครั้งมักใช้อารมณ์	จัดการปัญหาเฉพาะหน้าไม่ได้ มักชอบใช้อารมณ์ มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง
	ครั้งที่ 4				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น สามารถวางแผนการทำงาน และเป็นส่วนหนึ่งในการแบ่งงาน	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้ดีขึ้น เริ่มเป็นผู้ฟังที่ดี	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผลมากขึ้น	จัดการปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีขึ้น ควบคุมอารมณ์ ใช้เหตุผล มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น
25	ครั้งที่ 1				
	มีทักษะการวางแผนปานกลาง มีการพูดคุยก่อนการทำงาน เล็กน้อย	มีทักษะการสื่อสารค่อนข้างดี ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ค่อนข้างดี มีน้ำใจ ให้เพื่อนยิ้ม อุปกรณ์การเรียน	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาพอใช้ ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ บริหารเวลาได้ดี แต่ไม่มีความรอบคอบ

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 2				
	เริ่มมีการวางแผนการทำงานมากขึ้น	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง	บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ความขัดแย้งได้ มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาเพิ่มขึ้น มีความรอบคอบมากยิ่งขึ้น
	ครั้งที่ 3				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและสร้างข้อตกลง	มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง	จัดการกับปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น
	ครั้งที่ 4				
	มีทักษะการวางแผนดี สามารถวางแผนการทำงานและเป็นส่วนหนึ่งในการแบ่งงานได้	ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียน แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้เหมาะสม มีทักษะการสื่อสารดีมาก	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก	เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล มีทักษะการแก้ปัญหา ความขัดแย้งดี มาก	มีทักษะการแก้ปัญหาดีมาก จัดการกับเวลาและปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
26	ครั้งที่ 1				
	ไม่มีทักษะการวางแผน ไม่มีการวางแผนการทำงาน และไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน	ไม่มีทักษะการสื่อสาร ไม่มีมารยาทในการฟัง ขอบพูดแทรกและพูดล้อเลียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ปานกลาง อารมณ์ดี มีน้ำใจต่อเพื่อน และครู แต่ขบถยึดความคิดของตนเองเป็นหลัก	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งน้อย มักเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง	มีทักษะการแก้ปัญหาพอใช้ ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ แต่บริหารเวลาได้ไม่ดี
	ครั้งที่ 2				
เริ่มมีบทบาทในการวางแผนการทำงาน แต่บ่อยครั้งไม่ยอมทำตามแผนที่วางไว้ ทักษะการวางแผนเริ่มพัฒนา	แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางไม่เหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น เริ่มรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เริ่มเห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	บริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้น มีทักษะการแก้ปัญหาปานกลาง	
ครั้งที่ 3					
มีทักษะการวางแผนดีขึ้น มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น มารยาทในการฟังดีขึ้น แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม	พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้ง มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น	

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 4				
	มีทักษะการวางแผนดี สามารถวางแผนการทำงาน และเป็นส่วนหนึ่งในการแบ่งงาน	ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี โดยเฉพาะการพูดแต่การเขียนยังต้องปรับปรุง มีมารยาทในการฟังมากยิ่งขึ้น มีทักษะการสื่อสารปานกลาง	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผลมากขึ้น	จัดการปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมาะสม มีทักษะการแก้ปัญหา
27	ครั้งที่ 1				
	ไม่มีการวางแผนการทำงาน	มีทักษะการสื่อสารพอใช้ สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ดี แต่การเขียนต้องพัฒนาเพิ่ม	มีน้ำใจต่อเพื่อนและครู มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ค่อนข้างดี	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาพอใช้ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ แต่บริหารเวลาได้ไม่ดี
	ครั้งที่ 2				
	เริ่มมีบทบาทในการวางแผนการทำงาน	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง	บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้ มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	บริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้น มีทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 3				
	มีทักษะการวางแผนพอใช้ มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และสร้างข้อตกลง	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น มีมารยาทในการฟัง ตั้งใจฟัง ไม่พูดแทรก	รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง	ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
28	ครั้งที่ 4				
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น สามารถวางแผนการทำงาน และเป็นส่วนหนึ่งในการแบ่งงาน	ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีขึ้น ทั้งการพูดและการเขียน มีทักษะการสื่อสารดี	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก	เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล มีทักษะการแก้ปัญหา ความขัดแย้งดีขึ้น	จัดการปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมาะสม มีทักษะการแก้ปัญหาค่อนข้างดี
	ครั้งที่ 1				
	มีการวางแผนการทำงานเล็กน้อย	มีทักษะการสื่อสารปานกลาง ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ มีน้ำใจต่อเพื่อนและครู	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาพอใช้ ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ แต่บริหารเวลาได้ไม่ดี
ครั้งที่ 2					
มีทักษะการวางแผนดีขึ้น ปรีกษาหารือกับสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับการทำงาน	แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ปานกลาง แบ่งปันอุปกรณ์การเรียนให้กับเพื่อน	บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้ มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้น	
ครั้งที่ 3					
มีทักษะการวางแผนดี มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และสร้างข้อตกลง	มีมารยาทในการฟัง มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ	พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี	มีทักษะการแก้ปัญหาดี ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด	

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
29	ครั้งที่ 4				
	สามารถวางแผนการทำงาน และเป็นส่วนหนึ่งในการแบ่งงาน มีทักษะการวางแผนดีมาก	มีทักษะการสื่อสารดี สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ดี ทั้งการพูดและการเขียน แสดงออกอย่างเหมาะสม	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก	เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	จัดการปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมาะสม มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น
	ครั้งที่ 1				
	ไม่มีการวางแผนการทำงาน	ไม่มีทักษะการสื่อสารปานกลาง ใช้ภาษาสื่อสารได้ ทั้งการพูดและการเขียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี มีน้ำใจต่อเพื่อน และครู กล้าแสดงออก	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งน้อย มักเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง	มีทักษะการแก้ปัญหาพอใช้ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ แต่บริหารเวลาได้ไม่ดี
ครั้งที่ 2					
ทักษะการวางแผนเริ่มพัฒนา เริ่มมีการวางแผนการทำงาน แต่บ่อยครั้งไม่ยอมทำตามแผน	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น สามารถแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้น	
ครั้งที่ 3					
มีทักษะการวางแผนดีขึ้น มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และสร้างข้อตกลง	ทักษะการสื่อสารลดลง ไม่ค่อยมีการขบพูดแทรก	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น มาก สร้างบรรยากาศที่ดี ให้แก่กลุ่ม ชอบให้กำลังใจเพื่อน	พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด มีทักษะการแก้ปัญหาดี	

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
	ครั้งที่ 4				
	สามารถวางแผนการทำงานและเป็นส่วนหนึ่งในการแบ่งงานทักษะการวางแผนดี	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีทั้งการพูดและการเขียน มีมารยาทในการฟังมากยิ่งขึ้น	สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล	จัดการปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมาะสม มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น
30	ครั้งที่ 1				
	ไม่มีการวางแผนการทำงาน	มีทักษะการสื่อสารพอใช้ ใช้ภาษาสื่อสารได้ไม่ค่อยดี ทั้งการพูดและการเขียน	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ค่อนข้างดี มีน้ำใจต่อเพื่อนและครู	เริ่มมีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาพอใช้ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้แต่บริหารเวลาได้ไม่ดี
	ครั้งที่ 2				
	เริ่มมีบทบาทในการวางแผนการทำงาน	มีทักษะการสื่อสารดีขึ้น แสดงออกทางสีหน้าและท่าทางได้อย่างเหมาะสม	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีขึ้น คอยช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง	บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้ มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น บริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้น

ตารางที่ 16 (ต่อ) การสังเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม				
	ทักษะการวางแผน	ทักษะการสื่อสาร	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	ทักษะการแก้ปัญหา
ครั้งที่ 3					
	มีทักษะการวางแผนดีขึ้น มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และสร้างข้อตกลง	มีมารยาทในการฟัง ตั้งใจฟังเวลาเพื่อนพูด ไม่พูดแทรก มีทักษะการสื่อสารดี	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดี สามารถสร้างบรรยากาศที่ดี ให้แก่กลุ่ม ชอบให้กำลังใจเพื่อน	มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดี พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง	ทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น
ครั้งที่ 4					
	มีทักษะการวางแผนปานกลาง สามารถวางแผนการทำงานและเป็นส่วนหนึ่งในการแบ่งงาน	ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีขึ้นทั้งการพูดและการเขียน มีมารยาทในการฟัง มีทักษะการสื่อสารดี	มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ดีมาก สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้	เห็นปัญหาและพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล มีทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งดีขึ้น	จัดการปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมาะสม มีทักษะการแก้ปัญหาดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 16 สรุปได้ว่า นักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่มในทักษะย่อยแต่ละด้านตั้งแต่ครั้งที่ 1 ถึงครั้งที่ 4 โดยมีพัฒนาการดีขึ้นในลักษณะดังต่อไปนี้

4.1 ทักษะการวางแผน

ก่อนการทดลองเมื่อนักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน พบว่า สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ไม่มีการวางแผนในการทำงาน ไม่มีการแบ่งงาน ต่างคนต่างทำ ไม่มีการปรึกษาหรือพูดคุยกันก่อนการทำงาน โดยนักเรียนที่มีความสามารถจะเป็นคนลงมือทำและมีสมาชิกคนอื่น ๆ คอยยืนดู บางคนไม่สนใจไปเล่นกับเพื่อนกลุ่มข้างๆ ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างสมาชิกในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม แต่หลังจากที่นักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิง

สร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาแล้ว พบว่า ก่อนการทำงานสมาชิกในกลุ่มทุกคนจะมีการปรึกษาวางแผนการทำงานและกำหนดเป้าหมายร่วมกันก่อน มีการแบ่งงานกันทำอย่างเห็นได้ชัด ตลอดระยะเวลาในการจัดทำชิ้นงานสมาชิกในกลุ่มมีการพูดคุยกันอยู่ตลอดเวลาทำให้สามารถจัดทำชิ้นงานออกมาจนสำเร็จ

4.2 ทักษะการสื่อสาร

ก่อนการทดลองเมื่อนำนักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน พบว่า ในแต่ละกลุ่มจะมีทั้งคนที่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี และคนที่ไม่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ด้วยความที่แต่ละกลุ่มมีสมาชิกที่ละทิ้งความสามารถและพฤติกรรม ทำให้การสื่อสารของแต่ละกลุ่มเป็นไปด้วยความยากลำบาก แต่หลังจากที่นักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาแล้ว พบว่า นักเรียนแต่ละคนมีพัฒนาการทางด้านการใช้ภาษาดีขึ้นทั้งจากการพูดและการเขียน รวมถึงการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทาง อีกทั้งนักเรียนที่มีความสามารถยังช่วยแนะนำการใช้ภาษาให้กับสมาชิกในกลุ่มจึงทำให้นักเรียนแต่ละคนเกิดการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น

4.3 ทักษะในการปฏิสัมพันธ์

ก่อนการทดลองเมื่อนำนักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน พบว่า สมาชิกในกลุ่มไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำงาน สืบเนื่องมาจากการที่สมาชิกในกลุ่มไม่ได้มีการวางแผนในการทำงานร่วมกันทำให้บรรยากาศในการทำกิจกรรมกลุ่มนั้นเป็นไปด้วยความยากลำบาก แต่หลังจากที่นักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาแล้ว พบว่า สมาชิกในกลุ่มมีความสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้น สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สมาชิกในกลุ่มมีน้ำใจเอื้อเฟื้ออุปถัมภ์การเรียนให้กับเพื่อนในกลุ่ม มีการกล่าวตักเตือนและกล่าวชมเชยกันเมื่อสมาชิกในกลุ่มสามารถทำคะแนนให้กลุ่มได้

4.4 ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

สมาชิกในกลุ่มมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันและต่างไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง เกิดเป็นการทะเลาะวิวาทหรือว่ากล่าวกันด้วยถ้อยคำที่รุนแรง แต่หลังจากที่นักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาแล้ว พบว่า นักเรียนสามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากผู้อื่นได้ แต่ก็ยังมีนักเรียนบางคนที่ยังไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้จนต้องให้ครูเข้าไปไกล่เกลี่ยเรื่องจึงจะยุติลง

4.5 ทักษะการแก้ปัญหา

ก่อนการทดลองเมื่อให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน พบว่า นักเรียนไม่สามารถบริหารเวลาในการทำงานได้ กล่าวคือ ทำงานไม่เสร็จในระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากการขาดการวางแผนการทำงาน สมาชิกในกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือ และไม่ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น นักเรียนไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้ต้องขอให้ครูช่วย แต่หลังจากที่นักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาแล้ว พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถบริหารเวลาในการทำงานได้ดีขึ้น สามารถปรับตัวให้เข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง เมื่อเกิดปัญหาเฉพาะหน้าสมาชิกในกลุ่มสามารถช่วยกันแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา และ
- 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 8 ห้องเรียน รวม 240 คน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 30 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งทางโรงเรียนจัดนักเรียนแต่ละห้องในลักษณะความสามารถ โดยนโยบายของทางโรงเรียนเน้นให้นักเรียนได้มีการสลับห้องทุกปีการศึกษา อาจารย์ประจำชั้นของแต่ละระดับชั้นจะประชุมร่วมกันและช่วยกันจัดนักเรียนให้แต่ละห้องคล่องทั้งความสามารถด้านวิชาการและด้านพฤติกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา จำนวน 16 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติจำนวน 4 แผน ใช้เวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 45 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มแบ่งเป็นการประเมินตนเองและการประเมินโดยผู้อื่น (เพื่อนและครู) แบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ค่าความถี่ ร้อยละ คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการทำงานกลุ่มโดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า ทักษะในการทำงานกลุ่ม

ของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาสูงขึ้น

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มและแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา มีทักษะการทำงานกลุ่มหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษามีการเปลี่ยนแปลงทั้ง 5 ทักษะ โดยทักษะที่พัฒนามากที่สุด คือ ทักษะการวางแผน รองลงมา คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่มหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และเกิดการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มทั้ง 5 ทักษะโดยเฉพาะทักษะการวางแผน ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. นักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่มสูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

1.1 การนำกลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมและคุณลักษณะสำคัญเกี่ยวกับทักษะการทำงานกลุ่มสูงขึ้น

ทักษะการทำงานกลุ่มสามารถพัฒนาได้โดยการที่กลุ่มบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน และทุกคนมีบทบาทในการดำเนินงานของกลุ่มตาม

หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการสื่อสารประสานงานกัน มีการตัดสินใจร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ (กุลชลี ตาลช่วง, 2546; ทิศนา แคมมณี และคณะ, 2545) ซึ่งงานวิจัยนี้ได้มีการนำกลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมและคุณลักษณะสำคัญเกี่ยวกับทักษะการทำงานกลุ่ม เนื่องมาจากกระบวนการทั้ง 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) จัดกลุ่มผู้เรียนโดยละความสามารถ 2) การนำเสนอกรณีศึกษา 3) การสืบค้นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์กรณีศึกษา 4) การอภิปรายในบทบาทฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน 5) การสลับบทบาทในการอภิปรายอีกครั้งหนึ่ง 6) การร่วมกันสรุปเป็นคำตอบ และ 7) การจัดทำกรอบความคิดสรุปผลการเรียนรู้ กระบวนการทั้ง 7 ขั้นตอนนี้ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนมุมมองในการอภิปรายเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยการสลับบทบาทในการอภิปราย ปรับเปลี่ยนทัศนคติและหาข้อสรุปเป็นคำตอบที่ทุกคนยอมรับร่วมกัน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจมุมมองของผู้อื่นมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับวิศรุติ อินทร์เลี้ยง (2558) ที่สรุปว่า การพิพาทเชิงสร้างสรรค์ เป็นการสร้างประเด็นให้นักเรียนสามารถอภิปรายและโต้แย้ง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดหาทางเลือกและการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ เปิดโอกาสให้นักเรียนเตรียมความพร้อมของข้อมูลที่จะนำมาสนับสนุนความคิดเห็นของตน พัฒนานักเรียนให้รู้จักเปิดรับความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Pamela (2000) ที่กล่าวว่า การพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยอธิบายเพิ่มเติมว่า นักเรียนจะต้องรวบรวมข้อมูลและเตรียมความพร้อมของข้อมูลในการสนับสนุนความคิดของตนเอง และพยายามโน้มน้าวให้อีกฝ่ายเห็นด้วยกับความคิดของตนเองโดยใช้เหตุผลมาสนับสนุน

1.2 การนำกรณีศึกษามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมและคุณลักษณะสำคัญเกี่ยวกับทักษะการทำงานกลุ่มสูงขึ้น

การนำกรณีศึกษามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับกลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ช่วยให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลายเหมาะสำหรับการอภิปรายร่วมกัน อีกทั้งการใช้กรณีศึกษาช่วยดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดีเพราะเป็นเรื่องราวของเหตุการณ์จริง ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการศึกษาประสบการณ์ของผู้อื่น ที่สำคัญนักเรียนเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ พงษ์ยุทธ กล้ายุทธ (2552) ที่สรุปประโยชน์ของการสอนโดยใช้กรณีศึกษา ดังนี้

1) การใช้กรณีศึกษามีประสิทธิภาพ เนื่องจากบุคคลได้เรียนรู้จากบทเรียนที่ดีที่สุด การเรียนรู้ที่ดีที่สุดเกิดขึ้นเมื่อเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กรณีศึกษาจัดเป็น “การเรียนรู้เชิงรุก” (Active learning)

2) กรณีศึกษาช่วยสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สร้างทักษะในการตั้งคำถาม การอภิปราย สร้างทักษะในการถกเถียงและการแสดงออก กรณีศึกษาทำให้ความจำกัดทางความคิดในเชิงวิชาการถูกเปิดออก

3) กรณีศึกษาฝึกให้คิดในมุมมองระดับผู้บริหาร การใช้กรณีศึกษาเป็นวิธีการที่เหมาะสม ช่วยให้เกิดการตัดสินใจภายในเวลาที่กำหนดถึงแม้จะมีข้อมูลหรือทฤษฎีที่ไม่สมบูรณ์

4) การใช้กรณีศึกษาในชั้นเรียนช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเชื่อมั่นใจตนเอง เกิดความนับถือ และเกิดการโต้แย้งที่มีคุณภาพ

5) การใช้กรณีศึกษาสร้างกระบวนการเรียนรู้เป็นการเปิดโอกาสให้เห็นว่าปัญหาเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา วิธีการแก้ปัญหา คือ ทำทีละขั้น จากเฉพาะจุดขยายออกไปเป็นวงกว้าง

6) กรณีศึกษาช่วยพัฒนาผู้สอนเพราะเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ ผู้สอนสามารถพบมุมมองใหม่ๆ จากปัญหาเก่าๆ หรือได้ทดสอบผลสรุปเดิมกับปัญหาใหม่ๆ

7) การสอนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นวิธีการที่สนุก ทำให้ผู้เรียนตื่นตัว มีการโต้แย้งกันภายใต้กรณีศึกษา กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพยายามมากขึ้น

นอกจากนี้การใช้กรณียังช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดให้กับนักเรียนทั้งการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ พัฒนาทักษะการสื่อสารเพราะการใช้กรณียังนักเรียนต้องร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน พัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มจากการทำงานร่วมกัน ฝึกให้นักเรียนยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างและเกิดมุมมองใหม่ๆ ในการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับวรรณุช เนตรวิศาลวนิช (2544) ที่กล่าวว่า ข้อดีของกรณีศึกษา คือ นักเรียนได้ฝึกใช้ความสามารถในการคิดตัดสินใจจากเรื่องที่เกิดขึ้นเหมือนจริงหรือใกล้เคียงกับความจริง สามารถนำไปใช้กับสถานการณ์จริงในอนาคตต่อไป และยังเป็นการฝึกการยอมรับความคิดเห็นของกลุ่มซึ่งมีความจำเป็นมากในชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับดร.ณภาพ เพียรจัด (2551) ที่สรุปว่า กรณีศึกษา คือ การเรียนรู้ที่นำเสนอเรื่องราว สื่อ สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น เรียนรู้ได้ดี มีทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้เพื่อประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

กล่าวได้ว่า การใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาช่วยส่งเสริมทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนได้ จากผลการวิเคราะห์และการเปรียบเทียบข้อมูลก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา พบว่า นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มทั้ง 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการวางแผน ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และทักษะการแก้ปัญหา เนื่องมาจากการใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกัน มีการคละความสามารถของนักเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการอภิปรายร่วมกัน เป็นการฝึกให้นักเรียนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การสลับบทบาทในการอภิปรายช่วยให้นักเรียนเข้าใจมุมมองที่แตกต่าง ฝึกการตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่น และร่วมมือกันในการจัดทำชิ้นงานให้แล้วเสร็จในระยะเวลาที่กำหนด อีกทั้งการนำกรณีศึกษามาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา นอกจากนี้การใช้กรณีศึกษายังเป็นการเชื่อมโยงสถานการณ์และประสบการณ์ของนักเรียนเข้าด้วยกัน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่ดีสอดคล้องกับ Davis and Wilcock (2003, อ้างถึงในวรุตน์ อินทฤทธิ์, 2558) ที่กล่าวว่า การใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอนสามารถพัฒนาทักษะต่างๆ ของนักเรียนได้ เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การเรียนรู้ส่วนบุคคล ทักษะการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การจัดการกับเวลา และทักษะการนำเสนอ เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

2. นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มดีขึ้นหลังจากเข้าร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

ทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาทั้ง 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการวางแผน ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และทักษะการแก้ปัญหา เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสังเกตได้จากแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนแต่ละคนมีพัฒนาการดีขึ้นตั้งแต่ครั้งที่ 1 ถึงครั้งที่ 4 โดยผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มในแต่ละทักษะย่อยได้ดังนี้

1) ทักษะการวางแผน ก่อนเริ่มต้นการทำงานสมาชิกในกลุ่มจะมีการพูดคุยปรึกษาเพื่อวางแผนการทำงาน วางกฎ กติกาและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งในขั้นตอนการสืบค้นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์กรณีศึกษา นักเรียนต้องมีการสืบค้นข้อมูลเพื่อเตรียมพร้อมต่อการอภิปรายร่วมกัน หลายกรณีศึกษาต้องสืบค้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ การใช้กรณีศึกษาจึงส่งเสริมให้นักเรียนใช้แหล่งข้อมูลต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ เช่น อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด และการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ และในขั้นตอนการจัดทำกรอบความคิดสังเกตได้ว่าสมาชิกในกลุ่มมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบและแบ่งงานกันทำอย่างเห็นได้ชัด โดยตลอดระยะเวลาในการจัดทำชิ้นงานสมาชิกในกลุ่มมีการพูดคุยปรึกษาและแสดงความคิดเห็นกันอยู่ตลอดเวลา ทำให้สามารถจัดทำชิ้นงานออกมาจนสำเร็จและมีคุณภาพ สอดคล้องกับ Pamela (2000) ที่กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์นั้นมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนักเรียนจะต้องรวบรวมข้อมูล และเตรียมความพร้อมของข้อมูลในการสนับสนุนความคิดของตนเองและโน้มน้าวฝ่ายตรงข้ามให้เห็นด้วยกับความคิดของฝ่ายตนเอง

2) ทักษะการสื่อสาร นักเรียนแต่ละคนมีพัฒนาการทางด้านการใช้ภาษาในการสื่อสารดีขึ้นทั้งการพูดและการเขียนรวมถึงการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทาง เนื่องจากในการจัดกิจกรรมจะต้องมีอภิปรายเกี่ยวกับกรณีศึกษาในบทบาทฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน และการสลับบทบาทในการอภิปรายอีกครั้งหนึ่ง ทำให้นักเรียนได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยให้นักเรียนเข้าใจมุมมองที่แตกต่างของผู้อื่นมากยิ่งขึ้น อีกทั้งนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านภาษายังช่วยแนะนำการใช้ภาษาให้กับสมาชิกในกลุ่มจึงทำให้นักเรียนแต่ละคนเกิดการพัฒนาทักษะการสื่อสารในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ Brook (1992, อ้างถึงใน วิศรุติ อินทร์เลี้ยง, 2558) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีกระบวนการที่สำคัญสามารถพัฒนานักเรียนให้เกิดความรับผิดชอบและให้การช่วยเหลือต่อส่วนรวม เปิดโอกาสให้นักเรียนคิดทางเลือกและการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ จะช่วยให้นักเรียนยอมรับในความล้มเหลวหรือความผิดพลาดของตนเอง

3) ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมสมาชิกในกลุ่มมีความสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้น สามารถปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันได้ มีน้ำใจแบ่งปันอุปกรณ์การเรียน คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการกล่าวชมเชยเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และที่สำคัญ คือ สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้ เนื่องจากในการทำกิจกรรมจะต้องมีการแลกเปลี่ยนมุมมองในการอภิปรายทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจกัน

มากยิ่งขึ้น ซึ่งการนำกรณีศึกษามาใช้จะช่วยให้สมาชิกแต่ละคนสามารถแสดงความคิดเห็นและมุมมองได้อย่างหลากหลาย เนื่องจากกรณีศึกษาไม่มีคำตอบตายตัวว่าคำตอบใดถูกต้อง สมาชิกสามารถแสดงความคิดเห็นได้ทุกคน อีกทั้งการเคยมีประสบการณ์ในลักษณะเดียวกันยังส่งผลให้นักเรียนมีความรู้สึกเป็นพวกพ้องเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สอดคล้องกับวิศรุติ อินทร์เลี้ยง (2558) ที่สรุปว่า การได้ข้อสรุปร่วมกันโดยสมาชิกทุกคนจะต้องยอมรับในข้อสรุปนั้นส่งผลทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกลุ่มและยังช่วยส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองให้กับนักเรียนได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Polman (2010, อ้างถึงในเนตรดาว ใจจันทร์, 2558) ที่กล่าวว่า การพิพาทเชิงสร้างสรรค์ช่วยสร้างสัมพันธเชิงบวกให้แก่บุคคลซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการแก้ปัญหาและการตกลงร่วมกัน กลุ่มต้องประกอบด้วยสมาชิกที่มีความเชื่อมั่นและพยายามที่จะใช้ความสามารถและความรู้เพื่อแสดงให้ผู้อื่นยอมรับเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของคำตอบซึ่งจะทำให้เกิดผลดีที่สุดต่อการทำงานของกลุ่ม บางครั้งสมาชิกอาจมีความคิดเห็น ค่านิยม ความเชื่อที่แตกต่าง ยอมรับในการอธิบายอย่างเปิดกว้างต่อเหตุผล ปัญหา วิธีการแก้ปัญหาเพื่อหาข้อสรุปในการแก้ปัญหาร่วมกัน

4) ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง นักเรียนสามารถบอกได้ว่าสาเหตุของปัญหาความขัดแย้งเกิดจากอะไร และสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการกับปัญหาความขัดแย้งนั้นๆ ได้ นักเรียนยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากผู้อื่นได้ เนื่องมาจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลและการสลับบทบาทในการแสดงความคิดเห็นทำให้นักเรียนเข้าใจผู้อื่นมากยิ่งขึ้น แต่ยังมีนักเรียนบางคนที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ใช้อารมณ์ในการจัดการกับปัญหาจนครุต้องเข้าไปไกล่เกลี่ยเรื่องจึงจะยุติลง สาเหตุเป็นเพราะนักเรียนคนนั้นยังไม่สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้เท่าที่ควรจึงแสดงกิริยาจากที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อนออกมา สอดคล้องกับวิศรุติ อินทร์เลี้ยง (2558) ที่กล่าวว่า การพิพาทเชิงสร้างสรรค์ คือ การที่ความคิดเห็นของบุคคลไม่ตรงกันจนเกิดความขัดแย้งขึ้นและการยุติความขัดแย้งที่เกิดขึ้นโดยค้นหาวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายได้รับประโยชน์และหาทางออกร่วมกัน อีกทั้งการใช้กรณีศึกษาช่วยให้นักเรียนเข้าใจมุมมองของผู้อื่นมากยิ่งขึ้น ซึ่งข้อดีของกรณีศึกษา คือ นักเรียนได้ฝึกใช้ความสามารถในการคิดตัดสินใจจากเรื่องที่สร้างขึ้นเหมือนจริงหรือใกล้เคียงกับความจริง สามารถนำไปใช้กับสถานการณ์จริงในอนาคตต่อไป และยังเป็นการฝึกการยอมรับความคิดเห็นของกลุ่มซึ่งมีความจำเป็นมากในชีวิตจริง (วรรณุช เนตรวิศาลวนิช, 2544)

5) ทักษะการแก้ปัญหา นักเรียนส่วนใหญ่จัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นเองได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริหารเวลาในการทำงาน การปรับตัวให้เข้ากับสมาชิกในกลุ่ม การเปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง เมื่อเกิดปัญหาเฉพาะหน้าสมาชิกในกลุ่มสามารถช่วยกันแก้ปัญหาาร่วมกันได้ เนื่องจากในการทำกิจกรรมมักจะมีปัญหาเกิดขึ้นอยู่เสมอ สมาชิกในกลุ่มต้องช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับ Daniels and Asa Cajander (2010) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญในด้านของการสร้างประเด็นปัญหาให้นักเรียนสามารถอภิปรายและโต้แย้ง สร้างกระบวนการที่จะเข้าใจปัญหาที่ซับซ้อน นักเรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะในการสร้างสรรค์และการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหา อีกทั้งการใช้กรณีศึกษา ยังเป็นการฝึกให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการคิดเพื่อแก้ปัญหา เพราะแต่ละกรณีศึกษาสามารถจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดแก้ปัญหาอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ Cliff (1999) ที่กล่าวว่า การใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอนสามารถทำได้ เนื่องจากช่วยให้นักเรียนเกิดการระลึกได้ (recall) เกี่ยวกับความรู้ที่ได้เรียนมาจากห้องปฏิบัติการมาใช้อย่างมีเหตุผล โดยกรณีศึกษาช่วยให้นักเรียนเกิดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เกิดทักษะการคิด การวินิจฉัย ทำให้เกิดการรับรู้ความสำคัญของมนุษย์ รวมทั้งได้เรียนรู้ในเรื่องที่เป็นจริงและสภาพปัญหาจริง

จากการศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา โดยพิจารณาพฤติกรรมที่เกี่ยวกับทักษะการทำงานกลุ่มทั้ง 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการวางแผน ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และทักษะการแก้ปัญหานั้น พบว่า นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มทั้ง 5 ทักษะ โดยเฉพาะทักษะการวางแผน เนื่องจากในการทำกิจกรรมโดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษานั้น นักเรียนต้องมีการวางแผนร่วมกัน เพื่อแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการอภิปราย รวมถึงการจัดทำใบงานเพื่อให้แล้วเสร็จในระยะเวลาที่ครูกำหนดทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการวางแผนอย่างต่อเนื่อง และผู้วิจัยสังเกตได้ว่า นักเรียนกลุ่มใดที่มีการวางแผนในการทำงานเป็นอย่างดีจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการทำงานทั้งในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการจัดทำใบงาน ซึ่งสอดคล้องกับนิพิฐพร โกลลิตติศักดิ์ (2553) ที่กล่าวว่า การวางแผนริเริ่มความคิดให้แก่กลุ่มเป็นการเสนอหรือช่วยวางระเบียบในการทำงาน ทำความเข้าใจในจุดประสงค์ของงานและระบุงานที่ต้องทำ ทำให้งานประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดของ Pamela (2000) ที่กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้

แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์นั้นมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนักเรียนจะต้องรวบรวมข้อมูล และเตรียมความพร้อมของข้อมูลในการสนับสนุนความคิดของตนเองและโน้มน้าวฝ่ายตรงข้ามให้เห็นด้วยกับความคิดของฝ่ายตนเอง อีกทั้งในช่วงกลางของการทดลองมีการทำกิจกรรมกลุ่มเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมติจากนิทานที่สมาชิกในกลุ่มช่วยกันแต่งขึ้นมาจากจินตนาการ ทำให้สมาชิกในกลุ่มได้ฝึกการวางแผน การสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง และการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ส่วนทักษะที่พัฒนาน้อยที่สุด คือ ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เนื่องจากนักเรียนบางคนไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้จึงทำให้หลายครั้งเกิดการทะเลาะกันภายในกลุ่มเพราะความคิดเห็นไม่ตรงกันและไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่าง สอดคล้องกับแนวคิดของ Wiftenbaum, et al. (2010, อ้างถึงในเนตรดาว ใจจันทร์, 2558) ที่กล่าวว่า การแสดงออกของทีม (Team Performance) ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายองค์ประกอบ เป็นการแสดงออกถึงความร่วมมือของสมาชิกในกลุ่ม การทำงานเป็นทีมมีอิทธิพลมากต่อการขับเคลื่อนการทำงานให้สำเร็จขององค์กร โดยเฉพาะคุณลักษณะเฉพาะตัวของสมาชิกในทีม ซึ่งจะช่วยทำนายผลที่เกิดขึ้นในอนาคตของทีมได้ ผู้วิจัยแก้ปัญหานี้โดยการให้สมาชิกในกลุ่มนั้นแสดงความคิดเห็นที่มีเหตุผลที่ละคนจนสุดท้ายสามารถยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นได้จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาสามารถช่วยส่งเสริมทักษะการทำงานกลุ่มของผู้เรียน ประถมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. บทบาทของครูและนักเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

เนื่องจากการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มต่างปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของตน มีการตัดสินใจร่วมกันเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี และคณะ (2545) และกุลชลี ตาลช่วง (2546) ที่ได้ให้ความหมายของทักษะการทำงานกลุ่มไปในทิศทางเดียวกันว่า ทักษะการทำงานกลุ่ม หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน และทุกคนมีบทบาทในการดำเนินงานของกลุ่มตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการสื่อสารประสานงานกัน มีการตัดสินใจร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้น การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากนักเรียนทุกคนในการเป็นสมาชิกที่

ดีภายในกลุ่ม ร่วมกันวางแผนการทำงานเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ ใช้ทักษะการสื่อสารเพื่อสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจได้ถูกต้อง ช่วยกันหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งภายในกลุ่ม เป็นสมาชิกที่ดีภายในกลุ่มโดยไม่สร้างปัญหาหรือความเดือดร้อน ช่วยกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ระหว่างการทำกิจกรรมร่วมกัน อีกทั้งช่วยกันตักเตือนสมาชิกในกลุ่มที่ทำผิดหรือกล่าวชื่นชมสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนให้โอกาสสมาชิกในกลุ่มในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ดังตัวอย่างสถานการณ์ต่อไปนี้

สถานการณ์ที่ 1 (การทดลองครั้งที่ 7)

“สมาชิกในกลุ่ม 1 ประกอบด้วย นักเรียนชาย 4 คน นักเรียนหญิง 2 คน ในขณะที่ทำขั้นตอนที่ 6 การร่วมกันสรุปเป็นคำตอบหลังจากการสลับบทบาทในการอภิปรายเรียบร้อยแล้ว ปรากฏว่า กลุ่ม 1 ไม่สามารถสรุปคำตอบของกลุ่มได้ เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มมีความคิดเห็นที่ต่างกันและมีจำนวนเสียงเท่ากันทำให้ใช้เวลาในขั้นตอนที่ 6 ค่อนข้างนานเพราะต่างฝ่ายต่างไม่ยอมกัน จนสุดท้ายสมาชิกในกลุ่มคนหนึ่งเสนอวิธีการแก้ปัญหานี้ด้วยการให้ทั้ง 2 ฝ่ายเป่ายิงฉุบ ฝ่ายที่เป่ายิงฉุบชนะมากที่สุดจะได้เป็นคนกำหนดคำตอบของกลุ่ม ซึ่งวิธีนี้สามารถทำให้กลุ่ม 1 สรุปคำตอบพร้อมจัดทำใบงานเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียนได้”

จากสถานการณ์ที่ 1 พบว่า สมาชิกในกลุ่ม 1 มีทักษะในการแก้ปัญหาได้ดีโดยที่สมาชิกในกลุ่มไม่ต้องทะเลาะกัน อีกทั้งสมาชิกในกลุ่มทุกคนยังยอมรับผลการตัดสินที่เกิดขึ้น ถือเป็นกาให้เกิดเกียรติและเคารพซึ่งกันและกัน จนทำให้กลุ่มของตนเองสามารถจัดทำใบงานให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดได้

สถานการณ์ที่ 2 (การทดลองครั้งที่ 16)

“สมาชิกในกลุ่ม 5 ประกอบด้วยนักเรียนชาย 3 คน นักเรียนหญิง 3 คน นักเรียนชาย 1 ใน 3 ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม นอกจากจะทำการก่อกวนการทำงานในกลุ่มแล้วนักเรียนชายคนดังกล่าวยังไปก่อกวนการทำงานของกลุ่มอื่น ทำให้สมาชิกในกลุ่ม 5 และกลุ่มอื่นไม่พอใจจนต้องมาฟ้องครูเพื่อขอให้ครูช่วยจัดการนักเรียนชายคนดังกล่าว แต่ครูลองให้สมาชิกในกลุ่ม 5 ช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ผลปรากฏว่า สมาชิกในกลุ่ม 5 ช่วยกันตักเตือนพร้อมกับให้โอกาสนักเรียนชายคนดังกล่าวด้วยการมอบหมายงานที่นักเรียนชายถนัด นั่นคือ การวาดรูปตกแต่งเพื่อให้ใบงานมีสีสันมากยิ่งขึ้น”

จากสถานการณ์ที่ 2 พบว่า สมาชิกในกลุ่ม 5 มีทักษะการแก้ปัญหาดีขึ้น สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเองที่ไม่พอในสมาชิกในกลุ่มได้ อีกทั้งยังพร้อมที่จะให้โอกาสนักเรียนชายคนดังกล่าวได้ปรับปรุงตัวและเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มด้วย นอกจากนี้สมาชิกในกลุ่มยังมีทักษะการสื่อสารที่ดีสามารถใช้คำพูด การแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางที่ดี ทำให้นักเรียนชายคนดังกล่าวพร้อมที่จะปรับปรุงตัวและเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มได้

นอกจากนี้การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มครั้งนี้จะไม่สำเร็จถ้าขาดบุคคลที่สำคัญ นั่นคือ ครู เพราะครู คือ คนที่ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ อีกทั้งยังเป็นผู้เสาะหากรณีศึกษาที่เหมาะสมกับนักเรียน สามารถนำมาอภิปรายด้วยคำตอบที่หลากหลายได้ นอกจากนี้ครูยังเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน คอยสอดส่องดูพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างการทำกิจกรรมเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หลายครั้งที่ครูช่วยแนะนำวิธีแก้ปัญหาให้กับนักเรียน คอยให้กำลังใจ และยังคงช่วยควบคุมเวลาเพื่อให้นักเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างราบรื่น ดังตัวอย่างสถานการณ์ต่อไปนี้

สถานการณ์ที่ 1 (การทดลองครั้งที่ 5)

“สมาชิกในกลุ่ม 3 ประกอบด้วย นักเรียนชาย 3 คน นักเรียนหญิง 3 คน ในขณะที่ทำขั้นตอนที่ 6 การร่วมกันสรุปเป็นคำตอบหลังจากการสลับบทบาทในการอภิปรายเรียบร้อยแล้ว ปรากฏว่า กลุ่ม 3 ไม่สามารถสรุปคำตอบของกลุ่มได้ เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มมีความคิดเห็นที่ต่างกันและมีจำนวนเสียงเท่ากันทำให้ใช้เวลาในขั้นตอนที่ 6 ค่อนข้างนานเพราะต่างฝ่ายต่างไม่ยอมกันและเมื่อสังเกตดูแล้วเห็นว่าสมาชิกในกลุ่มเริ่มใช้ถ้อยคำที่รุนแรง เริ่มแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางที่ไม่เหมาะสม ครูจึงเข้าไปช่วยโดยการผลัดให้พูดอธิบายเหตุผลทีละคน ในขณะที่เพื่อนกำลังพูดห้ามใครพูดแทรก สลับกันพูดจนครบทุกคน ทำให้

จากสถานการณ์ที่ 1 พบว่า ครูมีบทบาทสำคัญมากในการจัดการชั้นเรียนเพราะเมื่อเกิดปัญหาคนที่ไม่มองเห็นปัญหาชัดเจนมากที่สุด คือ ครูผู้สอน และครูต้องหาวิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างรวดเร็วและยุติธรรมกับนักเรียนทุกคน อีกทั้งครูต้องฝึกให้นักเรียนรู้จักให้เกียรติผู้อื่นโดยการไม่พูดแทรกขณะที่เพื่อนกำลังพูดอยู่ ฝึกให้นักเรียนรู้จักเคารพความคิดของผู้อื่น และยอมรับเหตุผลที่น่าเชื่อถือมากที่สุด

สถานการณ์ที่ 2 (การทดลองครั้งที่ 9)

“ในห้องเรียนมีเด็กชาย ก ที่ต้องกินยาทุกวันเช้าและกลางวัน เพื่อให้สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้ วันใดที่เด็กชาย ก ไม่ได้กินยา เขาจะอยู่ไม่นิ่งหรือบางทีก็ไม่สนใจการเรียน นั่งเหม่อหรือฟุบนอนกับโต๊ะ และในการทดลองครั้งที่ 9 พบว่า วันนั้นเด็กชาย ก ไม่ได้กินยามา แต่เขาสามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้อย่างดี หลังจากที่ทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อย ระหว่างที่ครูกำลังปล่อยให้เด็กเรียนเข้าแถวเพื่อที่จะไปเรียนวิชาต่อไป เด็กชาย ก เดินมาหาครู และบอกว่า ‘กิจกรรมวันนี้สนุกมาก เมื่อไหร่จะมีอีก อยากทำกิจกรรมนี้ทุกวันเลย’ พูดเสร็จ

จากสถานการณ์ที่ 2 พบว่า บทบาทของครูนอกจากจะคอยดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และคอยหาวิธีแก้ปัญหาให้นักเรียนแล้ว ครูยังเป็นผู้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม อีกทั้งยังต้องหากรณีศึกษาที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน และให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษาคณิตศึกษานั้น ๆ

จากที่กล่าวมาเห็นได้ว่า ครูและนักเรียนล้วนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม หากขาดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไปจะทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ การจัดกิจกรรมโดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาจึงต้องอาศัยความร่วมมือทั้งจากครูและจากนักเรียน เพราะครูมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนประสบความสำเร็จ ครูต้องมีการเตรียมความพร้อมในการจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้และสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ อีกทั้งต้องอธิบายวิธีการทำกิจกรรมให้ชัดเจนและเข้าใจง่าย เนื่องจากเป็นกลวิธีการสอนแบบใหม่ที่นักเรียนยังไม่เคยได้รับประสบการณ์มาก่อน คอยดูแลและให้นักเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่นและเกิดการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ส่วนนักเรียนมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การทำกิจกรรมประสบความสำเร็จเพราะหากไม่มีนักเรียนกิจกรรมการเรียนรู้ก็จะไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้น ทั้งครูและนักเรียนล้วนมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม สอดคล้องกับ สันติ บุญภิรมย์ (2557) ที่กล่าวว่า หากครูมีการเตรียมพร้อมที่ดีจะเอื้อให้นักเรียนได้ฝึกฝนและได้รับการพัฒนาศักยภาพได้เต็มอัตรภาพพร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของครูให้เต็มศักยภาพทั้งสองฝ่าย

4. การจัดกลุ่มส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานร่วมกัน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มนักเรียนโดยละทิ้งความสามารถและพฤติกรรม แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ใน 1 กลุ่มมีทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงจำนวนใกล้เคียงกัน แต่เนื่องจากจำนวนนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง ทำให้ผู้วิจัยจัดกลุ่มได้ดังนี้

กลุ่ม 1 ประกอบด้วย นักเรียนชาย 4 คน นักเรียนหญิง 2 คน

กลุ่ม 2 ประกอบด้วย นักเรียนชาย 3 คน นักเรียนหญิง 3 คน

กลุ่ม 3 ประกอบด้วย นักเรียนชาย 3 คน นักเรียนหญิง 3 คน

กลุ่ม 4 ประกอบด้วย นักเรียนชาย 4 คน นักเรียนหญิง 2 คน

กลุ่ม 5 ประกอบด้วย นักเรียนชาย 3 คน นักเรียนหญิง 3 คน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา พบว่า การจัดกลุ่มโดยละความสามารถ พฤติกรรม และเพศ ส่งผลให้นักเรียนสามารถ แลกเปลี่ยนมุมมองความคิดเห็นได้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากนักเรียนมีมุมมองที่แตกต่างกันในบางเรื่อง ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์ส่งผลให้การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการ แบ่งปันประสบการณ์มีความหลากหลาย แต่ในบางครั้งการมีจำนวนนักเรียนชายมากกว่านักเรียน หญิงจะส่งผลให้เกิดความลำเอียงเพราะนักเรียนมักจะเข้าข้างกันเอง ดังนั้น การจัดกลุ่มควรจัดให้ ละทิ้งความสามารถและพฤติกรรม รวมถึงจำนวนนักเรียนชายและนักเรียนหญิงใกล้เคียงกันมากที่สุด สอดคล้องกับ Johnson and Johnson (1974, อ้างถึงใน ทิศนา แชนมณี, 2557) ที่อธิบาย ถึงรูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning) ที่มีการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน ไม่ว่าจะเป็น กระบวนการเรียนการสอนแบบจิ๊กซอร์ (Jigsaw) กระบวนการเรียน การสอนของรูปแบบที.เอ.ไอ (TAI หรือ Team Assisted Individualization) หรือกระบวนการ เรียนการสอนของรูปแบบที.จี.ที (TGT หรือ Team Games Tournament) ล้วนเป็นรูปแบบการ เรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและ ความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะทางสังคมต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า จำนวนกลุ่มและจำนวนสมาชิกในกลุ่มมีความสำคัญต่อการทำกิจกรรม เพราะถ้ามีจำนวนสมาชิก ในกลุ่มน้อยเกินไปจะทำให้ความคิดเห็นไม่มีความหลากหลายและนักเรียนไม่เกิดการพัฒนา ในทางตรงกันข้ามถ้ามีจำนวนสมาชิกในกลุ่มมากเกินไปจะทำให้สมาชิกบางคนไม่ได้แสดงความ

คิดเห็นอีกทั้งยังใช้เวลาในการทำกิจกรรมมาก ดังนั้น การทำกิจกรรมต้องคำนึงถึงจำนวนกลุ่มและจำนวนสมาชิกในกลุ่มเป็นสิ่งสำคัญ สอดคล้องกับ ทิศนา แชมมณี และคณะ (2528) ที่กล่าวว่า ขนาดของกลุ่มที่พอเหมาะจะช่วยให้การทำงานเป็นไปด้วยดี ควรเป็นกลุ่มขนาดเล็กประมาณ 5-15 คน โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนดขนาดของกลุ่มให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง กิจกรรม และอุปกรณ์เป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับ Cohen (1980) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อทักษะการทำงานกลุ่มมี 5 ประการ ดังนี้ 1) ขนาดของกลุ่ม 2) การกระจายทรัพยากรหรือความเชี่ยวชาญภายในกลุ่ม 3) ความยุ่งยากหรือความแปรผันของงานที่จะต้องทำ 4) ความกดดันในเรื่องเวลา 5) ระดับความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ซึ่งปัจจัยทั้ง 5 ประการ ถือว่ามีความสำคัญและเหมาะสมกับสภาพงานที่แตกต่างกันออกไป เช่น ขนาดของกลุ่มอาจไม่เท่ากัน คือ กลุ่มใหญ่ อาจจะเหมาะสำหรับงานที่เป็นระเบียบแบบแผนแน่นอน แต่กลุ่มขนาดเล็กอาจจะเหมาะกับงานที่ต้องอาศัยการคิด เป็นต้น และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยให้นักเรียนอยู่กลุ่มเดิมตลอดระยะเวลาการทดลอง ส่งผลให้เมื่อทำการทดลองเสร็จสิ้นสมาชิกในกลุ่มมีความสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้น สามารถทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายร่วมกัน มีการวางแผนก่อนการทำงาน สามารถสื่อสารเข้าใจได้ตรงกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รู้จักควบคุมอารมณ์ไม่ถือสาหรือโกรธสมาชิกในกลุ่มเพราะรู้จักนิสัยใจคอกันมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเมื่อเกิดปัญหาสมาชิกทุกคนในกลุ่มต่างมีส่วนร่วมในการช่วยกันหาทางแก้ สอดคล้องกับ Johnson and Johnson (1994, อ้างถึงใน ทิศนา แชมมณี, 2557) ที่อธิบายถึงประเภทของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบที่ 1 คือ กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ (formal cooperative learning groups) คือ กลุ่มที่ครูจัดขึ้นโดยการวางแผน จัดระเบียบ กฎเกณฑ์ วิธีการ และเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมมือกันเรียนรู้สาระต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจจะเป็นหลาย ๆ ชั่วโมงติดต่อกัน หรือหลายสัปดาห์ติดต่อกันจนกระทั่งนักเรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำกลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ไปปรับใช้ควรมีการกำหนดเวลาในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน เช่น ขั้นตอนในการอภิปรายในบทบาทฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน และขั้นตอนการสลับบทบาทในการอภิปรายอีกครั้งหนึ่ง ทั้งสองขั้นตอนนี้ครูควรกำหนดเวลาให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้นักเรียนใช้เวลาในการอภิปรายมากเกินไป และคอยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะทำการอภิปรายว่าสามารถควบคุมตนเองและใช้เหตุผลในการอภิปรายอยู่หรือไม่

2. การเลือกใช้กรณีศึกษา ควรเลือกใช้กรณีศึกษาที่เหมาะสมกับนักเรียนเพื่อให้ง่ายต่อการเชื่อมโยงเนื้อหาของกรณีศึกษาเข้ากับประสบการณ์ของนักเรียน เช่น กรณีศึกษาเกี่ยวกับครอบครัว เพื่อน โรงเรียน เป็นต้น และครูควรศึกษาเกี่ยวกับกรณีศึกษาที่เลือกมาใช้ให้ละเอียดก่อนที่จะนำมาเสนอแก่นักเรียน เพราะเนื้อหาในข่าวอาจจะไม่ชัดเจนครูต้องอธิบายเพิ่มเติม

3. การเลือกใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 4 แผน ให้พิจารณาตามความเหมาะสม อาจจะใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา หากพิจารณาเห็นว่านักเรียนให้ความสนใจหรือความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมที่จัดขึ้นน้อยลง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำกลวิธีการพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาไปทดลองต่อยอดกับเนื้อหาวิชาอื่นๆ โดยเลือกใช้กรณีศึกษาที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน รวมถึงความพร้อมของอุปกรณ์และสถานที่เพื่อให้ได้ผลการทดลองที่แตกต่างกันออกไป

2. ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาสามารถพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนได้ โดยครูสามารถนำกลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาไปศึกษาตัวแปรตามอื่นๆ เช่น ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งเพราะในการวิจัยครั้งนี้ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้งเป็นทักษะที่พัฒนาน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังมีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการทำงานอย่างรวมพลัง ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะอาชีพและทักษะการใช้ชีวิต และทักษะการใช้

ชีวิตในวัฒนธรรมข้ามชาติ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาความเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21

3. ควรนำกลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ร่วมกับสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น นิทานวรรณคดี ฯลฯ เพื่อความหลากหลายและความน่าสนใจในการทำกิจกรรม

4. การใช้กรณีศึกษาควรมีความหลากหลายมากกว่านี้ นอกเหนือจากสื่อออนไลน์และเนื้อหาข่าวในอินเทอร์เน็ต เช่น หนังสือพิมพ์ รายการโทรทัศน์ ฯลฯ

5. การจัดกลุ่มควรจัดให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีจำนวนเท่ากัน เพื่อให้การอภิปรายการในการตัดสินใจเป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กมลรัตน์ หล้าสุริยวงษ์. (2527). *จิตวิทยาสังคมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กุลชลี ตาลช่วง. (2546). *การพัฒนาวิธีการประเมินการปฏิบัติงานกลุ่ม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณางค์ คำณูเอนก. (2544). *ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบรมนิวาส กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จินตนา กิจบำรุง. (2545). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย และศึกษาทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้และวิธีสอนตามคู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดनुชา สลิวังศ์. (2555). *ต่อการศึกษาวิจารณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดรณภ เพียรจัด. (2551). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี และคณะ. (2522). *คู่มือการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เล่ม 1*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี และคณะ. (2528). *การพัฒนารูปแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา*. รายงานผลการวิจัย ทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี และคณะ. (2536). *ช่วยครูฝึกประชาธิปไตยให้แก่เด็ก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี และคณะ. (2545). *กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: นิชนินแอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.

นคร พันธุ์ณรงค์. (2549). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการเรียนรู้อย่างมีความสุข.

Retrieved from <http://www.yupparaj.ac.th/education/topic102.doc>

นฤมล จันทร์สุขวงศ์. (2551). การวิจัยและพัฒนาแผนกิจกรรมโครงการที่ประยุกต์ใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานกลุ่มและคุณภาพผลงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิตยา โสรีกุล. (2547). ผลการใช้การสอนแนะแนวในการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาบนเว็บที่มีต่อการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีรูปแบบการคิดต่างกัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิพนธ์ จิตต์ภักดี. (2528). การพัฒนาทีมงานให้มีประสิทธิภาพ. สารพัฒนาหลักสูตร, 43(8), 3-7.

นิพัทธ์พร โกลมกิตติศักดิ์. (2553). การวิเคราะห์ผลของกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานกลุ่ม และการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: การทดลองแบบบอยนุกรมเวลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นุชนารถ ชุกกลิ่น. (2552). ผลของการใช้กิจกรรมอภิปรายแบบผสมผสานและกระดานสนทนาในการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เนตรดาว ใจจันทร์. (2558). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการพิพาทเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างเสริมความเป็นพลเมืองในประชาคมอาเซียน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยนเรศวร.

แน่นน้อย ประชานกุล. (2548). การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการทำงานกลุ่ม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยการบูรณาการแบบร่วมแรงผสมผสานใจกับการสอนตามปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ประเสริฐ ตันสกุล และคณะ. (2538). ยุทธศาสตร์การฝึกอบรมทักษะชีวิต: เอดส์ศึกษาแนวใหม่สำหรับประเทศไทย. ม.ป.พ.

ปรียา สมพีช. (2556). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้กรณีศึกษาตามแนวโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนาการคิดไตร่ตรองและการตัดสินใจเชิงจริยธรรมวิชาชีพสู่มวลชนสำหรับนักศึกษาปริญญาโทบริหารธุรกิจ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปิยะนันท์ บุญโพธิ์. (2554). การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยใช้การสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิกซอร์ร่วมกับผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ระดับประถม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปิยาพร ถาวรเศรษฐ์. (2546). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวกับการทำโครงการกับทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร.
- พงษ์ยุทธ กล้ายุทธ. (2552). กรณีศึกษากับการพัฒนาการเรียนการสอน (Case study and Teaching & Learning Development). วารสารพัฒนาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยรังสิต, 3(1), 60-65.
- พรรณพิศ วาณิชยการ. (2535). การทำงานแบบกลุ่ม. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ วันมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2547). ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี: ปิณณรัชต์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วรรณุช เนตรวิศาลวนิช. (2544). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือแบบกรณีศึกษาเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับพยาบาลวิชาชีพ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์. (2554). ทักษะแห่งอนาคตใหม่การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: Openworlds.
- วรุตน์ อินทฤทธิ์. (2558). ผลของการเรียนการสอนสังคมศึกษาโดยใช้วิธีการศึกษาที่มีต่อมโนทัศน์ประชาธิปไตยและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิศรุต อินทร์เลี้ยง. (2558). การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมยศ นาวิการ. (2523). การบริหารงานสถานการณณ์. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สันติ บุญภิรมย์. (2557). การบริหารจัดการในห้องเรียน (Classroom Management). กรุงเทพฯ: ทริปป์เพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2558). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ฉบับราชบัณฑิตยสภา*.

กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลเจียฮั่ว.

สุนันทา เลานันทน์. (2549). *การสร้างทีมงาน*. กรุงเทพมหานคร: แอนด์เมสติเกอร์แอนด์ดีไซน์.

สุวิทย์ เกษมสุข. (2560). *การเปรียบเทียบพัฒนาการทักษะการทำงานกลุ่มและคุณภาพผลงานของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับข้อมูลย้อนกลับจากการประเมินหลายแหล่งที่แตกต่างกัน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิทย์ หิรัญยกานต์ และคณะ. (2540). *พจนานุกรมศัพท์การศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัท ไอคิวบุ๊คเซ็นเตอร์ จำกัด.

โสภณ ปาพจน์. (2521). *การพัฒนาองค์กร*. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.

อภิญา สิงห์สมบัติ. (2545). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยและศึกษาทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้และวิธีสอนตามแนวคู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภาษาอังกฤษ

Baxter, P., & Jack, S. (2008). *Qualitative case study methodology: Study design and implementation for novice researchers*. *The Qualitative Report*, 13(4), 544-559.

Brooke, S. L. (2006). *Using the case method to teach online classes: Promoting socratic dialogue and critical thinking skills*. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 18(2), 142-149.

Button, L. (1974). *Developmental Group Work with Adolescent*. London: University of London Press.

Cannon-Bower, J. A., Tannenbaum, S. I., Salas, E., & Volpe, C. E. (1995). *Defining competencies and establishing team training requirement*. In R. A. Guzzo & E. Salas (Eds.), *Team Effectiveness and Decision Making in Organizations*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Cliff, W. H. (1999). *How to write a good case in human anatomy and physiology*. Retrieved from <http://www.faculty.niagara.edu/bcliff/hapcswri.html>

Cohen, A. R. (1980). *Effective Behavior in Organization*. Illinois: Richard D. Irwin Inc.

- Cresswell, J. (2002). *Research design : Qualitative, quantitative and mixed method approaches*. London: Sage.
- Daniels, M., & Asa Cajander. (2010). *Constructive controversy as a way to create “True Collaboration” In An Open Ended Group Project Setting*. 12th Australian Computing Education Conference (ACE 2010), n.p.
- Harling, K. (2002). *An overview of case study*. Retrieved from https://www.farmfoundation.org/news/articlefiles/1028-1_harling.pdf
- Hastie, C. R., Fahy, K. M., Parratt, J. A., & Grace, S. (2016). *Midwifery students experience of teamwork projects involving mark-related peer feedback*. *Women Birth*, 29(3), 252-259.
- Herreid, C. F. (1999). *What makes up a case?* Retrieved from <http://www.research.sdm.buffalo.edu/case/goodcase.asp>
- Hybels, S., & Weaver, R. L. (1979). *Speech Communication*. New York: D. Van Nostrand Company.
- J. H. Bickford, I. (2011). *A comparative analysis of guiding discussions surrounding controversial and unresolved topics*. *Easter Education Journal*, 40(1), 33-47.
- Johnson, D. W., & Johnson, F. P. (1982). *Joining together: Group Theory and Group Skills*. New Jersey: Prentice Hall.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1989). *Cooperation and competition: Theory and research*. Edina. MN: Interaction Book Company.
- Kantar, L. D. (2013). *Demystifying instructional innovation: The case of teaching with case studies*. *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning*, 13(2), 101-115.
- Karl, A. S. (2013). *Constructive controversy in engineering undergraduate, masters, doctorate, and professional*. Retrieved from http://personal.cege.umm.edu/smith/docs/Smith-Matusovich-ZhoConstructive_Controversy_Engineering_Education-2013.pdf
- Keith, J. (2013). *What is constructive controversy*. Retrieved from http://www.mindtools.com/pages/article/newTMC_71.htm
- Mcmahon, M., Luca, J., & John, C. (2007). *A Self-Assessment Tool to Help Learners Develop Teamwork Skills*. Research online. Cowan University.

- Nembhard, V., & Edmonson. (2012). *Teamwork identified in meta-analysis*. Retrieved from <http://www.aacu.org>
- Pamela, S. R. (2000). *Constructive controversy: A new approach to designing team projects*. *Business Communication Quarterly*, 65(1), 55-61.
- Romanowski, M. H. (2009). *Teaching using case studies*. From Qatar University. Retrieved from http://www.qu.edu.qa/offices/ofid/presentation_Spring2009/1_Teaching_Using_Case_studies_1.pdf
- Stanford University. (1994). *Speaking of teaching*. *STANFORD UNIVERSITY NEWSLETTER ON TEACHING*, 5(2), 1-4.
- University of Wisconsin – Stout. (2018). *Rubric for Assessment of Team Working Skills*. Retrieved from <http://web.cse.ohio-state.edu/~soundarajan.1/abet/DIRASSMNT/teamworkRubric.html>
- Yin, R. K. (1994). *Case study research design and methods*. London: SAGE Publication.

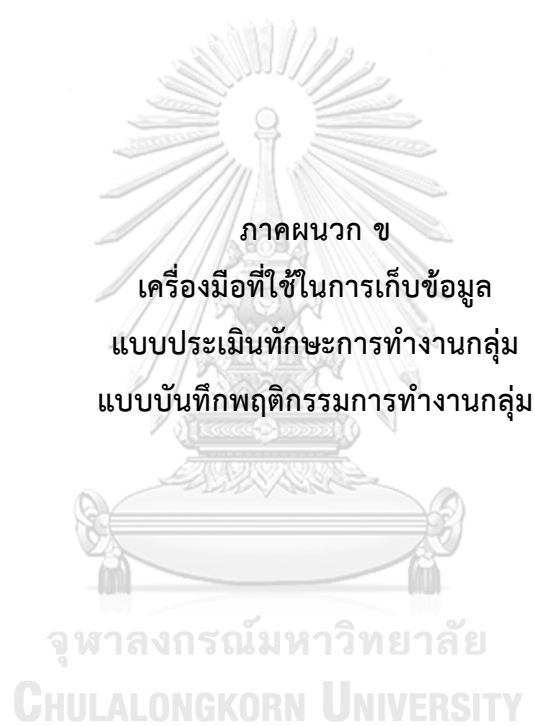

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สันติ สุขสัถย์	อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
อาจารย์ ดร.ดวงใจ สีเขียว	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน (ประถมศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร.กิริติ คุวานนท์	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน (ประถมศึกษา) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นักเรียนประเมิน

แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

ผู้ประเมิน.....ชั้น..... เลขที่..... ครั้งที่.....

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดแล้วพิจารณาว่าพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของสมาชิกในกลุ่มเป็นอย่างไร โดยใส่หมายเลข 1-5 ลงในช่องของสมาชิกแต่ละคนที่ปฏิบัติจริง

5	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ทักษะการทำงานกลุ่ม	พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5 .....
ทักษะการวางแผน	1. การวางแผน กติกา ภายในกลุ่ม					
	2. กำหนดจุดประสงค์ ชี้แจงเป้าหมาย					
	3. การจัดลำดับความสำคัญของงาน					
	4. การมอบหมายงาน					
ทักษะการสื่อสาร	5. พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย					
	6. ตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ					
	7. สามารถจับใจความสำคัญได้					
	8. แสดงออกทางภาษาและท่าทางอย่างเหมาะสม					
ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	9. กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม					
	10. มีความเอื้อเฟื้ออุปถัมภ์ในการทำงาน					
	11. ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม					
	12. สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม					

ทักษะ การทำงาน กลุ่ม	พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5 .....
ทักษะ การแก้ปัญหา ความขัดแย้ง	13. บอกปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น จากการทำงานร่วมกันได้					
	14. วิเคราะห์หาสาเหตุ					
	15. ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่ เกิดขึ้น					
	16. ควบคุมอารมณ์ตนเองได้					
ทักษะ การแก้ปัญหา	17. การบริหารเวลา					
	18. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า					
	19. การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์					
	20. ความอดทน					
รวม						

ครูประเมิน

แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

ครูผู้ประเมิน..... ครั้งที่.....

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดแล้วพิจารณาว่าพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของสมาชิกในกลุ่มเป็นอย่างไร โดยใส่หมายเลข 1-5 ลงในช่องของสมาชิกแต่ละคนที่ปฏิบัติจริง

5	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ทักษะการทำงานกลุ่ม	พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6 .....
ทักษะการวางแผน	1. การวางแผน กติกา ภายในกลุ่ม						
	2. กำหนดจุดประสงค์ ชี้แจงเป้าหมาย						
	3. การจัดลำดับความสำคัญของงาน						
	4. การมอบหมายงาน						
ทักษะการสื่อสาร	5. พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย						
	6. ตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ						
	7. สามารถจับใจความสำคัญได้						
	8. แสดงออกทางภาษาและท่าทางอย่างเหมาะสม						
ทักษะในการปฏิสัมพันธ์	9. กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม						
	10. มีความเอื้อเฟื้ออุปถัมภ์ในการทำงาน						
	11. ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม						

	12. สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม						
ทักษะ การทำงาน กลุ่ม	พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6 .....
ทักษะ การ แก้ปัญหา ความขัดแย้ง	13. บอกปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกันได้						
	14. วิเคราะห์หาสาเหตุ						
	15. ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น						
	16. ควบคุมอารมณ์ตนเองได้						
ทักษะ การ แก้ปัญหา	17. การบริหารเวลา						
	18. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า						
	19. การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์						
	20. ความอดทน						
	รวม						

แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

ประเมินตนเอง

ผู้ประเมิน.....ชั้น..... เลขที่..... ครั้งที่.....

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดแล้วพิจารณาว่าพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของตนเองเป็นอย่างไร โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติจริงของนักเรียน

ข้อ	รายการประเมิน	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1	ฉันวางแผนการทำงานร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม				
2	ฉันสามารถจัดการงานของตนเองได้				
3	ฉันทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด				
4	ฉันสามารถจัดลำดับความสำคัญได้				
5	ฉันสามารถพูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย				
6	ฉันตั้งใจฟังทุกครั้งเวลามีคนพูด				
7	ฉันมีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น				
8	ฉันสามารถจับใจความสำคัญได้				
9	ฉันมีความสุขทุกครั้งเมื่อทำงานกลุ่ม				
10	ฉันยินดีช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม				
11	ฉันรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ				
12	ฉันชอบให้กำลังสมาชิกในกลุ่ม				
13	ทุกครั้งที่มีความขัดแย้งฉันจะเป็นคนไกล่เกลี่ย				
14	ฉันยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง				
15	ฉันสามารถควบคุมอารมณ์ได้				
16	ฉันใส่ใจความรู้สึกของสมาชิกในกลุ่ม				
17	ฉันจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดระหว่างการทำงานได้				
18	ฉันสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้				
19	ฉันมีความพยายามในการทำงาน				
20	ฉันมีความอดทน				

แบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ครูผู้ประเมิน.....ครั้งที่.....วันที่.....

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดแล้วพิจารณาว่าพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนแต่ละคนเป็นอย่างไร โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของนักเรียนแต่ละคนที่ปฏิบัติจริงพร้อมทั้งระบุข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

- 3 หมายถึง มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับมาก (4 – 5 ครั้ง/คาบ)
- 2 หมายถึง มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง (2 – 3 ครั้ง/คาบ)
- 1 หมายถึง มีพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับน้อย (0 – 1 ครั้ง/คาบ)

เลขที่		รายการประเมิน												
		วาง กฎ กติกา ภายในกลุ่ม	กำหนด จุดประสงค์ และชี้แจง เป้าหมาย	พูดสื่อสาร ให้ผู้อื่น เข้าใจได้ง่าย	แสดงออก ทางภาษา และท่าทาง ได้อย่าง เหมาะสม	กล่าวชมเชย สมาชิก ในกลุ่ม	สร้าง บรรยากาศ ที่ดีให้แก่ กลุ่ม	บอกปัญหา ความ ขัดแย้งที่ เกิดขึ้น	ช่วยกัน แก้ปัญหา ความ ขัดแย้ง	การบริหาร จัดการเวลา	การ แก้ปัญหา เฉพาะหน้า			
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1														
ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม														

รายการประเมิน																						
เลขที่	วาง ภูมิ กายใน กลุ่ม	กำหนด จุดประสงค์ และชี้แจง เป้าหมาย	พูดคุย ให้ผู้ เข้าใจ ได้ง่าย	แสดงออก ทางภาษา และท่าทาง ได้อย่าง เหมาะสม	กล่าวชมเชย สมาชิก ในกลุ่ม	สร้าง บรรยากาศ ที่ดีให้แก่ กลุ่ม	บอกปัญหา ความ ขัดแย้งที่ เกิดขึ้น	ช่วยกัน แก้ปัญหา ความ ขัดแย้ง	การบริหาร จัดการเวลา	การ แก้ปัญหา เฉพาะหน้า												
											3	2	1									
26																						
ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม																						
27																						
ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม																						
28																						
ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม																						
29																						
ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม																						
30																						
ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม																						

ทักษะการทำงานกลุ่ม	รายการประเมิน	พฤติกรรม
ทักษะการวางแผน	<ol style="list-style-type: none"> 1. วางกฎ กติกา ภายในกลุ่ม 2. กำหนดจุดประสงค์ และชี้แจงเป้าหมาย 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 การวางแผนในกลุ่ม 1.2 การสร้างข้อตกลง 2.1 การปรึกษาเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหา 2.2 การมอบหมายหน้าที่
ทักษะการสื่อสาร	<ol style="list-style-type: none"> 3. พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย 4. แสดงออกทางภาษาและท่าทางได้อย่างเหมาะสม 	<ol style="list-style-type: none"> 3.1 ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับบุคคล 3.2 พูดชัดเจน ไม่วกวน 4.1 ตั้งใจฟังขณะที่เพื่อนพูด 4.2 ไม่พูดแทรก ไม่ล้อเลียน
ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์	<ol style="list-style-type: none"> 5. กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม 6. สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม 	<ol style="list-style-type: none"> 5.1 ปรบมือให้กำลังใจเพื่อน 5.2 ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง 6.1 คอยช่วยเหลือเพื่อน 6.2 แบนเป็นอุปการณ์การเรียนรู้
ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	<ol style="list-style-type: none"> 7. บอกปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น 8. ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้ง 	<ol style="list-style-type: none"> 7.1 เห็นปัญหาความขัดแย้ง 7.2 บอกปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น 8.1 ตรวจสอบสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง 8.2 ดำเนินการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้เหตุผล
ทักษะการแก้ปัญหา	<ol style="list-style-type: none"> 9. การบริหารจัดการเวลา 10. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า 	<ol style="list-style-type: none"> 9.1 ใช้เวลาในการทำกิจกรรมอย่างคุ้มค่า 9.2 ทำงานเสร็จในระยะเวลาที่กำหนด 10.1 ปรับตัวเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ 10.2 จัดการปัญหาเฉพาะหน้าได้ภายใต้เงื่อนไขที่จำกัด

โครงสร้าง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

จำนวน 16 คาบ

เนื้อหา	จำนวนคาบ
วรรณคดีลำนํ้า	4
1. น้องวิน ขอทานงานวัดชลบุรี	1
2. เด็กชายที่หายไปพร้อมกับชายที่คล้ายพระสงฆ์	1
3. แก๊งงานบวช บุกสนามสอบ GAT-PAT	1
4. ลุงวิศวะยิงหนุ่ม 17	1
ทักษะการทำงานกลุ่ม	5
5. ภารกิจช่วยชีวิต 13 หมูป่าติดถ้ำหลวง	1
6. สื่อสารผิด ชีวิตเปลี่ยน	1
7. ปมเพื่อนบ้านทะเลาะกันเพราะเปิดเพลงเสียงดัง	1
8. เสียงระฆัง ข้างห้อง	1
9. วิฤติพลาสติกโลก	1
จากวรรณกรรมสู่การแสดง	4
*** 10. นิทานดินได้	1
11. ร่วมด้วยช่วยคิด	1
12. ดาราหน้าห้อง (1)	1
13. ดาราหน้าห้อง (2)	1
วรรณคดีลำนํ้า	2
14. ประเพณีบุญบั้งไฟกับตำนานบูชาพญาแถนขอนแก่น	1
15. ลูกเสือ เรียนไปทำไม	1
ทักษะการทำงานกลุ่ม	5
16. มหาอุทกภัย ปี 2554	1
17. การกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์	1
18. หนุ่มโวยเพื่อนบ้านตัดเหล็กเสียงดัง	1
19. ทะเลาะเรื่องหมู	1
20. 48 ชั่วโมง เล่นเกมส์ไม่ขยับ	1
รวม 20 คาบ	

หมายเหตุ *** จากวรรณกรรมสู่การแสดง เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้เปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ กระตุ้นความสนใจของนักเรียน จำนวน 4 แผน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์พิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

แผน 1

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 1

กรณีศึกษา เรื่อง น้องวิน ขอทานงานวัดชลบุรี

เวลา 1 คาบ (45 นาที)

วันที่.....

สาระสำคัญ ข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีลำนำ บทที่ 1 (2) ที่สอนให้เป็นคนรอบคอบ ไม่ควรไวใจคนแปลกหน้า และไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต

วัตถุประสงค์ 1. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่ศึกษาได้

2. นักเรียนสามารถอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในกลุ่มได้

3. นักเรียนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

สื่อ/อุปกรณ์ 1. หนังสือวรรณคดีลำนำ 2. คลิปวิดีโอกรณีศึกษา เรื่อง น้องวิน ขอทานงานวัดชลบุรี 3. เนื้อหาข่าว 4. ไอแพด 5. ใบงาน

กลยุทธ์พิพาทเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
1. การจัดกลุ่มผู้เรียน โดยคณะกรรมการ สามารถ	1.1 ครูจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คนโดยคณะ ความสามารถทั้งเก่ง กลาง อ่อน มีทั้ง นักเรียนชายและนักเรียนหญิง	- ดำเนินการจัดกลุ่มให้ นักเรียน - คอยดูแลความเรียบร้อย ของนักเรียนขณะจัดกลุ่ม	- ดำเนินการเข้ากลุ่ม ตามที่ครูจัดไว้	ทักษะการสื่อสาร - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย ทักษะในการปฏิบัติสัมพันธ์ - สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม

กลยุทธ์พัฒนาเชิง สร้างสรรค ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
2. การนำเสนอ กรณีศึกษา	<p>2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวน ข้อคิดที่ได้จากการกรณีศึกษา นำ ตอน การผจญภัยของสุตศักร ตอนที่ 2 ที่ สอนว่าไม่ควรไวใจคนแปลกหน้าให้เป็น คนรอบคอบ และไม่ประมาทในการ ดำเนินชีวิต</p> <p>2.2 ให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ กรณีศึกษา เรื่อง “น้องวิน ขอทานงนวัตชลบุรี”</p> <p>2.3 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่องราวที่เกิดขึ้นตามลำดับเหตุการณ์ จริง</p> <p>2.4 ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถาม เกี่ยวกับเรื่องของน้องวิน เพื่อระบุ ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นว่ามีสาเหตุมา จากอะไร และจะแก้ปัญหานี้อย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ดูแลให้นักเรียนทุกคน ตั้งใจดูคลิปวิดีโอที่ครูเปิด ให้ดู - คอยช่วยเหลือนักเรียน ในการสรุปเรื่องราว - คอยกระตุ้นให้นักเรียน ช่วยกันตั้งคำถามเพื่อระบุ ประเด็นปัญหา - ประเมินทักษะการ ทำงานกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ดูคลิปวิดีโอที่ครูเปิด - ร่วมกันสรุปเรื่องราว - เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม 	<p>ทักษะการสื่อสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ - สามารถจับใจความสำคัญได้ - แสดงออกทางภาษาและท่าทาง อย่างเหมาะสม <p>ทักษะการวางแผน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวางแผน กติกา ภายในกลุ่ม - กำหนดจุดประสงค์ ที่แจ้งเป้าหมาย - การจัดลำดับความสำคัญของงาน - การมอบหมายงาน

กลยุทธ์พัฒนาเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
3. การวิเคราะห์ กรณีศึกษา	3.1 สมาชิกในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นต่อวิธีการแก้ปัญหา จากนั้นให้เลือกวิธีการแก้ปัญหา 2 วิธีและให้สมาชิกในกลุ่มแบ่งคนออกเป็น 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายเสนอและฝ่ายคัดค้าน 3.2 นักเรียนศึกษาเอกสารเพิ่มเติมจากไอแพด และนำเสนอรายละเอียดของข่าวที่ครูแจ้งให้เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์กรณีศึกษา	- คอยดูแลความเรียบร้อยในการแบ่งสมาชิกในกลุ่มเป็นฝ่ายเสนอและฝ่ายคัดค้าน - เตรียมเนื้อหาข่าวและไอแพดให้กับนักเรียน - คอยชี้แนะแนวทางการศึกษาข้อมูล - ประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม	- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มย่อยเพื่อสืบค้นข้อมูลหาเหตุผลสนับสนุนการวิเคราะห์หาสาเหตุและวิธีการป้องกันและแก้ไข	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ - กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม - มีความเอื้อเฟื้ออุปการะในการทำงาน - ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม - สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม
4. การอภิปรายใน บทบาทฝ่ายเสนอและ ฝ่ายคัดค้าน	4.1 สมาชิกในกลุ่มทั้งสองฝ่ายนำเสนอในบทบาทฝ่ายเสนอและฝ่ายคัดค้าน แสดงความคิดเห็น ร่วมกันอภิปรายหาสาเหตุและระบุวิธีการแก้ไขและป้องกัน	- สังเกตบรรยากาศการอภิปรายของแต่ละกลุ่ม - คอยควบคุมเวลาในการอภิปราย - ประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม	- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มย่อย โดยนำเสนอสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นประกอบการตัดสินใจ	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง - บอกถึงปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน - วิเคราะห์หาสาเหตุ - ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น - ควบคุมอารมณ์ตนเองได้

กลยุทธ์พัฒนาเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
5. การสลับบทบาทในการ อภิปรายอีกครั้งหนึ่ง	5.1 สมาชิกในกลุ่มสลับบทบาทในการ อภิปราย จากฝ่ายเสนอเป็นฝ่ายค้าน จาก ฝ่ายค้านเป็นฝ่ายเสนอ	- สังกศัตร์วิทยาการ อภิปรายของแต่ละกลุ่ม - คอยควบคุมเวลาในการ อภิปราย - ประเมินทักษะการทำงาน กลุ่ม	- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มย่อย สลับบทบาทในอภิปราย และการแสดงความคิดเห็น	<p>ทักษะการสื่อสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ - สามารถจับใจความสำคัญได้ - แสดงออกทางภาษาและท่าทางอย่างเหมาะสม <p>ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - บอกถึงปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน - วิเคราะห์สาเหตุ - ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น - ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ <p>ทักษะการสื่อสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ - สามารถจับใจความสำคัญได้

กลยุทธ์พัฒนาเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
6. การร่วมกันสรุปเป็น คำตอบ	6.1 สมาชิกในกลุ่มทั้งสองฝ่ายร่วมกัน หาข้อสรุปเพื่อตอบคำถาม โดย พิจารณาว่าเหตุผลของฝ่ายใด น่าเชื่อถือมากที่สุด	- สังเกตบรรยายภาคการ หาข้อสรุปของแต่ละกลุ่ม - คอยควบคุมเวลาในการ หาข้อสรุป - ประเมินทักษะการ ทำงานกลุ่ม	- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อร่วมกันสรุปวิธีการที่ เหมาะสมที่สุด	- แสดงออกทางภาษาและท่าทาง อย่างเหมาะสม ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง - บอกถึงปัญหาความขัดแย้งที่ เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน - วิเคราะห์สาเหตุ - ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่ เกิดขึ้น - ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ ทักษะการสื่อสาร - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ตั้งใจฟังผู้อื่นอยู่เสมอ - สามารถจับใจความสำคัญได้ - แสดงออกทางภาษาและท่าทาง อย่างเหมาะสม

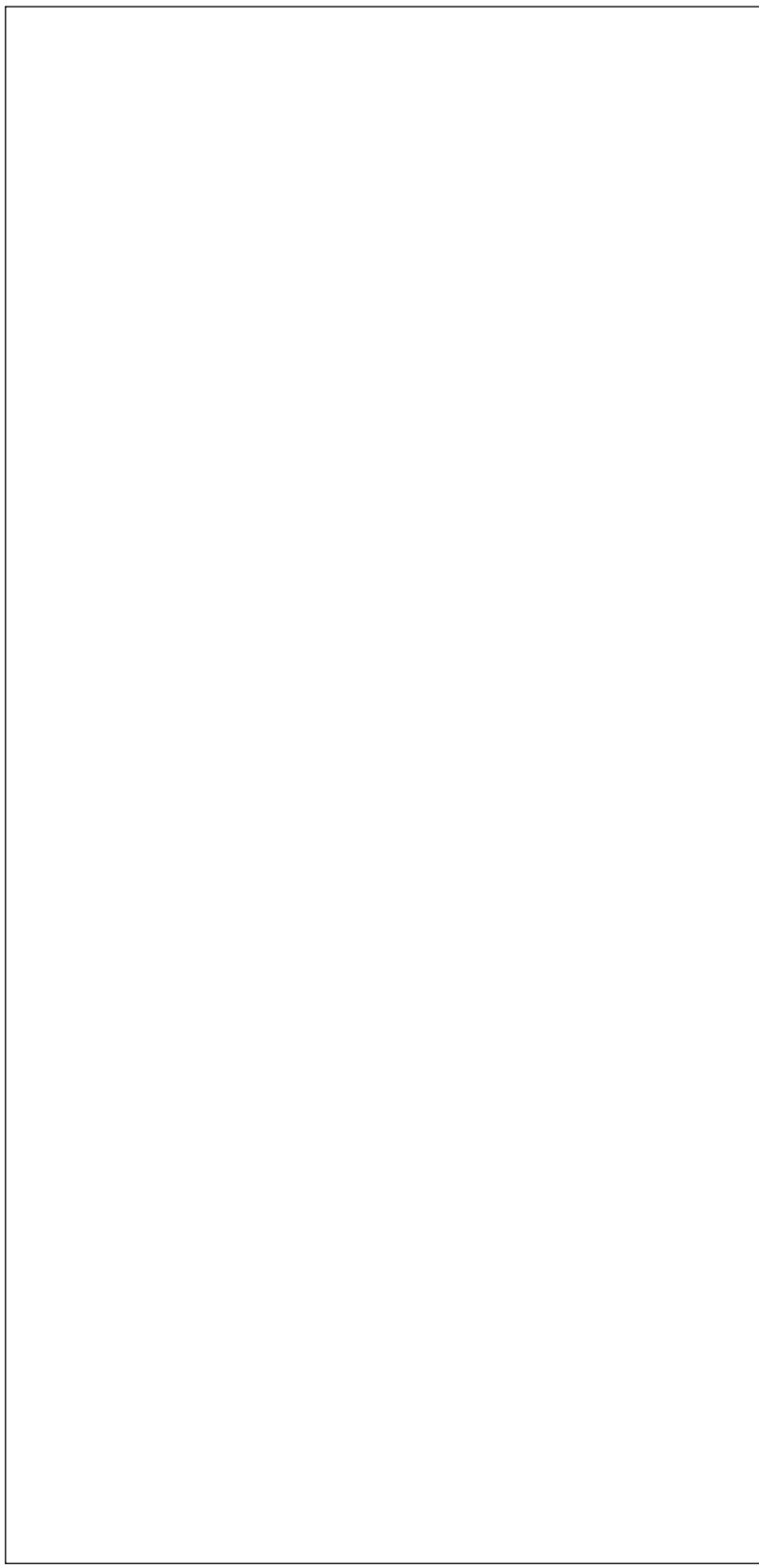
กลยุทธ์ที่พาทางเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
7. การจัดทำกรอบ ความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้	7.1 สมาชิกในกลุ่มช่วยกันจัดทำกรอบ ความคิดจากใบงานที่ครูแจกให้ สรุปล คำตอบที่ได้เพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน ต่อไป 7.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ ได้จากการทำงานกิจกรรม	- สังเกตบรรยายภาคการ จัดทำกรอบความคิดของ แต่ละกลุ่ม - คอยควบคุมเวลา - ประเมินทักษะการทำงาน กลุ่ม	- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อจัดทำกรอบความคิด นำเสนอแนวทาง ประกอบการจัดสินใจ	ทักษะการวางแผน - การจัดลำดับความสำคัญของงาน - การมอบหมายงาน ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ - มีความเอื้อเฟื้ออุปการะในในการทำงาน - ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม - สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม ทักษะการแก้ปัญหา - การบริหารเวลา - การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า - การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ - ความอดทน

การประเมินผล 1. สังเกตการตอบคำถาม 2. การตรวจใบงาน 3. สังเกตการทำงาน

ใบงานที่ 1 เรื่อง น้องวิน ขอทานงานวัดชลบุรี

กลุ่มที่ .....

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันจัดทำกรอบความคิดสรุปสาเหตุ วิธีการแก้ไขและป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นจากเรื่อง น้องวิน ขอทานงานวัดชลบุรี

ญาติร่ำไห้แทบขาดใจ นาทิพบหลานเป็นขบวนการงานวัดชลบุรี

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2561 อาสาจราจรสัสดีหีบ ได้รับแจ้งจากพลเมืองระหว่างเดินตรวจความเรียบร้อยในงานวัดสัสดีหีบ อ.สัสดีหีบ จ.ชลบุรี พบเด็กเดินขอเงินผู้ที่มาทำบุญและท่องเที่ยวในงานวัดสัสดีหีบ จึงเข้าตรวจสอบ จากการสอบถามเด็กผู้ชาย เล่าว่าจริงๆ แล้วตนอยู่กรุงเทพฯ แต่มีคนพามา ทิวข้าว คิดถึงยาย และไม่ได้นักข้าวมา 3 วันแล้ว จึงสอบถามต่อและเหลือบไปเห็นชายคนหนึ่งท่าทางมีพิรุณ ก่อนที่เด็กจะชี้ไปที่ชายคนนั้นระบุว่าเป็นคนพามา เจ้าหน้าที่จึงเดินเข้าไปจะสอบถามแต่ชายดังกล่าวไหวตัวทันและวิ่งหนีเจ้าหน้าที่จึงวิ่งตามไปจับได้ หลังเห็นเงินมุมบริเวณซอยข้างธนาคารกสิกรไทยในตลาดสัสดีหีบ อยู่ไม่ไกลจากงานวัด ทราบชื่อต่อมาว่า นายสมศักดิ์ หรือ โก๊ะ อายุ 22 ปี พร้อมกับจับส่งพนักงานสอบสวน สภ.สัสดีหีบ และประสานงานแจ้งให้ญาติเด็กที่อยูกรงเทพฯ กระทั่งวันต่อมา ญาติของหนูน้อยเดินทางมาพบพนักงานสอบสวนที่ สภ.สัสดีหีบ พร้อมกับเล่าให้ฟังว่า เด็กชายคนดังกล่าวคือ น้องวิน อายุ 9 ปี ก่อนจะหายตัวไปได้ไปเล่นเกมส์ที่ร้านเกมแห่งหนึ่งใกล้ๆ กับบ้านพัก และหายไปได้ตั้งแต่วันที่ 10.00 น. ของวันที่ 7 พฤษภาคม ได้รับแจ้งจาก นายสุรศักดิ์ กำเพชร หัวหน้าชุดอาสาจราจรสัสดีหีบว่า พบหลานชายอยู่ในสภาพอิตโรย เมื่อตัวมอมแมมเดินขอเงินผู้ที่มาท่องเที่ยวในงานวัดสัสดีหีบ จึงได้เข้าสอบถามและขอเบาะแสเพื่อติดตามให้ทราบ เด็กชายเล่าให้ฟังว่า ก่อนเกิดเหตุ นายโก๊ะ ได้เข้ามาถามตนที่ร้านเกมว่าอยากไปเที่ยวหรือไม่ ตนก็บอกว่ายากไป แล้วนายโก๊ะก็พาออกมานั่งรถมาลงที่ พืชขยา พามาเล่นน้ำทะเล และได้พามาที่วัดสัสดีหีบ กำลังจัดงานประจำปีอยู่ ตนบอกว่าหิวและอยากกลับบ้านแล้ว เพราะคิดถึงยาย แต่นายโก๊ะบอกว่ามีเงินและให้ตนเองเดินขอเงินกับผู้ที่มาท่องเที่ยว กระทั่งมาพบกับเจ้าหน้าที่อาสาฯ พ.ต.ต.ธนา วิเศษชัย สว.สส.สภ.สัสดีหีบ เปิดเผยว่า หลังรับแจ้งเหตุได้นำผู้ถูกกล่าวหามาสอบสวน และได้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ส.น.บ.บางซื่อ มารับตัว นายสมศักดิ์ฯ เพื่อสอบสวนหาสาเหตุและดำเนินคดีต่อไป

แหล่งที่มาข้อมูล : สมนึก เชื้อสมุก PCTV / สัสดีหีบแชนแนลออนไลน์

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กรณีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

แผน 2

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 1

กรณีศึกษา เรื่อง เด็กชายที่หายไปพร้อมกับชายที่คล้ายพระสงฆ์

เวลา 1 คาบ (45 นาที)

วันที่.....

สาระสำคัญ ข้อคิดที่ได้จากรรณคดีลำนำ บทที่ 1 (2) ที่สอนให้เป็นคนรอบคอบ ไม่ควรไวใจคนแปลกหน้า และไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต

- วัตถุประสงค์**
1. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่ศึกษาได้
  2. นักเรียนสามารถอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในกลุ่มได้
  3. นักเรียนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

สื่อ/อุปกรณ์ 1. หนังสือวรรณคดีลำนำ 2. คลิปวิดีโอกรณีศึกษา เรื่อง เด็กชายที่หายไปพร้อมกับชายที่คล้ายพระสงฆ์ 3. เนื้อหาข่าว 4. ไอแพด 5. ใบงาน

กรณีพิพาทเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
1. การจัดกลุ่มผู้เรียน โดยละความสามารถ	กิจกรรม 1.1 ครูจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คนโดยละ ความสามารถทั้งเก่ง กลาง อ่อน มี ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	บทบาทครู - ดำเนินการจัดกลุ่มให้ นักเรียน	บทบาทผู้เรียน - ดำเนินการเข้ากลุ่ม ตามที่ครูจัดไว้	ทักษะการสื่อสาร - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ - สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม

กลยุทธ์พิพาทเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
		<ul style="list-style-type: none"> - คอยดูแลความเรียบร้อยของนักเรียนขณะจัดกลุ่ม 		
2. การนำเสนอ กรณีศึกษา	<p>2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีลำนำ ตอน การผจญภัยของสุตศุสาคกร ตอนที่ 2 ที่สอนว่าไม่ควรไว้ใจคนแปลกหน้า ให้เป็นคนรอบคอบ และไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต</p> <p>2.2 ให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอกรณีศึกษา เรื่อง “เด็กชายที่หายไปพร้อมกับชายที่คล้ายพระสงฆ์”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ดูแลให้นักเรียนทุกคนตั้งใจดูคลิปวิดีโอที่ครูเปิดให้ดู - คอยช่วยเหลือนักเรียนในการสรุปเรื่องราว - คอยกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามเพื่อระบุประเด็นปัญหา - ประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ดูคลิปวิดีโอที่ครูเปิด - ร่วมกันสรุปเรื่องราว - เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม 	<p>ทักษะการสื่อสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ตั้งใจฟังผู้อื่นจนทนายอยู่เสมอ - สามารถจับใจความสำคัญได้ - แสดงออกทางภาษาและท่าทางอย่างเหมาะสม <p>ทักษะการวางแผน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวางแผน กติกา ภายในกลุ่ม - กำหนดจุดประสงค์ ชัดเจน เป้าหมาย

กลวิธีพิพาทเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
	<p>2.3 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องราวที่เกิดขึ้นตามลำดับเหตุการณ์จริง</p> <p>2.4 ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้น เพื่อระบุประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นว่ามีสาเหตุมาจากอะไร และจะแก้ปัญหานี้อย่างไร</p>			<p>- การจัดลำดับความสำคัญของงาน</p> <p>- การมอบหมายงาน</p>
3. การวิเคราะห์กรณีศึกษา	<p>3.1 สมาชิกในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นต่อวิธีการแก้ปัญหา จากนั้นให้เลือกวิธีการแก้ปัญหา 2 วิธีและให้สมาชิกในกลุ่มแบ่งคน</p>	<p>- คอยดูแลความเรียบร้อยในการแบ่งสมาชิกในกลุ่มเป็นฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน</p>	<p>- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มย่อยเพื่อสืบค้นข้อมูลหาเหตุผลสนับสนุนการวิเคราะห์ที่หาสาเหตุและ</p>	<p>ทักษะในการปฏิสัมพันธ์</p> <p>- กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม</p> <p>- มีความเอื้อเฟื้ออุปการะในการทำงาน</p> <p>- ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม</p>

กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
	<p>ออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน</p> <p>3.2 นักเรียนศึกษาเอกสารเพิ่มเติมจากไอแพด และเนื้อหารายละเอียดของข่าวที่ครูแจกให้เพื่อนมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์กรณีศึกษา</p>	<p>- เตรียมเนื้อหาข่าวและไอแพดให้กับนักเรียน</p> <p>- คอยชี้แนะแนวทางการศึกษาข้อมูล</p> <p>- ประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม</p>	<p>วิธีการป้องกันและแก้ไข</p>	<p>- สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม</p>
4. การอภิปรายในบทบาทฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน	<p>4.1 สมาชิกในกลุ่มทั้งสองฝ่ายนำเสนอในบทบาทฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน แสดงความคิดเห็น ร่วมกันอภิปรายหาสาเหตุ และระบุวิธีการแก้ไขและป้องกัน</p>	<p>- สังเกตบรรยากาศการอภิปรายของแต่ละกลุ่ม</p> <p>- คอยควบคุมเวลาในการอภิปราย</p> <p>- ประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม</p>	<p>- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มย่อย โดยนำเสนอสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับ การแสดงความคิดเห็น</p> <p>ประกอบ การตัดสินใจ</p>	<p>ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง</p> <p>- บอกถึงปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน</p> <p>- วิเคราะห์หาสาเหตุ</p> <p>- ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น</p> <p>- ควบคุมอารมณ์ตนเองได้</p>

กลยุทธ์พิพาทเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
5. การสลับบทบาทใน การอภิปรายอีกครั้ง หนึ่ง	5.1 สมาชิกในกลุ่มสลับบทบาทใน การอภิปราย จากฝ่ายเสนอเป็นฝ่าย ค้าน จากฝ่ายค้านเป็นฝ่ายเสนอ	- ส่งเกิดบรรยายภาคการ อภิปรายของแต่ละกลุ่ม - คอยควบคุมเวลาใน การอภิปราย - ประเมินทักษะการ ทำงานกลุ่ม	- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ย่อย สลับบทบาทใน อภิปรายและการแสดง ความคิดเห็น	ทักษะการสื่อสาร - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ตั้งใจฟังผู้อื่นจนพอใจ - สามารถจับใจความสำคัญได้ - แสดงออกทางภาษาและท่าทาง อย่างเหมาะสม ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง - บอกถึงปัญหาความขัดแย้งที่ เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน - วิเคราะห์หาสาเหตุ - ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่ เกิดขึ้น - ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ ทักษะการสื่อสาร - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย

กลยุทธ์พิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
				<ul style="list-style-type: none"> - ตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ - สามารถจับใจความสำคัญได้ - แสดงออกทางภาษาและท่าทางอย่างเหมาะสม
6. การร่วมกันสรุปเป็นคำตอบ	6.1 สมาชิกในกลุ่มทั้งสองฝ่ายร่วมกันหาข้อสรุปเพื่อตอบคำถาม โดยพิจารณาว่าเหตุผลของฝ่ายใดน่าเชื่อถือมากที่สุด	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตบรรยายภาคการศึกษาข้อสรุปของแต่ละกลุ่ม - คอยควบคุมเวลาในการหาข้อสรุป - ประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเพื่อร่วมกันสรุปวิธีการที่เหมาะสมที่สุด 	<p>ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - บอกถึงปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน - วิเคราะห์สาเหตุ - ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น - ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ <p>ทักษะการสื่อสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ - สามารถจับใจความสำคัญได้

กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
7. การจัดทำกรอบความคิดสรุปผลการเรียนรู้	7.1 สมาชิกในกลุ่มช่วยกันจัดทำกรอบความคิดจากใบงานที่ครูแจกให้สรุปคำตอบที่ได้เพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียนต่อไป 7.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม	- สังเกตบรรยากาศการจัดทำกรอบความคิดของแต่ละกลุ่ม - คอยควบคุมเวลา - ประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม	- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเพื่อจัดทำกรอบความคิดนำเสนอแนวทางประกอบการตัดสินใจ	- แสดงออกทางภาษาและท่าทางอย่างเหมาะสม ทักษะการวางแผน - การจัดลำดับความสำคัญของงาน - การมอบหมายงาน ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ - มีความเอื้อเฟื้ออุปถัมภ์ในการทำงาน - ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม - สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม ทักษะการแก้ปัญหา - การบริหารเวลา - การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า - การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ - ความอดทน

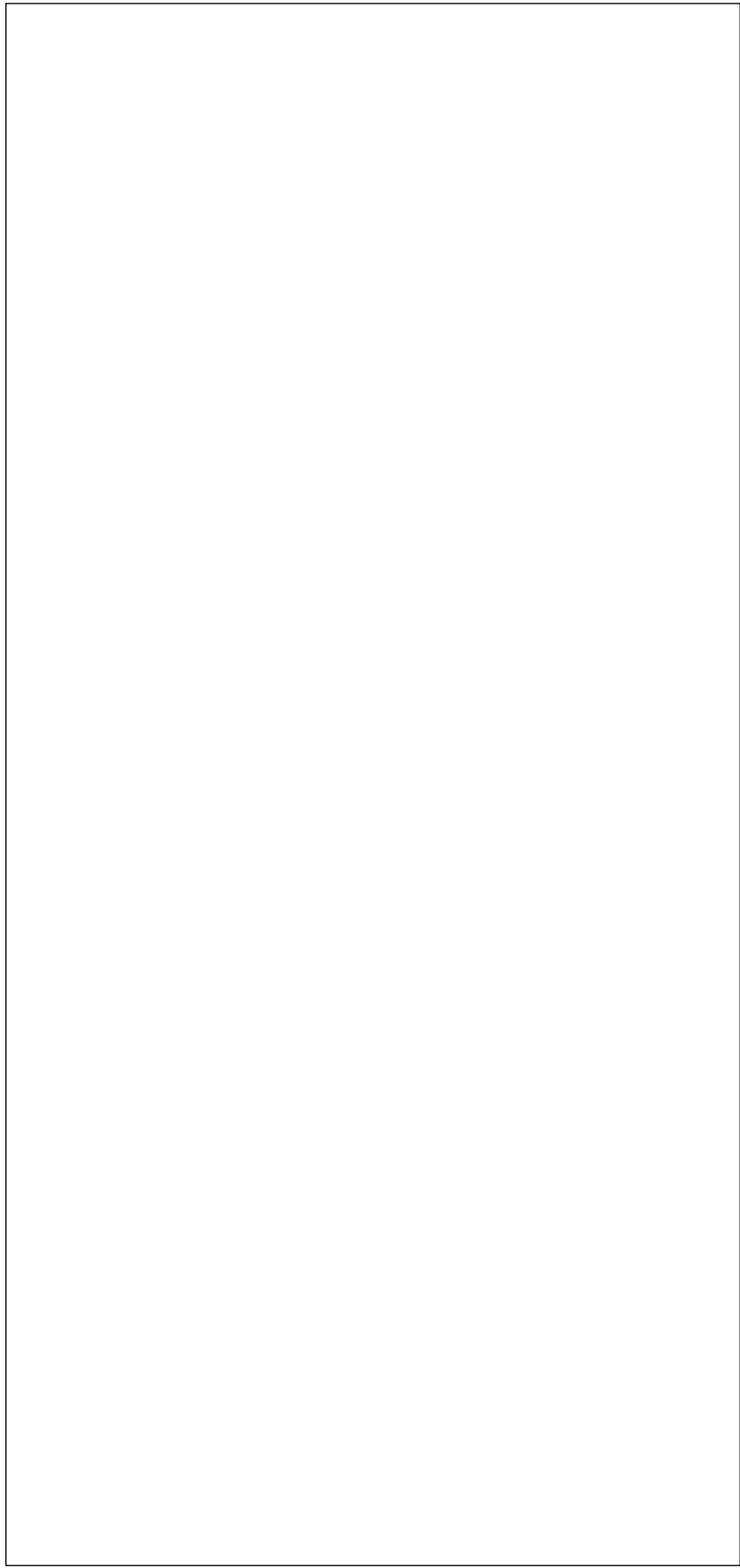
การประเมินผล 1. สังเกตการตอบคำถาม 2. การตรวจใบงาน 3. สังเกตการทำงาน

กลุ่มที่ .....

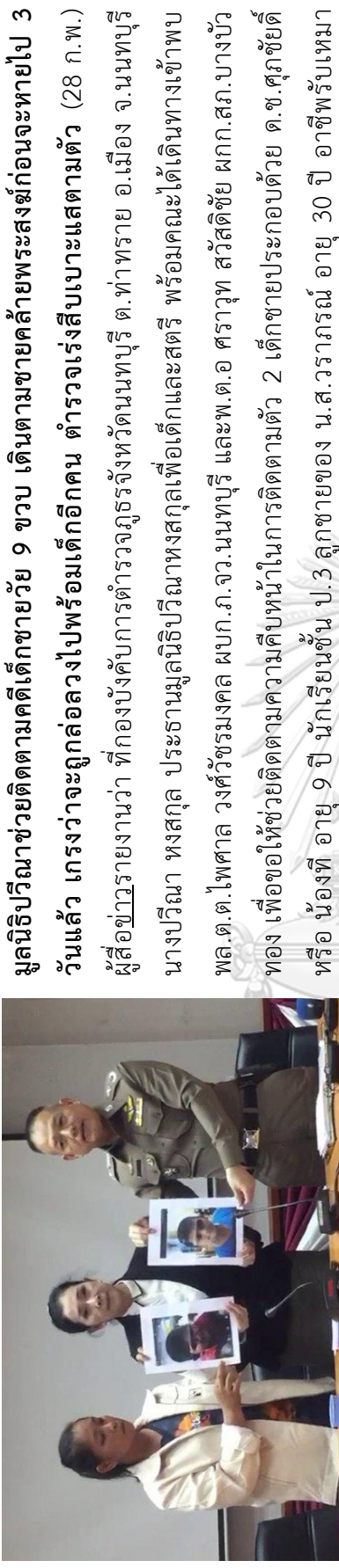
ใบงานที่ 2 เรื่อง เด็กชายที่หายไปพร้อมกับชายที่คล้ายพระสงฆ์

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันจัดทำกรอบความคิดสรุปลงมา วิธีการเล่นป้องกันและป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นจากเรื่อง เด็กชายที่หายไปพร้อมกับชายที่คล้ายพระสงฆ์

พระสงฆ์

แม่ร้องปรีดาช่วยยามหาลูกชาย 9 ขวบ เดินทางไปกับชายคล้ายพระสงฆ์

ก่อนสร้าง หลังแจ้งความไว้ที่ สภ. บางบัวทอง เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ว่ามีเด็กชายอายุประมาณ 10 ขวบได้ชักชวนลูกชายไปกับชายแต่งกายคล้ายพระสงฆ์ เกรงว่าจะเป็นแก๊งหลอกหลวงเด็ก จึงได้มาร้องขอให้มูลนิธิปรีดา ช่วยติดตามคดี น.ส. วราภรณ์ กล่าวว่า ในวันเกิดเหตุตนกับน้องที่อยู่ที่บ้านในช่วงเช้าเพราะเป็นวันหยุด จากนั้นน้องที่ได้ออกไปเล่นนอกบ้าน จึงได้มาร้องขอให้มูลนิธิปรีดา ช่วยติดตามคดี น.ส. วราภรณ์ กล่าวว่าเป็นวันเกิดเหตุตนกับน้องที่อยู่ที่บ้านในช่วงรับสาย โทรหากระทั่งโทรศัพท์เหมือนจะปิดเครื่องไป จากการสอบถามเด็กๆ ในละแวกบ้าน ต่างบอกว่าเห็นน้องที่ขึ้นคุยกับเด็กอีกคนอยู่กับชายแต่งกายคล้ายพระสงฆ์บริเวณปากซอยบ้าน จากนั้นทั้ง 3 คนได้เดินทางไปไหน ตนรู้สึกเป็นห่วงลูกมาก อยากให้ตำรวจช่วยติดตามลูกกลับมา พ.ต.ท. สมุทย์ เกตุยา รอง ผกก. สอบสวนเด็กร้ายและเล่นอยู่แถวบ้านไม่เคยหายไปไหน ตนรู้สึกเป็นห่วงลูกมาก อยากให้ตำรวจช่วยติดตามลูกกลับมา พ.ต.ท. สมุทย์ เกตุยา รอง ผกก. สอบสวน สภ. บางบัวทอง เปิดเผยว่า หลังทราบเหตุได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนลงพื้นที่หาข่าวและตรวจสอบภาพจากกล้องวงจรปิดแล้ว มีเห็นเส้นทางที่ทั้ง 3 คนไปทางถนน 345 จากนั้นยังไม่ทราบเส้นทางที่ไปต่อ อยู่ระหว่างแกะรอยของคาดว่าจะไม่นานจะไปถึง ส.ค. ส่วนลักษณะของทั้ง 3 คน เหมือนเป็นการเดินตามกันไปไม่ได้มีการบังคับ และลักษณะคล้ายพระสงฆ์ พอจะทราบรูปพรรณบ้างแล้ว จึงฝากประชาสัมพันธ์ ผู้ใดพบเห็นเด็กชายตามรูปในสื่อขอให้อ้างเบาะแสมาได้ที่ สภ. บางบัวทอง หรือ มูลนิธิปรีดา

มูลนิธิปรีดาช่วยติดตามหาลูกชาย 9 ขวบ เดินทางไปกับชายคล้ายพระสงฆ์ ก่อนจะหายไป 3 วันแล้ว เกรงว่าจะถูกล่อลวงไปพร้อมเด็กอีกคน ตำรวจเร่งสืบเบาะแสตามตัว (28 ก.พ.) ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ที่กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนนทบุรี ต.ท่าทราย อ.เมือง จ.นนทบุรี นางปรีดา หงสกุล ประธานมูลนิธิปรีดา หงสกุล เพื่อเด็กและสตรี พร้อมคณะได้เดินทางเข้าพบ พล.ต.ต. ไพศาล วงศ์วรมงคล ผบก.ภ.จ.น.นนทบุรี และ พ.ต.อ. ศราวุธ สวัสดิชัย ผกก.สภ. บางบัวทอง เพื่อขอให้ช่วยติดตามความคืบหน้าในการติดตามตัว 2 เด็กชายประกอบด้วย ด.ช.ศุภชัยดี หรือ น้องที่ อายุ 9 ปี นึกเรียนชั้น ป.3 ลูกชายของ น.ส. วราภรณ์ อายุ 30 ปี อาชีพรับหมากก่อนสร้าง หลังแจ้งความไว้ที่ สภ. บางบัวทอง เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ว่ามีเด็กชายอายุประมาณ 10 ขวบได้ชักชวนลูกชายไปกับชายแต่งกายคล้ายพระสงฆ์ เกรงว่าจะเป็นแก๊งหลอกหลวงเด็ก จึงได้มาร้องขอให้มูลนิธิปรีดา ช่วยติดตามคดี น.ส. วราภรณ์ กล่าวว่าเป็นวันเกิดเหตุตนกับน้องที่อยู่ที่บ้านในช่วงเช้าเพราะเป็นวันหยุด จากนั้นน้องที่ได้ออกไปเล่นนอกบ้าน จึงได้มาร้องขอให้มูลนิธิปรีดา ช่วยติดตามคดี น.ส. วราภรณ์ กล่าวว่าเป็นวันเกิดเหตุตนกับน้องที่อยู่ที่บ้านในช่วงรับสาย โทรหากระทั่งโทรศัพท์เหมือนจะปิดเครื่องไป จากการสอบถามเด็กๆ ในละแวกบ้าน ต่างบอกว่าเห็นน้องที่ขึ้นคุยกับเด็กอีกคนอยู่กับชายแต่งกายคล้ายพระสงฆ์บริเวณปากซอยบ้าน จากนั้นทั้ง 3 คนได้เดินทางไปไหน ตนรู้สึกเป็นห่วงลูกมาก อยากให้ตำรวจช่วยติดตามลูกกลับมา พ.ต.ท. สมุทย์ เกตุยา รอง ผกก. สอบสวนเด็กร้ายและเล่นอยู่แถวบ้านไม่เคยหายไปไหน ตนรู้สึกเป็นห่วงลูกมาก อยากให้ตำรวจช่วยติดตามลูกกลับมา พ.ต.ท. สมุทย์ เกตุยา รอง ผกก. สอบสวน สภ. บางบัวทอง เปิดเผยว่า หลังทราบเหตุได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนลงพื้นที่หาข่าวและตรวจสอบภาพจากกล้องวงจรปิดแล้ว มีเห็นเส้นทางที่ทั้ง 3 คนไปทางถนน 345 จากนั้นยังไม่ทราบเส้นทางที่ไปต่อ อยู่ระหว่างแกะรอยของคาดว่าจะไม่นานจะไปถึง ส.ค. ส่วนลักษณะของทั้ง 3 คน เหมือนเป็นการเดินตามกันไปไม่ได้มีการบังคับ และลักษณะคล้ายพระสงฆ์ พอจะทราบรูปพรรณบ้างแล้ว จึงฝากประชาสัมพันธ์ ผู้ใดพบเห็นเด็กชายตามรูปในสื่อขอให้อ้างเบาะแสมาได้ที่ สภ. บางบัวทอง หรือ มูลนิธิปรีดา

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

แผน 3

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 1

กรณีศึกษา เรื่อง แก๊งงานบวช บุกลนามสอบ GAT-PAT

เวลา 1 คาบ (45 นาที)

วันที่.....

สาระสำคัญ ข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีลำนำ บทที่ 2 ที่สอนให้เป็นคนใจเย็น ไม่ควรทุนหันพลันแล่น มีพินิจ และควรรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

- วัตถุประสงค์**
1. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่ศึกษาได้
  2. นักเรียนสามารถอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในกลุ่มได้
  3. นักเรียนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

สื่อ/อุปกรณ์ 1. หนังสือวรรณคดีลำนำ 2. คลิปวิดีโอกรณีศึกษา เรื่อง แก๊งงานบวช บุกลนามสอบ GAT-PAT 3. เมื่อหาข่าว 4. ไอแพด 5. ใบงาน

กลวิธีพิพาทเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
1. การจัดกลุ่มผู้เรียน โดยละความสามารถ	1.1 ครูจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คนโดยละ ความสามารถทั้งเก่ง กลาง อ่อน มี ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	- ดำเนินการจัดกลุ่มให้ นักเรียน	- ดำเนินการเข้ากลุ่ม ตามที่ครูจัดไว้	ทักษะการสื่อสาร - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ - สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม

กลยุทธ์พิพาทเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
2. การนำเสนอ กรณีศึกษา	<p>2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวน ข้อคิดที่ได้จากการรวมกรณีศึกษานำ บทที่ 2 นำฝั่งหยดเดียว ที่สอนว่าไม่ควร เป็นคนพ่นหินพันล้าน มีพริ้ว คว้า รับฟังเหตุผลของผู้อื่น</p> <p>2.2 ให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ กรณีศึกษา เรื่อง “แก๊งงานบวช นุก สนามสอบ GAT-PAT”</p> <p>2.3 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่องราวที่เกิดขึ้นตามลำดับ เหตุการณ์จริง</p>	<p>- คอยดูแลความ เรียบร้อยของนักเรียน ขณะจัดกลุ่ม</p> <p>- ดูแลให้นักเรียนทุกคน ตั้งใจดูคลิปวิดีโอที่ครู เปิดให้ดู</p> <p>- คอยช่วยเหลือนักเรียน ในการสรุปเรื่องราว</p> <p>- คอยกระตุ้นให้นักเรียน ช่วยกันตั้งคำถามเพื่อ ระบุประเด็นปัญหา</p> <p>- ประเมินทักษะการ ทำงานกลุ่ม</p>	<p>- ดูลิขสิทธิ์วิดีโอที่ครูเปิด</p> <p>- ร่วมกันสรุปเรื่องราว</p> <p>- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม</p>	<p>ทักษะการสื่อสาร</p> <p>- พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย</p> <p>- ตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ</p> <p>- สามารถจับใจความสำคัญได้</p> <p>- แสดงออกทางภาษาและท่าทาง อย่างเหมาะสม</p> <p>ทักษะการวางแผน</p> <p>- การวางแผน กติกา ภายในกลุ่ม</p> <p>- กำหนดจุดประสงค์ ชัดเจน เป้าหมาย</p> <p>- การจัดทำข้อความสำคัญของงาน</p> <p>- การมอบหมายงาน</p>

กลยุทธ์พิพาทเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
	2.4 ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้น เพื่อระบุประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นว่ามีสาเหตุมาจากอะไร และจะแก้ปัญหานี้อย่างไร			
3. การวิเคราะห์ กรณีศึกษา	3.1 สมาชิกในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นต่อวิธีการแก้ปัญหา จากนั้นให้เลือกวิธีการแก้ปัญหา 2 วิธีและให้สมาชิกในกลุ่มแบ่งคนออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน 3.2 นักเรียนศึกษาเอกสารเพิ่มเติมจากไอแพด และเนื้อหารายละเอียด	- คอยดูแลความเรียบร้อยในการแบ่งสมาชิกในกลุ่มเป็นฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน - เตรียมเนื้อหาข่าวและไอแพดให้กับนักเรียน - คอยชี้แนะแนวทางการศึกษาข้อมูล	- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มย่อยเพื่อสืบค้นข้อมูลหาเหตุผลสนับสนุนการวิเคราะห์หาสาเหตุและวิธีการป้องกันและแก้ไข	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ - กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม - มีความเอื้อเฟื้ออุปการะในการทำงาน - ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม - สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม

กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
4. การอภิปรายใน บทบาทฝ่ายเสนอและ ฝ่ายค้าน	ของข่าวที่ครูแจกให้เพื่อนมาเป็น ข้อมูลในการวิเคราะห์กรณีศึกษา 4.1 สมาชิกในกลุ่มทั้งสองฝ่าย นำเสนอในบทบาทฝ่ายเสนอและ ฝ่ายค้าน แสดงความคิดเห็น ร่วมกัน อภิปรายหาสาเหตุ และระบุวิธีการ แก้ไขและป้องกัน	- ประเมินทักษะการ ทำงานกลุ่ม - สังเกตบรรยายภาคการ อภิปรายของแต่ละกลุ่ม - คอยควบคุมเวลาใน การอภิปราย - ประเมินทักษะการ ทำงานกลุ่ม	- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ย่อย โดยนำเสนอ สมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับการ แสดงความคิดเห็น ประกอบความคิดเห็น	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง - บอกถึงปัญหาความขัดแย้งที่ เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน - วิเคราะห์หาสาเหตุ - ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่ เกิดขึ้น - ควบคุมอารมณ์ตนเองได้
				ทักษะการสื่อสาร - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ - สามารถจับใจความสำคัญได้ - แสดงออกทางภาษาและท่าทาง อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์พิพาทเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
5. การสลับบทบาทใน การอภิปรายอีกครั้ง หนึ่ง	5.1 สมาชิกในกลุ่มสลับบทบาทใน การอภิปราย จากฝ่ายเสนอเป็นฝ่าย ค้าน จากฝ่ายค้านเป็นฝ่ายเสนอ	- สังเกตบรรยายภาคการ อภิปรายของแต่ละกลุ่ม - คอยควบคุมเวลาใน การอภิปราย - ประเมินทักษะการ ทำงานกลุ่ม	- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ย่อย สลับบทบาทใน อภิปรายและการแสดง ความคิดเห็น	ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง - บอกถึงปัญหาความขัดแย้งที่ เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน - วิเคราะห์สาเหตุ - ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่ เกิดขึ้น ทักษะการสื่อสาร - ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ ทักษะการสื่อสาร - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ - สามารถจับใจความสำคัญได้

กลวิธีพิพาทเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
6. การร่วมกันสรุปเป็น คำตอบ	6.1 สมาชิกในกลุ่มทั้งสองฝ่าย ร่วมกันหาข้อสรุปเพื่อตอบคำถาม โดยพิจารณาว่าเหตุผลของฝ่ายใด น่าเชื่อถือมากที่สุด	- สังเกตบรรยายภาคการ หาข้อสรุปของแต่ละ กลุ่ม - คอยควบคุมเวลาใน การหาข้อสรุป - ประเมินทักษะการ ทำงานกลุ่ม	- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อร่วมกันสรุปวิธีการ ที่เหมาะสมที่สุด	- แสดงออกทางภาษาและท่าทาง อย่างเหมาะสม ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง - บอกถึงปัญหาความขัดแย้งที่ เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน - วิเคราะห์หาสาเหตุ - ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่ เกิดขึ้น - ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ ทักษะการสื่อสาร - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ - สามารถจับใจความสำคัญได้ - แสดงออกทางภาษาและท่าทาง อย่างเหมาะสม

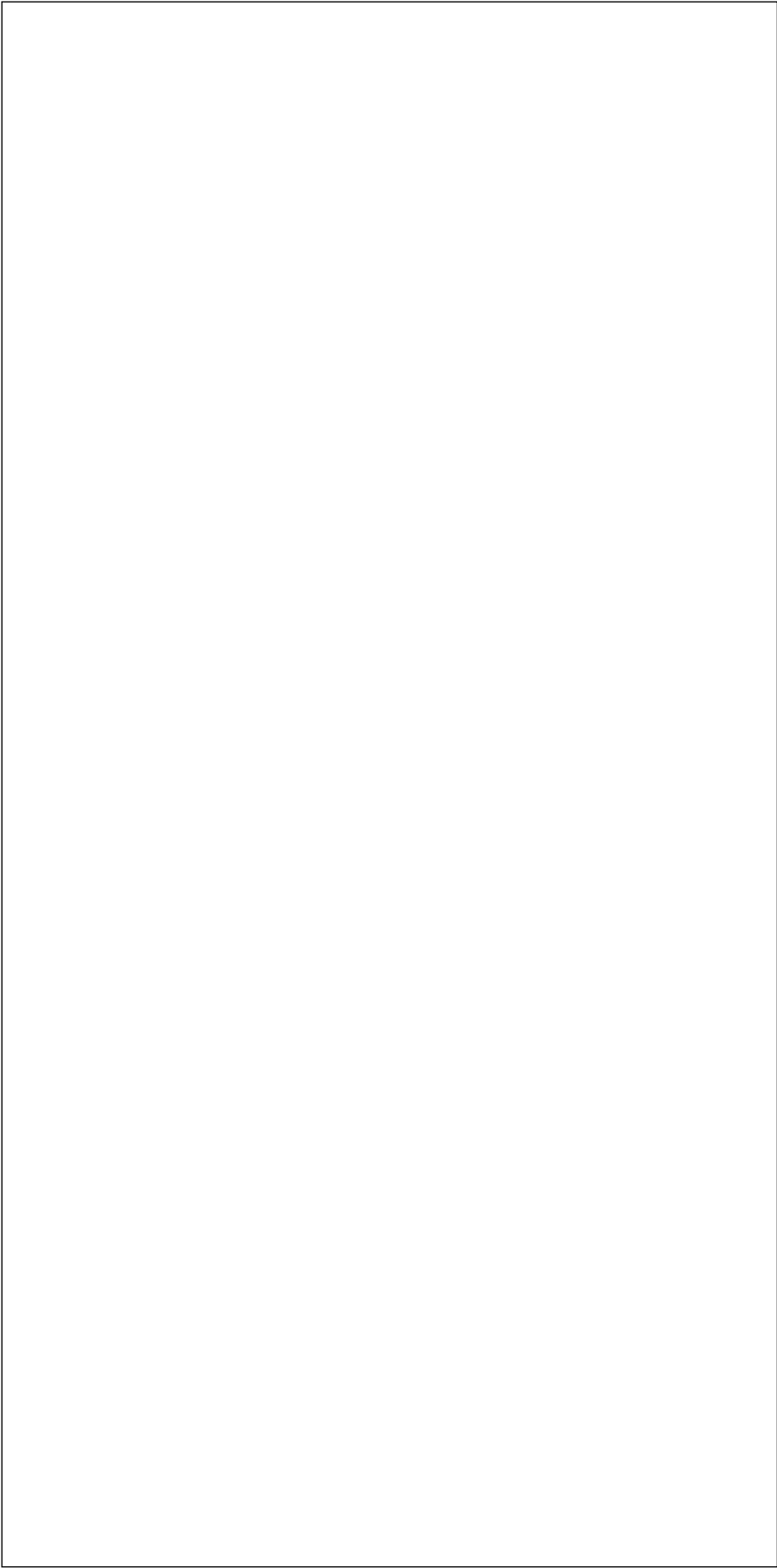
กลวิธีพิพาทเชิง สร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้ กรณีศึกษา	กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
7. การจัดทำกรอบ ความคิดสรุปผลการ เรียนรู้	7.1 สมาชิกในกลุ่มช่วยกันจัดทำ กรอบความคิดจากใบงานที่ครูแจก ให้ สรุปคำตอบที่ได้เพื่อนำเสนอหน้า ชั้นเรียนต่อไป 7.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิด ที่ได้จากการทำกิจกรรม	- สังเกตบรรยายภาคการ จัดทำกรอบความคิดของ แต่ละกลุ่ม - คอยควบคุมเวลา - ประเมินทักษะการ ทำงานกลุ่ม	- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อจัดทำกรอบ ความคิดนำเสนอ แนวทางประกอบ ตัดสินใจ	ทักษะการวางแผน - การจัดลำดับความสำคัญของงาน - การมอบหมายงาน ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ - มีความเอื้อเฟื้ออุปถัมภ์ในการ ทำงาน - ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม - สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม ทักษะการแก้ปัญหา - การบริหารเวลา - การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า - การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ - ความอดทน

การประเมินผล 1. สังเกตการตอบคำถาม 2. การตรวจใบงาน 3. สังเกตการทำงาน

ใบงานที่ 3 เรื่อง แก๊งงานบวช บุกลนามสอบ GAT-PAT

กลุ่มที่ .....

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันจัดทำกรอบความคิดสรุปสาเหตุ วิธีการแก้ไขและป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นจากเรื่อง แก๊งงานบวช บุกลนามสอบ GAT-PAT

สรุปเหตุการณ์ แก๊งโจ้บุกห้องสอบ ร.ร. วัดสิงห์ ทำร้ายครู-เด็ก ขุนห้ามเสียงดัง

เมื่อเวลา 16.00 น. วันที่ 24 ก.พ. ร.ต.อ.สุชน ฤกษ์แจทอง รอง สว. (สอบสวน) สน.บางขุนเทียน รับแจ้งเหตุทะเลาะวิวาทมีผู้ได้รับบาดเจ็บหลายรายภายในโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ ถนนเอกชัย ซอย 43 แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กทม. จึงรีบไปตรวจสอบพร้อม พ.ต.ท.ณรงค์ฤทธิ์ ทองแพ รอง ผกก.สส.สน.บางขุนเทียน เจ้าหน้าที่สายตรวจตำรวจฝ่ายสืบสวน และหน่วยกู้ภัยมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ที่เกิดเหตุอยู่ภายในโรงเรียนบริเวณอาคาร 1 ชั้นล่างในห้อง ดร.บุญยพงศ์ โพธิ์วัฒน์ันต์ อายุ 52 ปี ซึ่งเป็น ผอ.โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ จาก การตรวจสอบพบโทรทัศน์ติดตั้งจอทีวี ขนาด 40 นิ้ว ซึ่งตั้งอยู่บนโต๊ะภายในห้องสัมมนาที่พื้น ชูต้นจากจำลองซึ่งอยู่บริเวณหน้าห้องถูกพัง กระจัดกระจาย เบื้องต้น พบ ดร.บุญยพงศ์ เจ้าของห้องยังคงตรวจดู

ข่าวของอยู่ภายใน ในสภาพหน้าตาถูกชกจนบวมช้ำที่แก้มและคาง เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงเข้าไปทำการตรวจดูอาการและพูดคุยถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเจ้าตัวยังไม่พร้อมให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนแต่อย่างใด ส่วนผู้ได้รับบาดเจ็บรายอื่นๆ เป็นคณะครูอาจารย์ นักเรียนชั้น ม.ปลาย และ รมภ. ของทางโรงเรียน รวม 15 ราย เป็นชาย 13 ราย และหญิง 2 ราย ซึ่งมีบาดแผลวมพักเข้าจากการถูกทำร้ายตามร่างกาย ถูกเจ้าหน้าที่กู้ภัยช่วยกันนำตัวส่งโรงพยาบาลใกล้เคียง จำนวน 3-4 แห่งไปก่อนหน้านี้

ล่าสุด แก๊งวัยรุ่นดังกล่าวได้เข้าพบตร. แล้ว โดยตร.ได้แจ้งข้อหา 3 ข้อหา คือ บุกรุกสถานที่ราชการ, ทำลายทรัพย์สินในสถานที่ราชการ และทำร้ายร่างกาย จากการสอบสวน นายเสรี นาควิจิตร อายุ 54 ปี กรรมการวัดสิงห์ ซึ่งมีพื้นที่ติดกับโรงเรียน เล่าว่า เมื่อช่วงเช้าที่ผ่านมา มีงานบรรพชา

อุปสมบทขึ้นที่วัด ทำให้มีแต่รวมมาร้องรำทำเพลง แต่ทว่าวันนั้นทางโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ ก็ได้นัดหมายให้นักเรียนส่วนหนึ่งมาสอบช่วงปลายภาคก่อนปิดเทอมเช่นกัน ทำให้ทางครูอาจารย์ที่กำลังควบคุมการสอบต้องประกาศผ่านเสียงตามสายให้คณะแตรวงยุติการละเล่นเพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนเด็ก ๆ อยู่ 3-4 ครั้ง แต่แตรวงก็ไม่หยุด กระทั่งขบวนแห่หน้าคณะครูอาจารย์ส่วนหนึ่งเดินออกจากโรงเรียน มาที่ขบวน พร้อมขอความร่วมมือให้ดนตรีหยุดเล่น จนทั้ง 2 ฝ่ายมีปากเสียง และแย่งย้ายกันไป นายเสรี กล่าวว่า แต่แทนที่เหตุการณ์จะจบลงเท่านั้น บรรดานักดนตรีในขบวนแตรวง และญาติๆ ของผู้บรรพชา กลับรวมตัวกันลุกฮือประมาณ 50 คน และเดินตามคณะครูอาจารย์ที่มาขอความร่วมมือให้หยุดเล่น ไปถึงที่โรงเรียน โดยตนได้ยินว่าหัวใจในกลุ่มจะบุกไปหาผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อสอบถามข้อเท็จจริง แต่ช่วงนั้นตนไม่ได้ตามเข้าไปโรงเรียนด้วย กระทั่งทราบว่า ฝ่ายที่ลุกฮือเข้าไปในโรงเรียนนั้น ไปทำร้ายผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูอาจารย์ รบภ. และนักเรียน ภายใต้โรงเรียนจนได้รับบาดเจ็บและพากันหลบหนีไปดังกล่าว

ขณะที่ พ.ต.ท. ณรงค์ฤทธิ์ ทองแพ รอง ผกก.สส.สน.บางขุนเทียน กล่าวว่า ขณะนี้ได้ปรึกษากลับสืบสวน ไปตรึงเอาไว้โรงเรียน เพื่อป้องกันเหตุการณ์ซ้ำซ้อน โดยพนักงานสอบสวนกำลังตรวจสอบกล้องวงจรปิดของทางโรงเรียน ทางวัด และตามเส้นทางเดินเท้า เพื่อหาเบาะแสเกี่ยวกับกลุ่มผู้ต้องหาที่ลงมือก่อเหตุ ว่ามีใครบ้าง จากนั้นจะเรียกเข้ามาแจ้งข้อหาร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่น และร่วมกันทำให้ทรัพย์สินผู้อื่นได้รับความเสียหาย ส่วนข้อหาบุกรุกสถานที่ราชการนั้น ยังอยู่ระหว่างพิจารณาอีกครึ่งว่าเข้าข้อกฎหมายหรือไม่ เนื่องจากวันนี้ทางโรงเรียนเปิดให้นักเรียนบางส่วนเข้ามาสอบเหมือนวันปกติ ทำให้มีนักเรียนและผู้ปกครองเข้าออกได้ตลอดเวลาเช่นกัน ผม. มัธยมวัดสิงห์แยกกลุ่มผู้กระทำความผิดออกไปทำร้ายเด็กถึงในห้องสอบ ต่อมาเมื่อเวลา 19.00 น.วันเดียวกัน ดร.บุญยพงศ์ โพธิ์วัฒน์ อดีตนายก อบจ. 52 ปี ผอ.โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ ได้เปิดใจกับผู้สื่อข่าวว่า วันนี้เป็นวันที่โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ ถูกใช้เป็นสนามสอบ GAT/PAT ประจำปีการศึกษา 2562 มีนักเรียนจากหลายโรงเรียนเดินทางมาสอบกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งภายหลังทราบว่าที่วัดก็มีขบวนแห่หน้าคณะครูอาจารย์ด้วยเช่นกัน เบื้องต้นช่วงเช้ามี 1 ขบวน ทางครูอาจารย์ที่รับผิดชอบด้านวิชาการก็ได้เดินทำอกไปประชาสัมพันธ์ให้เจ้าภาพรับทราบ โดยขบวนช่วงเช้าประมาณ 09.00 น. นั้น ได้รับความร่วมมือดีไม่มีปัญหาอะไร แต่พอถึงขบวนช่วงบ่าย ก็กลับมีปัญหาเกิดขึ้น

ดร.บุญยพงศ์ กล่าวอีกว่า ก่อนเกิดเรื่องตนไม่ทราบว่ามีใครทะเลาะกันอย่างไร และไม่รู้ว่าก่อนจะมีญาติผู้มาร่วมตัวกันมาพบ ขณะที่ตนกำลังประชุมคณะอาจารย์บางส่วนอยู่ในห้องพัก ก็มีผู้กระทำความผิดจำนวนมากทำร้ายร่างกาย บุกรุกสถานที่ราชการจำนวนมาก

ไปกว่านั้น ยังมีการแบ่งกำลังขึ้นไปบนอาคารสอบ ชั้น 2 และ ชั้น 4 เพื่อทำรายนักรเรียนที่เดินทางมาสอบ ครูอาจารย์คุมสอบทั้งชายและหญิง เบื้องต้น
ตอนนี้ทราบว่านักเรียนขนาดเจ็บ 14 ราย ส่วนครูอาจารย์บาดเจ็บ 4-5 ราย ซึ่งจะดำเนินการแจ้งความดำเนินคดีต่อไป

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 1

เรื่อง นิทานดีใจได้

เวลา 1 คาบ (45 นาที)

วันที่.....

สาระสำคัญ การปลูกฝังให้รักและเคารพสถาบันครอบครัว ฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม และพัฒนาความกล้าแสดงออก

วัตถุประสงค์ 1. นักเรียนบอกข้อคิดจากนิทานที่ฟังได้

2. นักเรียนแสดงบทบาทสมมติได้สอดคล้องกับนิทาน

3. นักเรียนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

สื่อ/อุปกรณ์ 1. นิทาน เรื่อง เหมียวเหมียวผจญภัย 2. หมวกตัวละคร

กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
<p>ขั้นนำ</p> <p>1.1 ให้นักเรียนลงมานั่งเป็นแถวที่พื้น 6 แถว และแถวละ 5 คน</p> <p>1.2 ให้นักเรียนสังเกตตัวละครที่หน้าปก และอ่านชื่อเรื่องพร้อมกัน</p> <p>1.3 ครูอ่านนิทาน เรื่อง เหมียวเหมียวผจญภัย ให้นักเรียนฟัง</p> <p>1.4 ให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง</p>	<p>บทบาทครู</p> <p>- คอยดูแลความเรียบร้อยของนักเรียน</p> <p>- อ่านนิทานให้นักเรียนฟัง</p> <p>- ช่วยนักเรียนสรุปเนื้อเรื่อง</p>	<p>บทบาทผู้เรียน</p> <p>- นั่งเป็นแถวและตั้งใจฟัง</p> <p>ขณะที่ครูกำลังเล่านิทาน</p> <p>- ช่วยกันสรุปเนื้อเรื่อง</p>	<p>ทักษะการสื่อสาร</p> <p>- พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย</p> <p>- ตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ</p> <p>- สามารถจับใจความสำคัญได้</p> <p>- แสดงออกทางภาษาและท่าทางอย่างเหมาะสม</p>

กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
<p>ขั้นสอน</p> <p>2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คนเพื่อแสดงบทบาทสมมติในเรื่องราว เหมียวเหมียวผจญภัย โดยกลุ่มที่แสดงได้ดีที่สุดจะได้รับคะแนนพิเศษ</p> <p>2.2 แต่ละกลุ่มประชุมเพื่อวางแผนการแสดงทั้งการเลือกละคร และการออกแบบการแสดง</p> <p>2.3 นักเรียนออกมาแสดงจนครบทั้ง 3 กลุ่ม</p> <p>2.4 ให้นักเรียนเลือกกลุ่มที่แสดงได้ดีที่สุด โดยมีข้อแม้ว่าห้ามเลือกกลุ่มของตนเอง</p>	<p>- ดูแลความเรียบร้อยของนักเรียนในการจัดกลุ่ม</p> <p>- คอยอำนวยความสะดวกจัดเตรียมอุปกรณ์การแสดง</p> <p>- คอยดูแลความเรียบร้อยของนักเรียนที่เป็นผู้ชม</p>	<p>- แบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน</p> <p>- ร่วมประชุมกับสมาชิกในกลุ่ม</p> <p>- เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม</p> <p>- แสดงบทบาทสมมติ</p> <p>- ทำหน้าที่เป็นผู้ชมที่ดี</p>	<p>ทักษะการสื่อสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ตั้งใจฟังผู้อื่นจนเข้าใจเสมอ - แสดงออกทางภาษาและท่าทางอย่างเหมาะสม <p>ทักษะการวางแผน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวางแผน ความคิด ภายในกลุ่ม - กำหนดจุดประสงค์ ชัดเจนเป้าหมาย - การจัดลำดับความสำคัญของงาน - การมอบหมายงาน <p>ทักษะในการปฏิสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม - มีความเอื้อเฟื้อปรารถนาในการทำงาน - ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม - สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม <p>ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - บอกถึงปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน - วิเคราะห์หาสาเหตุ - ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น - ควบคุมอารมณ์ตนเองได้

กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
<p>ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ประภาคผลกลุ่มที่แสดงได้ดีที่สุด</p> <p>3.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการทำกิจกรรมวันนี้</p>	<p>- นับคะแนนและประกาศผลกลุ่มที่แสดงได้ดีที่สุด</p> <p>- สรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับร่วมกันนักเรียน</p>	<p>- ยินดีกับกลุ่มที่ชนะ</p> <p>- ร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์</p>	<p>ทักษะการแก้ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบริหารเวลา - การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า - การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ - ความอดทน <p>ทักษะในการปฏิสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม - สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม <p>ทักษะการสื่อสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ตั้งใจฟังคู่สนทนาอยู่เสมอ - สามารถจับใจความสำคัญได้ - แสดงออกทางภาษาและท่าทางอย่างเหมาะสม <p>ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควบคุมอารมณ์ตนเองได้

การประเมินผล 1. สังเกตการตอบคำถาม

2. สังเกตการทำงาน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง ตาราน้ำห้อง (1)

ภาคเรียนที่ 1

วันที่.....

เวลา 1 คาบ (45 นาที)

สาระสำคัญ การแสดงบทบาทสมมติเป็นการฝึกให้ผู้แสดงได้ประสบการณ์จริงในสภาพของการสมมติขึ้นมา ทั้งนี้เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้ทดลอง และเรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมของตนอย่างมีประสิทธิภาพในสถานะต่างๆ

วัตถุประสงค์ 1. นักเรียนบอกข้อคิดจากนิทานได้

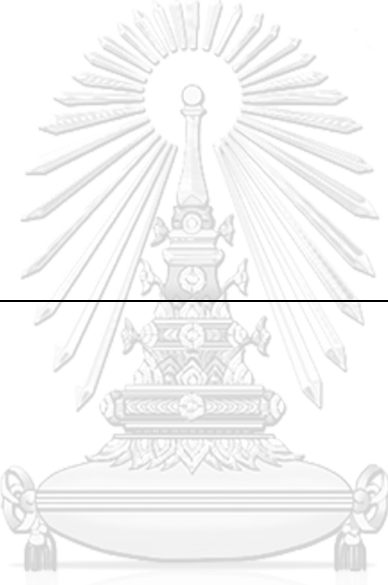
2. นักเรียนแสดงบทบาทสมมติได้สอดคล้องกับนิทาน

3. นักเรียนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

สื่อ/อุปกรณ์ 1. นิทาน

2. อุปกรณ์ประกอบการแสดง

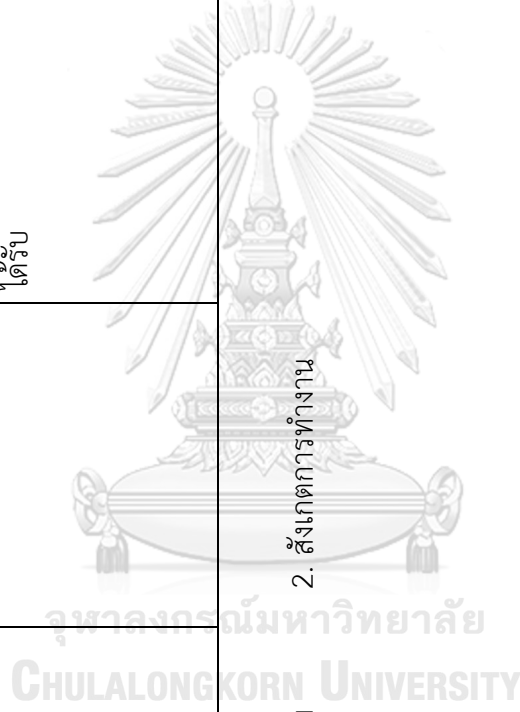
กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
ขั้นนำ 1.1 ให้สมาชิกแต่ละกลุ่ม 1-3 เตรียมตัว และส่งตัวแทนออกมาจับสลากลำดับการแสดง 1.2 กลุ่ม 4-6 ทำหน้าที่เป็นผู้ชมที่ดี	- คอยดูแลความเรียบร้อยของนักเรียน	- กลุ่ม 1-3 ส่งตัวแทนออกมาจับสลาก - กลุ่ม 4-6 เป็นผู้ชมที่ดี	ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ - กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม - ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม - สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม

กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
<p>ขั้นสอน</p> <p>2.1 ดำเนินการแสดงบทบาทสมมติทีละกลุ่ม โดยให้เวลากลุ่มละ 10 นาที</p> <p>2.2 กลุ่มที่ยังไม่ได้แสดงให้นั่งชมก่อน</p>	<p>คอยดูแลความเรียบร้อยของนักเรียน</p> 	<p>ออกมาแสดงบทบาทสมมติทีละกลุ่ม</p> <p>มีการยกย่องชมเชย</p>	<p>ทักษะการสื่อสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ตั้งใจฟังผู้อื่นจนพอใจ - สามารถจับใจความสำคัญได้ - แสดงออกทางภาษาและท่าทางอย่างเหมาะสม <p>ทักษะการวางแผน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดจุดประสงค์ที่แจ้งเป้าหมาย - การจัดลำดับความสำคัญของงาน - การมอบหมายงาน <p>ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - บอกถึงปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน - วิเคราะห์สาเหตุ - ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น - ควบคุมอารมณ์ตนเองได้
			<p>ทักษะการแก้ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบริหารเวลา - การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า - การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ - ความอดทน

กิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน	ทักษะการทำงานกลุ่ม
ขั้นสรุป 3.1 นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดและประเด็นที่ได้จากการทำกิจกรรมในวันนี้	- สรุปข้อคิดและประเด็นที่ได้รับร่วมกันนักเรียน	- บอกข้อคิดของกลุ่มที่แสดง - ร่วมกันสรุปประเด็นที่ได้รับ	ทักษะการสื่อสาร - พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย - ตั้งใจฟังผู้อื่นจนพอใจเสมอ - สามารถจับใจความสำคัญได้ - แสดงออกทางภาษาและท่าทางอย่างเหมาะสม

การประเมินผล 1. สังเกตการตอบคำถาม

2. สังเกตการทำงาน

ภาคผนวก ง

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

แบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 17 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม
(ประเมินโดยผู้อื่น)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. การวางกฎ กติกา ภายในกลุ่ม	1	1	1	1
2. กำหนดจุดประสงค์ ชัดเจนเป้าหมาย	1	1	1	1
3. การจัดลำดับความสำคัญของงาน	1	1	1	1
4. การมอบหมายงาน	1	1	1	1
5. พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย	1	0	1	0.67
6. ตั้งใจฟังผู้อื่นอยู่เสมอ	1	1	1	1
7. สามารถจับใจความสำคัญได้	1	0	1	0.67
8. แสดงออกทางภาษาและท่าทางอย่างเหมาะสม	1	0	1	0.67
9. กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม	1	1	0	0.67
10. มีความเอื้อเฟื้ออุปถัมภ์ในการทำงาน	1	1	1	1
11. ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม	1	1	1	1
12. สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม	1	1	1	1
13. บอกปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ร่วมกันได้	1	0	0	0.33
14. วิเคราะห์หาสาเหตุ	1	1	1	1
15. ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	1	0	1	0.67
16. ควบคุมอารมณ์ตนเองได้	1	1	1	1
17. การบริหารเวลา	1	1	1	1
18. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	1	1	1	1
19. การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์	1	1	1	1
20. ความอดทน	1	1	1	1

ตารางที่ 18 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม
(ประเมินตนเอง)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. ฉันวางแผนการทำงานร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม	1	1	1	1
2. ฉันสามารถจัดการงานของตนเองได้	1	1	1	1
3. ฉันทำงานเสร็จในเวลาที่กำหนด	1	1	1	1
4. ฉันสามารถจัดลำดับความสำคัญได้	1	1	1	1
5. ฉันสามารถพูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย	1	1	1	1
6. ฉันตั้งใจฟังทุกครั้งเวลามีคนพูด	1	0	1	0.67
7. ฉันมีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น	1	1	1	1
8. ฉันสามารถจับใจความสำคัญได้	1	1	1	1
9. ฉันมีความสุขทุกครั้งเมื่อทำงานกลุ่ม	1	0	1	0.67
10. ฉันยินดีช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม	1	1	1	1
11. ฉันรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ	1	1	1	1
12. ฉันชอบให้กำลังสมาชิกในกลุ่ม	1	1	0	0.67
13. ทุกครั้งที่มีความขัดแย้งฉันจะเป็นคนไกล่เกลี่ย	1	0	1	0.67
14. ฉันยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง	1	1	1	1
15. ฉันสามารถควบคุมอารมณ์ได้	1	1	1	1
16. ฉันใส่ใจความรู้สึกของสมาชิกในกลุ่ม	1	1	1	1
17. ฉันแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	1	0	0	0.33
18. ฉันสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้	1	1	1	1
19. ฉันมีความพยายามในการทำงาน	1	1	1	1
20. ฉันมีความอดทน	1	1	1	1

ตารางที่ 19 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. การวางกฎ กติกา ภายในกลุ่ม	1	1	1	1
2. กำหนดจุดประสงค์ ชี้แจงเป้าหมาย	1	1	1	1
3. พูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย	1	0	1	0.67
4. แสดงออกทางภาษาและท่าทางอย่างเหมาะสม	1	0	1	0.67
5. กล่าวชมเชยสมาชิกในกลุ่ม	1	1	0	0.67
6. สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม	1	1	1	1
7. บอกปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	1	0	1	0.67
8. ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	1	0	1	0.67
9. การบริหารเวลา	1	1	1	1
10. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	1	1	1	1

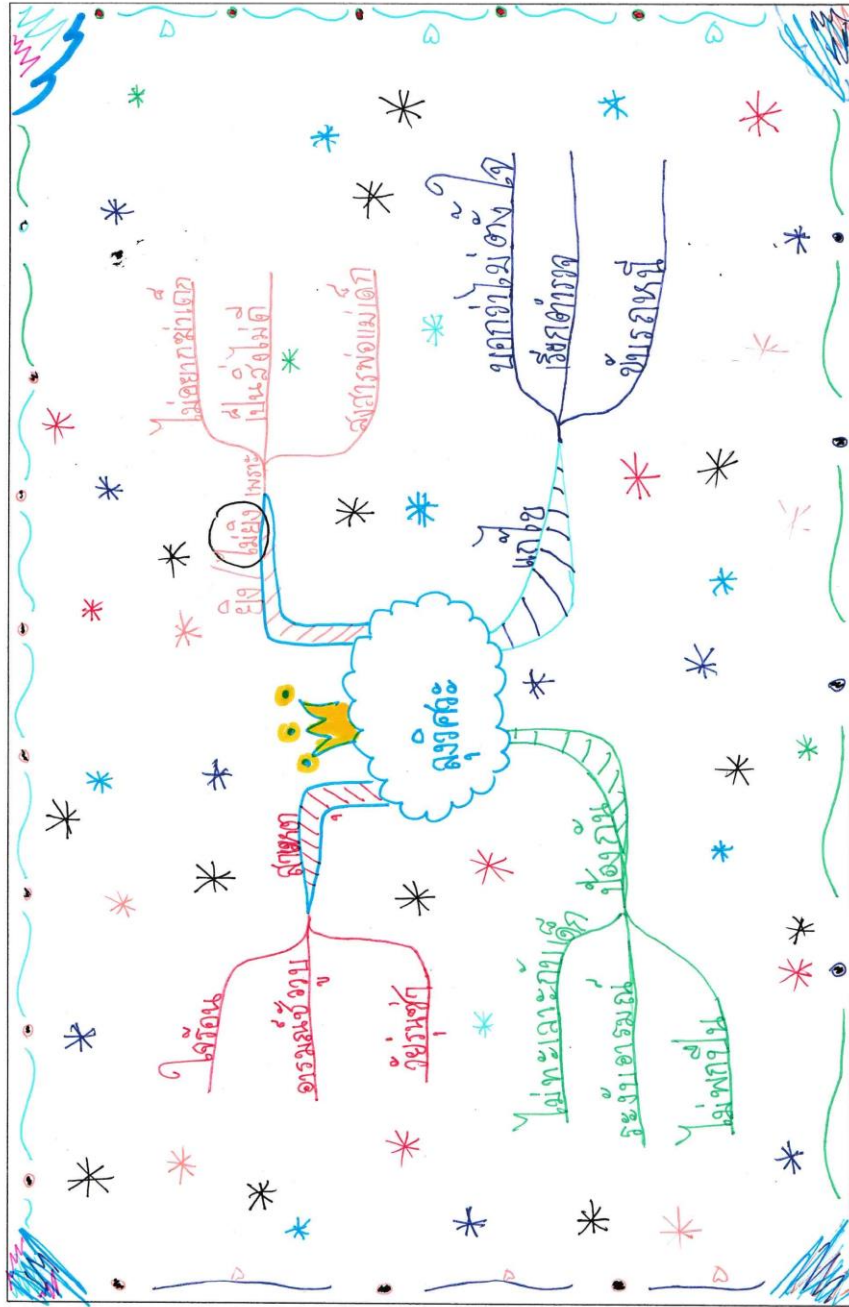
กลุ่ม 4

กลุ่มที่ 3.....

ใบงานที่ 4 เรื่อง ลุงวิศวะอิงทึม 17

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันจัดทำกรอบความคิดสรุปสาเหตุ วิธีการแก้ไขและป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นจากเรื่อง ลุงวิศวะอิงทึม 17

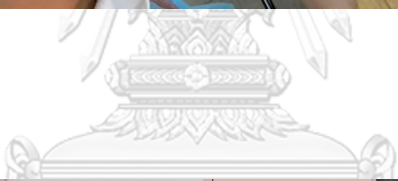

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวเบญจรัตน์ ใจบาน
วัน เดือน ปี เกิด	28 มกราคม 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงราย
วุฒิการศึกษา	การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) วิชาเอกการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	14/97 ซอยพัฒนาการ 26 ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY